Utropia
STUDENTAVISA I TROMSØ
• NR. 2 • 6. FEBRUAR 2002 • UKE 6 • 27. ÅRGANG

Nordlysfestivalen over

Konsertlivet i Tromsø har mer å by på enn rock. En og annen kronprins, for eksempel. **Side 32-33**

Den store prisundersøkelsen

Side 24

Engasjement

Side 6-13

Engel på kroken

Ekstremkunst-konferansen Arcart 2002 er over. **Side 26-27**

Studier i utlandet

Kun noen få prosent av studentene i Tromsø tar deler av utdanninga i utlandet. Se lista over utvekslings-avtaler ved Høgskolen og Universitet i Tromsø. **Side 4-5**

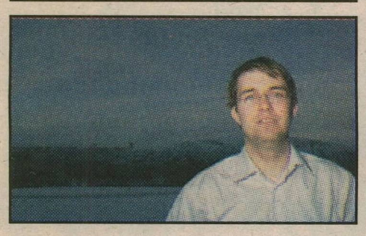

BRÜSSEL: Silje Refsnes, hovedfagsstudent i statsvitenskap, skal til Belgia for å jobbe og gjøre feltarbeid.
Alle foto AUDUN RUNDBERG

Nye studentbevis

I mars kan du som studerer ved Universitet mest sannsynlig plukke opp ditt nye studentbevis. I lommebokstørrelse. **Side 12-13**

Redder reise-stipendet?

Troms Høyre, Venstre og SV vedtok hver sin resolusjon mot kuttet i reisestipendet på fylkesmøtene i helga. Studentstyreleder Tor Arne Morskogen synes det er gledelig. **Side 16-17**

Covercharge på Driv

– Av og til er man nødt til å se nødvendigheten av slike tiltak, sier styreleder Marit Tennes. **Side 6-7**

Utropia

Utropia er et organ for studentene i Tromsø. Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Ansvarlig redaktør:
Audun Rundberg

Kulturredaktør:
Stine Bøe

Fotosjef:
Marcos Porcires

Desksjef:
Laila Alendal

Sivilarbeider:
Markus Bruun

Redaksjonen:
Trine Andreassen
Wenche Arntzen
Marit T. Balstad
Krister Brandser
André Bruun
Henriette Brændeland
Kristin Danielsen
Kine Dørum
Christoffer Eilifsen
Peter A. Jakobsen
Eline Johansen
Thomas Johansen
Olav Kandal
Morten Oddvik
Adaocha Odu
Kjartan Otterå
Marianne Nielssen
Ragnhild Vik Nilsen
Erlend Paasche
Erica Restoften
Silje Haukland Ryvold

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utropia@utropia.no

Vev:
www.utropia.no

Annonsering:
Kontakt oss for tilbud,
annonse@utropia.no

Opplag:
5000

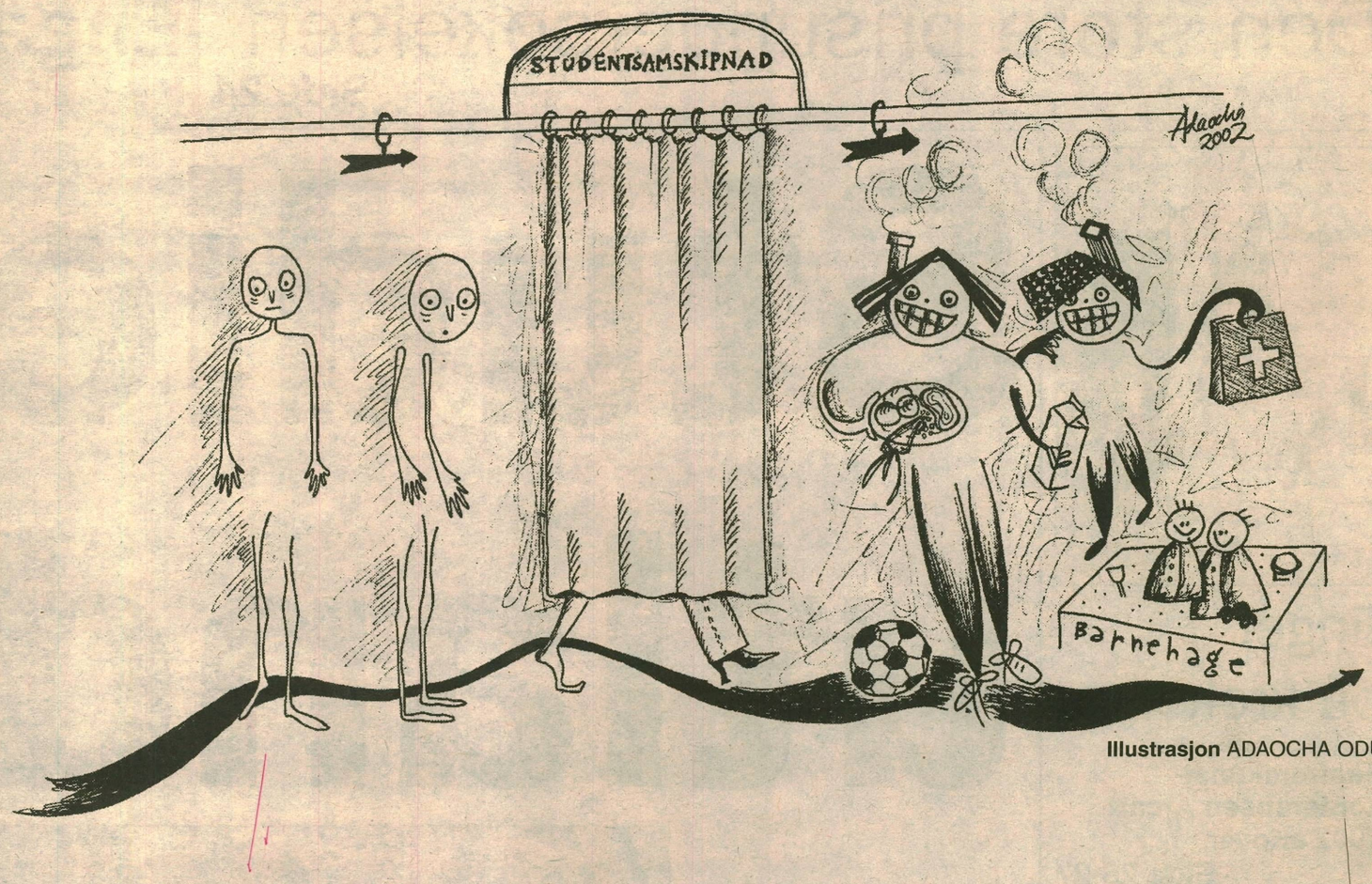
Neste deadline:
14. februar 2002

Neste utgivelse:
20. februar 2002

Trykk:
Troms avistrykk

ISSN:
0806-9611

Samskipnaden - hva skal vi med den?

Illustrasjon ADAOCHA ODU

I Norge har vi valgt å organisere studentvelferd gjennom studentsamskipnadene, og samskipnadene har på mange studiesteder vært en suksess. Men i overgangen til en ny studiehverdag mener StL det er naturlig at vi tar en debatt om samskipnadenes rolle. *Har samskipnadene en plass i den fremtidige studentvelferden?*

Kronikk SIGMUND VALBERG, organisasjonskonsulent i Studentenes Landsforbund

Det var i studentmiljøet ved Universitetet i Oslo at tankene om en velferdsorganisasjon først ble diskutert. Fram til tidlig på 30-tallet var holdningen fra norske myndigheter at studentenes kår var et privat anliggende som den enkelte måtte ordne opp i selv, så godt en kunne. Opprettingen av Studentsamskipnaden i Oslo utgjorde i denne sammenheng et paradigmeskifte i forhold til statens vilje til å involvere seg i studentenes velferdsbehov.

Den første tiden var samskipnadene primæroppgave å skaffe studenter tak over hodet og mat på kantinebordet. Etter hvert som studenttallet økte utvidet samskipnadene tilbudet til barnehager, idrettstilbud, helsetjenester osv. Samskipnadenes oppgave ble etter hvert å omfatte hele studenttilværelsen. Men hva skjer nå? Er samskipnadene en del av fremtiden, eller finnes det bedre måter å organisere studentvelferden på?

Vi vet at studenttallene mest sannsynlig vil øke over tid. Det vil komme nye studentgrupper til høgre utdanning gjennom kompetansereformen (opptak på bakgrunn av realkompetanse) og etter- og videreutdanningstilbud. Disse gruppene har andre behov enn den tradisjonelle student, og dette gjør at vi må tenke nytt i forhold til studentvelferd og studentsamskipnadene.

Kvalitetsreformen vil sette samskipnadene på nye prøver. Det er ikke mulig å tenke seg en bedring av kvaliteten i høgre utdanning uten å tenke helhetlig læringsmiljø. Ole Danbolt Mjøs, lederen av Mjøs-utvalget, reiste land og strand rundt og fortalte at institusjonene måtte sette "studentene i sentrum" for å lykkes. Fornøyde studenter kommer til å være selve lakmustesten på om reformen er vellykket. Gode kantiner og allsidig kultur og fritidstilbud på læresteder er viktig for om studentene gjennomfører studiet med gode resultater på normert tid.

Mjøs-utvalget drøftet også muligheten for en nærmere tilknytning mellom utdanningsinstitusjonene og studentsamskipnadene. At lærestedene i mange tilfeller kan ta større ansvar for studentene og deres velferd er hevet over tvil. Og det er grunn til å tro at en slik fusjon ville fått mange "motvillige" institusjoner til å innse sammenhengen mellom læringsmiljø og kvalitet på utdanningen. På den andre siden ville prinsippet om brukerstyring kunne stå for fall. Dersom samskipnadene ble en integrert del av institusjonene ville det i siste instans være styret ved institusjonen som hadde det avgjørende ordet, og ikke studentene. Dermed er det grunn til å frykt at studentenes velferdsbehov ville komme til å tape i kampen om knappe ressurser.

Innenfor studentpolitikken er det noen som er "prinsipielt mot studentsamskipnadene". Man mener at dette er et ansvar samfunnet burde ta, og ikke overføre til studentene selv. Nå er ikke samskipnadene "eiet" av studentene, selv om studentene har flertallet i styret. Og det er en solid forskjell mellom det å være uenig grunnlaget for, og det å motarbeide, samskipnadene. Selv om "alle" mener at arbeidsledighet er et onde, gir det ingen mening i å bekjempe Arbeidskontoret.

Slik er det også med samskipnaden. Selv om man skulle ønske seg gull og grønne skoger er det selvsagt uklokt å hugge ned de få trærne som finnes. Samskipnaden kan være din beste støttespiller, hvis du gjør den til det. Samskipnadene har kompetanse og innsikt i et komplekst system. Vi i StL vil være med i diskusjonen om hvordan vi best kan organisere studentvelferden. Det er en diskusjonen vi trenger for å møte utfordringer i form av en endret studentmasse, og et ønske om en bedre utdanning og et bedre studiemiljø.

Utropia for 10 og 25 år siden

10 år siden
Universitetsstyret har til behandling et forslag fra direktør Harald Overvaag om å adgangsbegrense en lang rekke hovedfagsstudier, samt å sette karaktersperre på 2,7 ved opptak til samtlige hovedfag. Alle realfag ved IMR og IBG, samfunnsfagene ved ISV og russisk ved ISL er aktuelle for adgangsbegrensning. Begrunnelsen er kapasitetsproblemer. Med unntak av russisk er det ikke foreslått nye adgangsbegrensninger til lavere grads studier.

Henta fra artikkelen *Karaktersperre på alle hovedfag?*

25 år siden
Den Internasjonale Kvinnedagen ble innstifta av lederen for den sosialistiske kvinnebevegelsen, Clara Zetkin i 1910. I Norge markerte dagen først og fresmt internasjonal solidaritet. Dagen var de arbeidende kvinners dag, den skulle vise deres styrke og organisering. I tråd med Arbeiderpartiets avradikalisering etter krigen ble ikke tradisjonen med denne dagen tatt opp igjen før den nye kvinnebevegelsen vokste fram omkring 1970. Det var Kvinnefronten som gjorde et forsøk på å ta opp igjen tradisjonen.

Henta fra artikkelen *8. mars 1977 i Tromsø; hvor går kvinnebevelsen?*

Den som sover, synder ikke

Tekst MORTEN ODDVIK

På toget, i restauranter, i biblioteket, i kafeer, på bussen, på universitetets forelesningssaler, på kino og på undergrunnen gjør de det. Og det uten blygsel.

Nuvel, vi snakker ikke om japanernes seksualmønster her, men søvnmønsteret. En besynderlig hang til å sove ved enhver anledning er å observere nesten kontinuerlig i hverdagen her i Tokyo. Hvorvidt det er kollektiv søvnmangel eller søvndyssende liv de fører, ja, det vet jeg sannerlig ikke.

Det første som møter meg på universitetet, ved nitiden om morgen, i datarommet er trøtte hoder som ligger på tastaturet. Døgnåpent datarom fører med seg nattarbeidende studenter, men også japanske studenter som synes at musematta utgjør en fullgod pute. Det er dørgende stille, og de fleste sover.

På undergrunnen sover de fleste, eller så leser de. En teknikk, som undertegnede selv arbeider med til perfeksjon, er sittestillingens soveteknikk, hvor nakken blir spart for hardt prøvede øvelser. I det de lukker øynene later det til at de sovner momentant og vel framme ved stasjonen våkner de som ingenting har hendt. De dyktigste sover i stående stilling hvor de låser fingrene fast i håndtakene, som henger i remmer ned fra togtaket. Intet mindre enn imponerende!

På tross av den gode kulinariske scene i Japan finner de fleste det for godt å ta seg en høneblund etter endt måltid, og det er med ufortrøden mine at de svever ubesværet inn i drømmeverden der de ligger med hode på bordet i kafeer, restauranter og andre offentlige rom.

Fullstendig sosialt aksepetert er dette søvnmønsteret slik at en stakkar som satt bak en sovende kino (søvn-) gjenger måtte innfinne seg i snorking og grynting. Den som sover, synder ikke, men han satt i veien, da.

Idealismens jernbur?

TA ANSVAR: Bondevik vart på ny statsminister etter valet i haust. I staden på å bruka krefter på å forsvara si politiske forankring, må ein ta eit ansvar for å få gjort noko, skriv kommentatoren.

Foto BJØRN SIGURDSØN / SCANPIX

Eit pussig fenomen har den siste tida opeberra seg for meg. Det gjeld politikk. Og debatt.

Kommentar KJARTAN OTTERÅ

Det er ein velbrukt klisjé å bæra seg over at politikarar: dei berre pratar og pratar og får ikkje gjort det spøyt. Men at det av og til er så altfor sant, veit vi godt. Kva er så grunnen til denne ineffektiviteten: Utfordringa, meiner eg, i å finna fram til ei løysing, ligg ikkje nødvendigvis i saka si kjerne, men i debattanten si eiga kjerne, hans eiga vilje; vilje til å gå litt på kant med si politiske forankring og ideologiske tilknyting; og vilje til å gje motstandaren sjansen til å gjera det same.

Dei siste åra har vi blitt rysta av fleire tragiske hendingar som har løyst ut debattar rundt rasisme, innvandrings- og integreringspolitikk. Arve Beheim Karlsen-saka i 1999 skapte sinne og engasjement og hissa folk til opprør mot rasisme og framandfrykt. Det same gjorde drapet på Benjamin Hermansen. Ingen ville vedkjenna seg med at i vårt land skulle folk bli mishandla og drepen på grunn av hudfarge eller nasjonalitet. Opprøret løyste seg ut i ei nasjonal rørsle mot rasisme. Fakkeltog vart arrangert, med kjendisar frå kulturen og frå politikken, og med kronprins Håkon i spissen. Media tok føringa med fyldig dekning. I aviser, radio og tv ga ein samla samfunnselite støtte til kampen mot rasisme, og viste eit oppriktig og viktig engasjement. Av politikarar fekk naturleg nok den politiske venstresida mest spalteplass. Og med å slå fast ein nulltolleranse mot all form for innvandringsmotstand og ytringar i den retning, og samtidig gje Framstegspartiet hovudskulda for framandfrykta i landet, la dei lista for debatten. Carl I Hagen kom i forsvarsposisjon, og måtte no uttala seg ytterst forsiktig om eit delikat tema der nærast heile befolkninga stod på tå hev.

I andre saker blir alt snudd på hovudet igjen. Då er det Frp-leiaren som er i føringa, og til dømes Kristin Halvorsen må være forsiktig med kva ho seier, for ikkje å komma i konflikt med det allmenne opprøret, og samtidig heller ikkje bryta med det ho har stått for før. Det er framleis innvandrarar eller mørkhuda som er tema , men med eit heilt anna perspektiv og utgangspunkt. Blind vold utført av kriminelle innvandrarar, gjengslagsmål, og nå sist æresdrapet i Sverige, har på ny sett sinna i kok. Hagen står rakrygga og legg skylda for "at dette kunne skje" på "venstresida sin snillisme og misforståtte toleranse", og viser til forslag han sjølv har lagt fram. Nå er det Hagen som legg lista for debatten og tvingar venstresida i forsvarsposisjon.

Denne teikninga ser vi stadig vekk: Eit parti, ein politikar, eller andre samfunnsdebattantar har som vi veit ofte ein ideologisk ståstad, eit sett med meiningar som han identifiserer seg med eller vert identifisert med. Det er her dei møter problema. Standpunkta og meiningane vil fungera som eit fengsel dei ikkje kjem seg ut av. Fengselet har dei sjølv bygd, nøkkelen har dei svelt. Debattanten føler seg tvungen til å forsvara sine standpunkt og haldningar. Dei tør ikkje vika frå sitt utgangspunkt og nærma seg motparten for å få til ein konstruktiv debatt. Det vil svi for mykje i den politiske sjela og det gjev motparten overtaket. Er det for eksempel mogleg å få til ein god innvandrings- og integreringsdebatt under slike forhold. Kan ein koma fram til noka løysing når politikarane sit på kvar sine hestar med lanser og skjold i hendene? I EU-debatten eller i ein valkampinnspurten i haust var ikkje dette noko direkte problem. Debattane enda opp med ei folkeavstemming. Alt vert avgjort med ja eller nei, Bondevik eller Stoltenberg, blå eller gul.. Ferdig med den saka. Men når ein står overfor utfordringar som krev samarbeid og handling, som for eksempel å skapa ein integreringspolitikk til det beste for alle innbyggjarar i landet, må ein gå ned frå hesteryggen og legga til side sine tidlegare standpunkt. I staden på å bruka krefter på å forsvara si politiske forankring, må ein ta eit ansvar for å få gjort noko.

I den siste tida er det av fleire hold ytra ønskje om eit eige integreringsdepartement. Dette kan væra eit steg i riktig retning. Ein kan no samlast om at vi faktisk er eit fleirkulturelt samfunn som krev ein fullgod integreringspolitikk, og jobba ut i frå det, uten å til ei kvar tid la ulike haldningar til innvandring spela inn.

$student.no

Leder Lanseringen av studentportalen Student.no har flere ganger blitt utsatt på grunn av tekniske vanskeligheter. Student.no er eid av alle samskipnadene i Norge, og i høst måtte selskapet be om mere penger fra sine eiere; til sammen flere millioner kroner.

■ Å utvikle et nettsted er muligens kostbart, men først og fremst tidkrevende. Hvordan man har klart å bruke millioner av kroner på å utvikle Student.no er en gåte. Bedre arbeid har vært utført av 14-åringer hjemme på gutterommet, uten at det har kostet noe annet enn nattesøvn og en og annen advokatregning i ettertid.

■ Det er en kjensgjerning at nettsteder der brukerne selv står for innholdet har større sjanse for suksess enn rene leverandører av varer og tjenester. Dotcom-floppene de siste årene vitner om nettopp det. Student.no har et potensiale om de velger å satse på brukerne selv, studentene. Da må de slutte å forsyne seg av studentenes penger.

■ Nå er alle de ansatte i Student.no sagt opp, og ansvaret for å utvikle nettstedet er oversendt samskipnadene. Samskipnadene må innse hvilke feil som er gjort, og satse på brukerne. Men brukerne er der ikke fra dag én, de kommer til etter hvert. Derfor bør Student.no starte forsiktig, og øke tilbudet etterhvert som studentene fatter interesse. Da unngår man å være avhengig av store annonseinntekter.

■ Verdens største bokhandel, Amazon.com, måtte si opp over 2000 ansatte over hele verden da troen på internetthandel forsvant. Selskapet vokste som en ballong og sprakk som så mange andre. Nylig rapporterte bokhandelen sitt første positive resultat siden starten i 1994. Måtehold er nøkkelen.

■ Det finnes ingen lett måte å tjene penger på nettet, på samme måte som det ikke finnes noen lett måte å tjene penger i den virkelige verden. Har samskipnadene trodd det har de ikke lest leksa si. Student.no kan forbli et tapsprosjekt langt inn i framtida, og samskipnadene bør vurdere nøye hvor mye av studentenes penger de ønsker å bruke på prosjektet.

Shaken, not stirred

Allmøtet på Driv valgte å gi studenthusets nye bar navnet "Absolutt Driv". Etter samtaler kom man fram til at navnet ikke var passende, og derfor ble baren i stedet hetende "Mellombar". Nå bør man vel vurdere å ikke bruke en helflaske vodka under døpingen?

På vei til Euro

Her er lista

Avtaletilbud ved Høgskolen i Tromsø
Listen inneholder de avtalene Høgskolen har. Med forbehold om feil. Forkortelser:
AFH: Avdeling for helsefag
AFK: Avdeling for kunstfag
AFI: Avdeling for ingeniør- og økonomifag
AFL: Avdeling for lærerutdanning

Danmark	Hovedstadens Sygehusfælles-skab Sygeplejerskeuddannelsen København, AFH
Danmark	Vestjysk Musikkonservatorium, Academy of Music, Esbjerg, AFK
Danmark	Danmarks Lærerhøjskole, København, AFL
Danmark	Fröbel-Højskolen, Roskilde, AFL
Danmark	Skive Seminarium, Skive, AFL
England	Middlesex University, London, AFH
England	St. Martin's College, Lancaster, AFH
England	Welsh College of Music and Drama, Cardiff, AFK
Finland	Pirkanmaa Polytechnic, Institute of Nursing and Health, Tampere, AFH
Finland	Oulu Polytechnic School of Social and Health Care, AFH
Finland	Rovaniemi Polytechnic, AFH
Finland	Vårdhögskolan i Kemi, AFH
Finland	Kemijärvi Yrkesinstitut, AFH
Finland	University of Lappland, Rovaniemi, AFL
Finland	University of Oulo, Kajaani Department of Teacher Education, AFL
Frankrike	Conservatoire National Superior De Musique De Lyon, AFK
Færøyene	Føroya Læraraskúli, Tórshavn, AFL
Grønland	Peqqissaanermut Ilinniarfik Center for Sunhedsuddannelser Nuuk, AFH
Grønland	Ilinniarfissuaq, Nuuk, AFL
Island	Kennaráhaskóli, Reykjavik Islands Lärarhögskole, Reykjavik, AFL
Island	Islands Universitet Háskóli Islands, Reykjavik, AFH
Nederland	Hochscoole von Amsterdam, AFH
Palestine	Faculty of Health Sciences, Al Quds University, Ramallah, AFH
Russland	Arkhangelsk Medical University, AFH
Russland	Kola Medical College, Apaty, Murmansk and Arkhangelsk, AFH
Russland	Music conservatory in Petrozavodsk, AFK
Russland	Murmansk Technical University, AFI
Russland	Murmansk Pedagogical Institute, AFL
Russland	Pomor State University, Arkhangelsk, AFL
Sverige	Röda Korsets sjuksköterskeskola, Stockholm, AFH
Sverige	Umeå Universitet, Institutionen för omvårdnad, AFH
Sverige	Luleå tekniska Universitet, institutionen för hälsovetenskap, AFH
Sverige	Linköpings universitet, AFH
Sverige	Örebro Universitetet, AFK
Sverige	Luleå tekniska Universitet, AFL
Sverige	Högskolen i Dalarne, Falun, AFL
Tyskland	Musikhochschule, Trossingen, AFK
Tyskland	Hochschule für Musik, Karlsruhe, AFK
Zambia	Livingstone Hospital, Lusaka, AFH

I tillegg alle høgskoler og musikkonservatorier i Skandinavia.

Avtaletilbud ved Universitet i Tromsø
Listen inneholder flesteparten av de avtalene Universitet har. Noen av avtalene kan være utdaterte, da listen er under oppdatering.

Argentina	U Nacional Patagonia
Australia	U Western Sidney
Belgia	U de Liège psykologi
Belgia	Vrije U Brussel, antropologi
Botswana	Ministry of Health/Education, medisin
Botswana	U of Botswana, antropologi
Bulgaria	South-Western U "Neofit -Rilski", lingvistikk
Canada	Dalhousie U, åpen
Canada	Huron College
Canada	Memorial U New Foundland
Canada	Simon Frazer U, økonomi
Canada	U of Northern British Columbia
Chile	U de Valparaíso, SEMUT
Danmark	Danmarks farmaceutiske højskole, farmakologi
Danmark	Handelshøjskolen i Aarhus økonomi, ledelse
Danmark	Roskilde U, humaniora
Danmark	Aarhus U, historie/rel.historie
Danmark	Aarhus U, språk og litteratur
England	Manchester Metropolitan U
England	Oxford Brookes U, antropologi
England	U College of London, skandinaviske studier
England	U of Keele
England	U of Strathclyde, farmasi
England	U of York, engelsk
England	U of Wales, Swansea, psykologi
England	U of East Anglia, Norwich, filologi og lingvistikk
England	U of Manchester
England	U of Wales, Aberystwyth, fysikk
Finland	U of Lappland, antropologi
Finland	U of Oulo, dok.vitenskap
Finland	U i Oulo, fysikk
Frankrike	ENSERB, fysikk
Frankrike	U Vincennes de Saint Denis, Paris 8, antropopologi
Frankrike	U Claude Bernard - Lyon 1, medisin
Frankrike	U Claude Bernard - Lyon 1, geologi
Frankrike	U de Caen Basse
Frankrike	U de Caen Basse, fransk
Frankrike	U de Caen Basse, åpen
Frankrike	U de Joseph Fourier, Grenoble, farmasi
Frankrike	U de Montpellier 1, SV/stasvit/euro.studier
Frankrike	U de Nantes Sosiologi
Frankrike	U de Pau et des pays de L'adour
Frankrike	U de Pau et des pays de L'adour, fransk
Frankrike	U de Pau et des pays de L'adour, kjemi
Frankrike	U de Rennes 1, fysikk
Frankrike	U Vincennes de St Denis, Paris 8
Frankrike	U Henri Poincaré, Nancy 1, fysikk
Frankrike	U St. Jerome, D'Aix-Marseille III, kjemi
Guatemala	U San Carlos de Guatemala, SEMUT/samiske studier
Hellas	Aristotle U,Thessaloniki, medisin
Hellas	Panepistimo Kritis, Rethymno, medisin
India	LV Prasad Eye Institute, ISM
Indonesia	Hasanuddin U, Fiskeriforsk m.fl.
Frankrike	U de Pau et des pays de L'adour, fransk
Italia	U of Bologna, filologi og lingvistikk
Italia	U of Ca' Foscari di Venezia lingvistikk
Italia	U of Cagliari, medisin
Italia	U of Catania, med.biologi/farmakologi
Italia	U ofPerugia, med.biokjemi
Italia	U of Milano, Bicocca, fysikk
Italia	U of Padova, geologi
Italia	U of Parma, medisin
Italia	U of Trieste, lingvistikk
Italia	U of Milano, historie/sosiologi/statsvit
Italia	U of Roma, La Sapienza, psykiatri
Japan	Tokyo U of Fisheries
Japan	U of Nagoya, fysikk
Japan	U of Tokyo, åpen
Japan	Waseda U, åpen
Jugoslavia	U of Novi Sad, lingvistikk
Kamerun	U of Nganoundere, antropologi
Kina	Dalian Fisheries U
Kina	Tibet U
Kina	Polar Research Institute, åpen
Mali	U of Mali, åpen
Mosambik	U of Mosambique - E. Mondlane
Namibia	U Namibia
Nederland	U of Maastricht, åpen
Kamerun	U of Nganoundere, humaniora
Nederland	U of Leiden, antropologi
Nederland	Wageningen U
Nederland	U of Groningen, biologi
Nederland	U of Leiden, biologi
Nederland	U of Groeningen, skandinaviske språk
Nederland	Technical U of Eindhoven, fysikk
Nederland	U of Amsterdam, medisin
Nepal	Tribhuvan U, ISM
Nicaragua	URACCAN, SEMUT
Peru	Instituto Geofísico del Perúgeofysikk
Polen	Adam Mickiewicz U, filologi
Portugal	U of Madeira, pedagogikk
Portugal	U of Algarve
Romania	U of Bucharest, lingvistikk
Russland	All-Russian Research Inst., St.Petersb., geologi
Russland	Arkh. DRV, Ural div./Inst.Physiol., fysiologi
Russland	Arkhangelsk State Medical Institute, medisin
Russland	Arkhangelsk State Pedagogical Institute, flere
Russland	Arkhangelsk State Pedagogical Institute, økonomi
Russland	Barents Reg. Environ. Centr Network, SEMUT
Russland	Dep.Culture Murmansk Reg Adm.
Russland	DRV-Moskva, antropologi m. fl.
Russland	Karelian Research Centre, DRV, arkeologi m fl
Russland	Kola Science Centre, NORUT
Russland	Moscow State Engineering Physics Inst. fysikk
Russland	Moscow State Pedagogical U
Russland	Murm. State Academy Fishing Fleet
Russland	Murmansk Marine Biological Institute
Russland	Petrozavodsk State U
Russland	Murmansk State Pedagogical Institute, geofysikk
Russland	State Ped Univ- Herzen, samiske studier
Skottland	Stirling U
Spania	U autónoma de Barcelona, arkeologi/antrop/statsvit
Spania	U of Almeria, Internasjonal rett
Spania	U of La Laguna, medisin
Spania	U of Valencia, statsvitenskap
Spania	U og Valencia
Spania	U of Granadastatsvitenskap
Spania	U of Salamanca, statsvit/antropologi
Spania	U of Salamanca
Spania	U of Navàrra, biologi
Sverige	Gøteborg U, pedagogikk
Sverige	U of Linkøping, biomedisin
Sverige	Lund U, lingvistikk
Sverige	Lund U, biologi, geologi, fysikk
Sverige	Stockholm U, Karolinska Institutet, medisin
Sverige	Stockholm U
Sverige	Samiskrelatert utdanning og forskning
Sri Lanka	U of Jaffna
Sri Lanka	Eastern U
Sør- Afrika	U West. Cape/Fort Hare U/Cape Town U
Sør-Afrika	U of Western Cape
Sør-Afrika	U of Western Cape/School of Gov.ment
Tsjekkia	Karls U, Praha, lingvistikk
Tyskland	Albert-Ludwigs-U, Freiburg , språk & litteratur
Tyskland	Albert-Ludwigs-U, Freiburg farmasi
Tyskland	Albert-Ludwigs-U, Freiburg kunsthistorie
Tyskland	Christian Albrecht U zu Kiel, tysk
Tyskland	Freie U, Berlin, sos.antropologi
Tyskland	Friedrich-Alexander U, Erlangen, medisin
Tyskland	Hamburg-Harburg Technical U, åpen
Tyskland	Gesellschaft Math.& Daten Verarb., matematikk
Tyskland	Hamburg-Harburg Technical U, elektroteknikk
Tyskland	Humboldt U zu Berlin, pedagogikk
Tyskland	Humboldt U zu Berlin, Virchow Klinik, medisin
Tyskland	Justus-Liebig-U, Giessen, medisin
Tyskland	Ludwig-Maximilians-U, München, språk
Tyskland	Ludwig-Maximillians-U. Munchen, nordisk
Tyskland	Reinische-Friedrich-Wilhelms-U, Bonn, nordisk
Tyskland	Ruhr-U, Bochum, fysikk-elektr.ing
Tyskland	Hamburg-Harburg Technical U
Tyskland	U Bremen, geologi
Tyskland	U Hamburg, EU-språk
Tyskland	U J. W. Goethe, Frankfurt a. M., religionshistorie
Tyskland	U Karlsruhe, geologi
Tyskland	U Rostock, fysikk-elektr.ing
Tyskland	U Bielefeld, sosiologi
Tyskland	U. Rheinische- Friedrich-Wilhelms- Bonnfilosofi
Tyskland	Westfälische-Wilhelms-U, Münster, nordisk
Tyskland	Westfälische-Wilhelms-U, Münster, geologi
Tyskland	Freie U, Berlin-Benj.Franklin klinikk, medisin
USA	Oregon State U, økonomi
USA	U California, School of Nursing, sykepleievitenskap
USA	U California, Berkeley, åpen
USA	U of Alaska, Fairbanks, åpen
Østerrike	Karl-Franzens U, medisin
Østerrike	Leopold-Franzens U, Innsbruch, fysikk

Silje Refsnes er hovedfagsstudent i statsvitenskap. Nå skal hun til Brüssel og skrive om markedet for møbelsalg i Øst-Europa.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Det hele begynte da Refsnes fikk en e-post om at European Furniture Manufacturers Federation (UEA) søkte en student som studerte statsvitenskap til å jobbe for dem. Hun vurderte tilbudet i én dag før hun bestemte seg for å søke.

– Ikke akkurat relevant

Refsnes skal hjelpe til med å skrive en rapport for UEA om markedet i Øst-Europa. Som hovedfagsstudent skriver hun om utvikling av sikkerhets- og forsvarspolitikk innenfor EU.

– Jobben er ikke akkurat relevant for studiet, sier Refsnes, og legger til at hun uansett tror det vil bli interessant å få erfaring med å jobbe i en slik organisasjon.

Samtidig som hun jobber for UEA skal hun drive feltarbeid i forbindelse med hovedfaget. Da passer det bra å befinne seg midt Brüssel, smørøyet i EU-grøten. I Brüssel vil hun foreta intervjuer med personer som jobber i administrasjonen og byråkratiet i EU. Refsnes tviler på at jobben hadde vært like interessant om hun ikke kunne ha kombinert den med hovedfagsstudiene.

Refsnes skal også ta språkkurs i fransk. Jobben hennes vil gå på engelsk, men EUs administrasjon bruker fransk som hovedspråk.

– Det blir travle dager, kommenterer hun.

Én av hundre byer

Refsnes har tenkt på å ta deler av utdanninga i utlandet før, men det ble med tenkinga.

– Tidligere ville jeg bare bli ferdig med cand. mag.-graden, sier hun.

Hun har imidlertid reist en del, og har vært i Brüssel før.

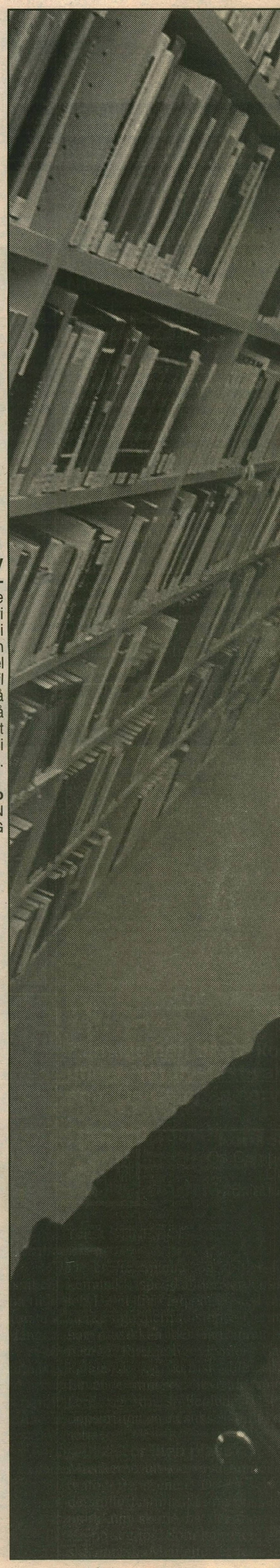
– De har en litt anna holdning til jobb der. De har for eksempel mere flytende grenser for når man starter dagen, forteller hun.

Taper penger

– Da jeg fikk tilbudet var en av de første tingene som ble sagt at dette må en forberede seg å tape finansielt på, forteller Refsnes. Hun tror kanskje kostnadene kan være årsaken til at så få reiser til utlandet.

Refsnes tror det tar litt tid å rive seg løs for noen, og mange hun kjenner har sagt de ikke tar seg tid til det.

– Men jeg tror ikke jeg har snakket med noen som ikke har hatt lyst til å dra til utlandet i løpet av studietida. Du lærer ganske mye av å reise, og av å se hvordan de i håndterer ting i utlandet. Det er verdt å gjøre det om man har muligheten til det, synes Refsnes.

VERDEN AV MULIGHETER: Silje Refsnes har aldri vært i møbelbransjen før, men likevel drar hun til Brüssel for å hjelpe til med å skrive en rapport om møbelsalg i Øst-Europa.

Alle foto AUDUN RUNDBERG

bas smørøye

BORT FRA TROMSØ: Brynhild Granås ved Internasjonalt studentkontor kan hjelpe deg bort fra snø og sludd i ishavsbyen.

Rumpa ut av sofaen

Ved Høgskolen og Universitetet i Tromsø er det flere ansatte som arbeider med å hjelpe nettopp din rumpe vekk fra ishavsbyen.

Tekst AUDUN RUNDBERG

De fleste studenter har nok tenkt tanken på å komme seg ut av landet i løpet av studietiden. Men hvordan gjør man egentlig det?

Stort tilbud

– Du begynner med å komme hit til oss, forteller Brynhild Granås ved Internasjonalt studentkontor ved UiTø. Du kan også ta kontakt med studieveilederne på fakultetet ditt.

– Vi har en rekke avtaler vi kan tilby studentene. Tilbudet er stort, sier hun, men vi håper det kan bli større, spesielt for enkelte studentgrupper.

Hva med dem som vil reise til et sted Universitetet ikke har noen avtale med?

– Det ikke må finnes en avtale. Politikerne ønsker at så mange som mulig skal ta deler av studiene i utlandet med støtte fra Lånekassen, sier Granås.

Prosessen med å komme seg varierer etter hvor du skal reise. Du er nødt til å få tak i kursoversikter og søknadspapirer, deretter må studiet godkjennes av instituttet eller fakultetet. Når du har fått denne godkjenningen kan du få penger fra Lånekassen. Granås regner med at det er et betydelig antall som reiser på egen hånd utenom avtalene Universitetet har.

Forberedelser

Du kan ikke reise før du har avlagt dine første 20 vekttall utenom ex.phil og ex.fac, og det er fakultetene sammen med Internasjonalt studentkontor som velger hvem som skal reise gjennom avtalene.

– Jeg vil råde folk til å planlegge i god tid slik at de får forberedt seg språklig. Langt flere muligheter åpner seg om man kan et studere på et annet språk enn engelsk, forteller Granås.

Det er ikke nødvendig å ta noen språktester eller andre prøver om du vil reise gjennom en utvekslingsavtale, men noen studiesteder har spesielle krav til studentene, blant annet til språkkunnskaper.

– Og når du først reiser til utlandet bør du studere noe som vi ikke har her i Tromsø, sier Granås.

Utnytter ikke avtalene

Ved Høgskolen i Tromsø er fremgangsmåten ikke ulik den ved Universitetet.

– Du tar kontakt med en studieveileder ved avdelingen man studerer ved, sier Karin Nøstdahl, nestleder i Studieseksjonen.

Avdelingene har ulike prosedyrer. Noen avdelinger har frister, hos andre er det mer tilfeldig. Kravet ved Høgskolen er at du skal ha fullført minst ett år av utdanningen. Høgskolen går gjennom fagplanene for å se når det kan passe med utveksling.

Nøstdahl nevner at for faglærerutdanninga vil det passe best med utveksling det fjerde året, mens helsefag primært har utveksling i praksisperioden på tre måneder.

– Det er berikende både faglig og personlig å reise ut. Noe av hensikten er å lære andre ting, som man ikke kan lære hjemme, mener Nøstdahl.

Av de utvekslingsavtalene Høgskolen har brukes bare en brøkdel, i følge Nøstdahl.

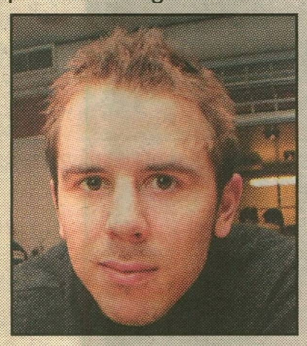
– Det er et stort problem at vi ikke greier å utnytte avtalene, stadfester hun.

Engasjement

Hva synes du om å betale 20 kroner i inngangspenger på Driv?

Elisabeth Helle Jørgensen, fransk grunnfag
– Litt av grunnen til at man går på Driv er at det er gratis. Og det bør i alle fall være gratis med tanke på at de spiller så dårlig musikk.

Henrik Hannu, allmennlærerutdanninga
– Jeg synes det er greit. 20 kroner er ikke mye, men det burde kanskje ha vært gratis siden det er et studenthus.

Ingeborg Høvik, engelsk grunnfag
– I og med at det er et studenthus så skal det være studentvennlig. Og i og med at studenter har dårlig råd så bør det være gratis.

Renate Olsen, allmennlærerutdanninga
– 20 kroner er ikke mye, så fremt det er gratis på hverdagene. Vil man ha et studenthus så må man være villig til å betale 20 kroner.

Marie Nitteberg, fransk grunnfag
– Det er verdt det sånn at de kan slippe å stenge Driv. Jeg er der ikke mye, men betaler gjerne 20 kroner for at andre skal ha et studenthus.

Du er etterlyst

Mai Camilla Munkejord i Studentstyrets arbeidsutvalg etterlyser studenter som ønsker å gjøre noe for seg selv og andre. Og kanskje kan du få deg en venn fra Nicaragua.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Studentstyret ved Universitetet i Tromsø har fire komiteer, men i likestillingskomiteen er det til nå bare tre medlemmer. Alle komiteene er åpne, og i utgangspunktet er det ingen begrensninger for hvor mange som kan sitte i dem.

Velger selv

– Likestillingskomiteen skal jobbe med positivt, holdningsskapende arbeid og motvirke diskriminering, forteller Munkejord.

I fjor jobbet komiteen med spiseforstyrrelser og seksuell trakassering, og utarbeidet blant annet brosjyrer om disse temaene. Munkejord mener arbeidet ikke trenger å gå utover studiene.

– Komiteen velger selv hvor mye man vil treffes og hvordan man ønsker å jobbe, sier hun.

Frigjøring

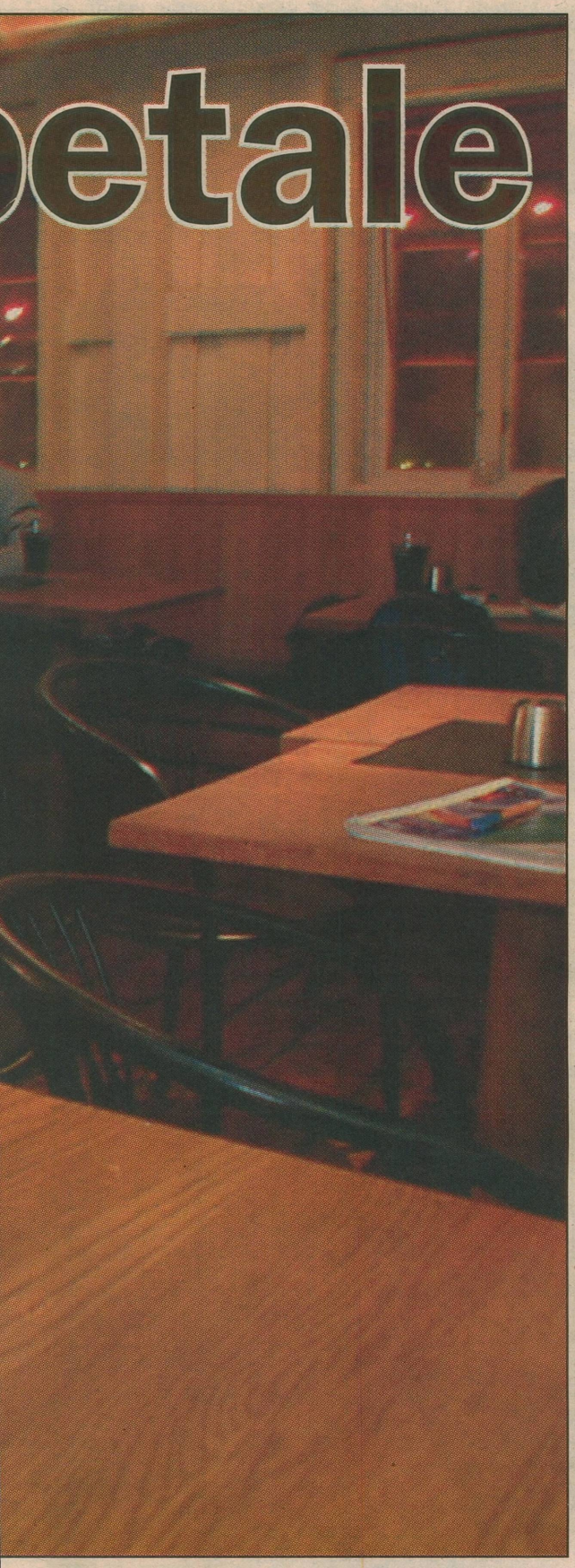
SAIH, Studentenes og akademikernes internasjonale hjelpefond, trenger også medlemmer til lokallaget i Tromsø. SAIH jobber for tiden under mottoet "Utdanning for frigjøring", og opp mot landene Nicaragua, Boliva, Zimbabwe, Sør-Afrika og Mosambik. Studentstyret og Universitetet i Tromsø har et samarbeidsprosjekt med universitetet Uraccan i Nicaragua om studentutveksling.

– Første student kommet fra Nicaragua i juli, og første drar herfra i januar 2003, forteller Munkejord. Engasjement i SAIH Tromsø handler ikke om å gjøre andre like demokratiske og siviliserte som oss, det handler om å lære noe til og fra andre.

TRENGER DEG: Mai Camilla Munkejord i Studentstyrets arbeidsutvalg trenger deg til Likestillingskomiteen og SAIH.
Foto AUDUN RUNDBERG

Engasjement

betale for inngang

Om maksimalt to måneder blir du nødt til å betale for å komme inn på Driv. Det vedtok studenthusets allmøte 28. januar.

Tekst AUDUN RUNDBERG

NØD: – Jeg tror alle her på huset er i mot inngangspenger, man av og til er man nødt til å se nødvendigheten av slike tiltak også, sier Marit Tennes, styreleder på Driv.

Foto AUDUN RUNDBERG

ÅS-styret, det øverste styret på Driv, bestemte allerede før jul at man skulle innføre inngangspenger. Egentlig skulle inngangspengene kreves inn fra og med lørdag 26. januar, men saken ble utsatt slik at allmøtet kunne diskutere den.

Kun lørdager

Det skal bare kreves inngangspenger på lørdager, og allmøtet vedtok å beholde kafedelen gratis. Etter at den nye baren åpnet har Driv hatt behov for flere ordensvakter i helgene. Å innføre inngangspenger i konsertdelen vil kreve ytterligere tre ordensvakter. På grunn av sterkt underskudd på frivillige i ordensgruppa valgte allmøtet å utsette innføringen av inngangspenger.

– Det er greit å utsette spørsmålet når vi er i en pressa situasjon, sier styreleder Marit Tennes.

Tennes mener det er et viktig prinsipp å holde en del av studenthuset gratis.

– Under ombygginga var det en filosofi at man skulle kunne holde kafedelen gratis selv om det var inngangspenger i konsertdelen, forteller hun.

Redningen

– Jeg tror alle her på huset er i mot inngangspenger, man av og til er man nødt til å se nødvendigheten av slike tiltak også. Du kan godt si at det er et krisetiltak, sier Tennes, men understreker at inngangspengene bare er et av mange tiltak.

Studenthuset har slitt med økonomien helt siden starten i 2000. Underskuddet første driftsår var 1,2 millioner. I følge Tennes ligger underskuddet i 2001 an til å bli mellom 300.000 til 500.000.

Driv er i forhandlinger med Høgskolen og Universitetet i Tromsø om å få økt støtte. I dag mottar Driv 400.000 kroner årlig fra de to.

– Jeg har inntrykk av at det er mye vilje hos Høgskolen og Universitetet til å hjelpe, sier Tennes, som mener at en slik hjelp kan bli redningen.

Mangel på folk

Høsten 2001 hadde Driv en rekrutteringskampanje, og fikk mange nye frivillige. Et halv år senere sliter altså huset med bemanningen.

– Akkurat nå er det lite folk i alle gruppene, sier Tennes. Av erfaring er det lavere bemanning i vårsemesteret enn i høstsemesteret, opplyser Tennes.

Hun mener de som sluttet enten var ferdige med utdannelsen eller valgte å prioritere andre ting. Tennes kaller situasjonen et generasjonsskifte, men har tro på at bemanningsproblemene kan løses.

Ikke alene

– Det har vært mange meninger om inngangspengene. Noen tror studentene vil bli forvirra og ikke skjønne hvor og når de må betale. Andre tror de ikke vil komme i det hele tatt, sier Tennes.

Styrelederen tror ikke studentene vil flykte fra det gule huset i Søndre Tollbodgate 3.

– Det er ikke snakk om å ta en himmelhøy sum. Mange andre studenthus tar inngangspenger, forteller hun.

På Samfundet i Trondheim betaler medlemmer 25 kroner for å komme inn i helgene, ikke-medlemmer betaler 40 kroner.

Hva skal barnet hete?

25. januar åpna en ny bar på Driv, og som første studenthuset i Norge kunne Driv servere brennevin i denne baren. På allmøtet til Driv 28. januar stemte et flertall for å døpe baren Absolutt Driv. Etter samtaler med Tromsø kommunes jurist og Rusmiddeldirektoratet ble det klart at navnet ligger for tett opp til spritvaren Absolut, og gir for sterke assosiasjoner til brennevinet. Navnet blir derfor Mellombar, som kom på andreplass i avstemningen.

Sykepleierutdannelsen i utakt
En ny rapport viser at sykepleierutdannelsen vektlegger teori i for stor grad. Sykepleiere ved landets sykehus er ikke fornøyde med utdannelsen, og mener høgskolene i for stor grad fokuserer på kompetanse som er mindre relevant. Kunnskap om administrative rutiner, sykdommer og medisinering er blant det sykepleierne savner, viser en ny rapport SINTEF Unimed har utarbeidet for Norsk Sykepleierforbund. - Det jeg kan nå, har jeg stort sett lært etter at jeg kom til sykehuset i 1999, sier tidligere sykepleierstudent Silje Lian ved Barneklinikken ved St. Olavs Hospital til Aftenposten.

LNU reagerer på kutt i studentrabatten
Landsrådet for Norges barne- og ungdomsorganisasjoner (LNU) mener det er urimelig at myndighetene og NSB nå innskrenker studentrabatten på togreiser kraftig. - Ungdom og studenter er en økonomisk presset gruppe som er helt avhengig av kollektive reisemåter. Kuttene i studentrabattordningene vil også få store økonomiske konsekvenser for barne- og ungdomsorganisasjonene. De vil ha råd til langt mindre reisevirksomhet både når det gjelder lagsmøter og deltakelse på sentrale arrangementer, sier nestleder Vegard Thise i LNU til ungnett.org.

Engasjement

JOBBER FOR DEG: Bård Bårdsen og Christoffer Sørlie i arbeidsutvalget på det humanistiske fakultet jobber kontinuerlig for at deres studenter skal ha en best mulig studiehverdag.
Foto AUDUN RUNDBERG

Engasjementet opp fra grava

På Det humanistiske fakultet har tre ildsjeler børstet støv av gamle kontorstoler og bestemt seg for å få fart på sakene.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Leder Jørn Weines, sekretær Christopher Sørlie og fagansvarlig Bård Bårdsen holder et høyt aktivitetsnivå for tiden. Trekløveret i det nye arbeidsutvalget skal i den nærmeste framtid rekruttere studenter fra alle fagkretser på Det humanistiske fakultet.

Studiehverdagen viktigst

Studentene de leter etter er ønsket som representanter til fagutvalget. Der skal det sitte elleve personer.

– Det har vært mye arbeid i oppstarten, forteller Cristopher Sørlie. Humanistisk fakultet er forsøksfakultet for kvalitetsreformen, og vi har allerede vært gjennom første høringsrunde i forbindelse med den.

Flere saker har vært på dagsordenen den korte tiden arbeidsutvalget har eksistert.

– Vi jobber kontinuerlig for at våre studenter skal ha en best mulig studiehverdag, poengterer Sørlie.

Til tross for at de mener de jobber med viktige saker, er det mulig å tvinge studentene til å bry seg?

Hvorfor gidde?

– Det handler om å gjøre noe annet enn å sitte på rompa i lesesalen, mener Sørlie. Men det er da virkelig studentenes eget valg. Vår jobb er å få folk til å vite at vi er her og hva vi jobber med.

Sørlie tror mange kan ha gode grunner til ikke å engasjere seg, og nevner studenter som tar opp fag på nytt som ett eksempel. Likevel synes han det er trist at interessen er lav. Han forteller at det har vært relativt vanskelig å finne folk til fagutvalget.

– Noen virker interesserte og stiller spørsmål når vi orienterer, forteller Sørlie. Men når det kommer til å binde seg er de stille.

– Det er ingen som har meldt seg umiddelbart, nevner Bård Bårdsen.

– Man må mase litt, sier Sørlie.

God erfaring

– Arbeidsmengden i fagutvalget kan være stor, men det kommer helt an på hvor mye man ønsker å gjøre, sier Sørlie.

Sørlie er skråsikker på at arbeidet i utvalget er en god erfaring, i tillegg til at det gjør seg bra på CVen.

– Vi har allerede forklart dekaner og fakultetsdirektører at vi trenger økonomisk støtte, og bare det er en erfaring, sier han. Han mener det beste med jobben er følelsen av å ha oppnådd noe.

– Jeg har vært her ved Universitetet i Tromsø i to og et halvt år, forteller Bårdsen. Han følte det var på tide å engasjere seg.

Bårdsen var tidligere med i Studentrådet, og registrerte at interessen var laber. Han forteller at de måtte hente folk fra gangen for å være vedtaksdyktige på møtene.

Fagutvalget og arbeidsutvalget utgjør sammen med studentene Studentrådet på Det humanistiske fakultet. Arbeidsutvalget har faste kontortider og lokaler i kjelleren på Det humanistiske fakultet.

Rapport om lærerutdanningene klar
På oppdrag fra Utdannings- og forskningsdepartementet har Norgesnettrådet gjennomført en evaluering av lærerutdanningene. Rapportene ble overlevert statsråd Kristin Clemet 30.januar 2002. Rapporten konkluderer blant annet med at det er dårlig sammenheng mellom det studentene møter på lærerhøgskolen, og det de møter i praksis. Studentene synes at studiene er for lite profesjonsrettet og at de får for lite pedagogikk og didaktikk.

Vil lukke Universitetet i Oslo
Nesten halvparten av studentpolitikerne ved Universitetet i Oslo ønsker å begrense adgangen til åpne studier. - Det er veldig naivt å tro at generell studiekompetanse alltid er nok til å kunne studere ved et universitet. Det er klart at man er nødt til å ha en viss kunnskapsbase, sier studentpolitiker Audun Vestre fra HF-lista til Universitas. Forslaget falt med en knapp margin på 24 mot 21 stemmer på Studentparlamentets møte.

Engasjement

Gammelny forening på plass

KONSERVATIVE: Fred Johansen og Stian Holmvik er blant medlemmene av gjenoppstartede Tromsø konservative studentforening.

Tromsø konservative studentforening har igjen oppstått. Et midlertidig styre er dannet og en leder er valgt.

Tekst MARKUS BRUUN
Foto AUDUN RUNDBERG

Studentforeningen vil i begynnelsen arbeide for å få flere medlemmer, og derfor venter de med generalforsamlingen.

– Vi trenger litt tid til å bygge oss opp, det passer derfor fint å ha en generalforsamling i begynnelsen av høstsemesteret, forklarer Stian Holmvik leder i Tromsø konservative studentforening.

Kamp mot Moderat liste?

Tromsø konservative studentforening er ikke den eneste foreningen ved UiTø som er konservativ, Moderat Liste vil kanskje derfor bli en hard motstander?

– Tromsø konservative studentforening vil ikke stille til noe valg og vi er derfor ingen trussel mot Moderat liste, smiler Holmvik. Vi vil arbeide mest med eksterne saker, i motsetning til Moderat liste som jobber mest for de interne sakene. Vi kommer til å jobbe med type saker som å skaffe boliger med ungdomspreg, og kanskje skape et marked for studentene som de veletablerte familiene ikke ville være interessert i.

Talerør for studentene

Foreningen vil prøve å bli et talerør for studentene, slik at de som sitter i toppen får beskjed hvis noe ikke fungerer som det skal.

– Jeg har hatt en god samtale med Kristin Clemet som svarte på mye av det vi spurte om, og hun var interessert i å høre mer fra oss, forteller Holmvik.

– Siden Høyre er ved makten er det selvfølgelig et veldig godt tidspunkt for oss å starte opp siden vi har muligheter til å få Høyre til å høre på oss, fortsetter Holmvik.

Supplement til Unge Høyre

Tromsø konservative studentforening vil være en forening der en ikke trenger å være høyremann eller kvinne for å bli medlem.

– Tromsø konservative studentforening vil være et supplement til dem som ikke føler seg helt hjemme i Unge Høyre eller kanskje synes Unge Høyre begynner å bli vel barnslig, forteller Fred Johansen.

Ansatte i Student.no sagt opp

Alle de ansatte i Student.no er sagt opp. Nå skal ansvaret for å videreutvikle nettportalen ligge hos studentsamskipnadene.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Student.no er eid av alle de 25 studentsamskipnadene i landet. Forsinkelser på inntektssiden skal være årsaken til restruktureringen, som i følge pressemeldingen fra Student.no har til hensikt å knytte tjenestetilbyderne tettere til nettstedet.

Ny plan

– Styret vil nå utarbeide en plan for hvordan driften skal organiseres, sier Mona Lunde Martinsen, styreleder i Student.no.

Prosjektet vil gå over i en fase der man overfører kompetanse til studentsamskipnadene. Samtidig jobber de ansatte i Student.no med å skaffe sponsorer. Daglig leder Rune Kibsgaard Sjøhelle har valgt å fratre sin stilling.

Uten tro

I september 2001 ble eierne bedt om å utvide aksjekapitalen med 15 millioner kroner for å sikre videre drift. Da uttalte direktør i Studentsamskipnaden i Tromsø (SiTø) til Utropia at de ikke hadde den helt store troen på selskapet. Senere var SiTø med på å tegne nye aksjer for til sammen 7,6 millioner kroner, sammen med 10 av de 24 andre samskipnadene.

Det er i dag mulig å registrere seg som bruker på Student.no. Noen av tjenestene fungerer, andre steder får du opp feilmeldinger.

Engasjement

Håpp i havet

HÅP?: Studentene ved NFH arrangerer Håp i havet for andre gang.

Er det håp i havet? Hvis du vil finne ut av det bør du ta turen til NFH 22. februar

Tekst FREDRIKKE HORN-HANSSEN
Foto KJERSTI MOVOLD

"Håp i havet" er navnet på næringslivsdagen til NFH. Det er andre gang den arrangeres og tilbakemeldingen fra i fjor var visstnok så positiv at det er ønskelig at dette blir en tradisjon.

For å få vite litt mer om denne dagen tok vi turen opp til NFH , der vi ble møtt av fire søte jenter som sitter i styringsgruppa. Vi spurte om dagen var bare for studenter på NFH eller åpen for alle. Svaret var at dagen var åpen, men intern. Forstått slik at alle er velkomne, men du bør helst være interessert i fisk. For det er fisk det handler om, ikke minst i framtiden, hvis vi skal tro jentene.

Årets tema

I år er hovedtema nyskapning. Håp i havet vil synliggjøre utviklingen og potensialet i de ulike delene av fiskerinæringen. Blant annet vil biprodukter, oppdrett av torsk og skjell, fôrproblematikken, fiske på nye arter, moderne fiskeindustri, markedsføring "i tiden" , utvikling av helt nye produkter og strategi for innovasjon bli belyst.

Styringsgruppa håper og tror at dagen både blir inspirerende for næringslivsdeltakere og studenter.

Poenget er at alle deltakere skal få utbytte av dette; for studentene er dette ment som en inspirasjon ved siden av studiene, i tillegg til at man får større innsikt i hvilke jobbmuligheter man har. Og motsatt har næringen mulighet til å rekruttere studenter og generelt informere om yrkesmulighetene.

I det store og hele er det å skape kontakt mellom studenter og næringen det viktigste denne dagen. Og akkurat dette har ikke blitt mindre viktig etter at praksiskravet for opptak til fiskerikandidatstudiet falt bort.

Hva skjer?

På programmet denne dagen blir det foredrag av aktører i næringen, presentasjoner av hovedfagsoppgaver, paneldebatt, bedrifter på stand og uformelle samtaler. foredragsholderne representerer bla bedriftene Troms Marin Yngel, Eksportutvalget for Fisk, Lofilab, IBM, Skretting og SND-invest, i tillegg til andre representanter fra lokale og nasjonale bedrifter. Man satser på få hele landet til å delta. I tillegg har utdanningsinstitusjoner og organisasjoner innen fiskeri blitt invitert.

I fjor deltok 250 personer, og styringsgruppa har tro på vel så stor oppslutning i år. I år håper de å få enda flere fra næringslivet og arrangementet er ikke minst rettet mot førsteårsstudenter, som ikke fikk med seg denne dagen i fjor. Dessuten er det ekstra viktig å få opp interessen for faget første året, i følge jentene i styringsgruppa, fordi første året på fiskerihøgskolen har man lite direkte fiskerifag.

Hvis du melder deg på programmet vanker det middag og festligheter på Driv. Her blir man lovet god underholdning ved Lars Andreas Larsen, og levende musikk av bandet Double deuce.

Gir 10.000 for beste navn
Hva synes du den nye studentorganisasjonen bør hete, om Norsk Studentunion (NSU) og Studentenes Landsforbund (Stl) slår seg sammen? Den nye organisasjonen vil ha 140.000 medlemmer, og det er en av disse medlemmene NSU og Stl ønsker å premiere. Vinneren får en reise verdt 10.000 kroner, men bare hvis det blir noe av sammenslåingen. Forslag kan sendes til nsu@studenthuset.no innen 1. mars.

STL-MEDLEMMER: Førskolelærerstudentene Olaug Jenssen, Carine Wikran og Marianne Jakobsen var borte da Studentenes landsforbund var i Tromsø for å informere.

Uvitende om

I april skal kanskje Norsk Studentunion og Studentenes Landsforbund slå seg sammen. Studentene er imidlertid temmelig uvitende om hva de to egentlig holder på med.

Tekst AUDUN RUNDBERG

Norsk Studentunion (NSU) og Studentenes Landsforbund (Stl) er de to store studentorganisasjonene i Norge. Generelt tilhører studenter ved de fire universitetene NSU, mens studenter ved høgskolene tilhører Stl.

Hvem er de?

Slik beskriver NSU seg selv:

"Norsk Studentunion er en interesseorganisasjon for nesten 65.000 studenter ved universiteter og vitenskapelige høgskoler. I 64 år har vi arbeidet for studentenes rettigheter. NSU jobber aktivt overfor politikere, byråkrati, media, lånekassen og ledelsen på lærestedene for å bedre forholdene for deg og dine medstudenter. "

Stl har 60.000 medlemmer fra offentlige og private høgskoler over hele landet. Stl trekker frem studiefinansiering, studentvelferd, faglig kvalitet og internasjonalisering som sine viktigste saker.

Student hvafornoe?

I kantina på Avdeling for lærerutdanning ved Høgskolen i Tromsø sitter Olaug Jenssen, Carine Wikran og Marianne Jakobsen. De tre førskolelærerne nøler når de bli bedt om å fortelle hva forkortelsen Stl står for.

– Noe med student..., prøver Olaug Jenssen seg men stopper der. Latteren går rundt bordet.

Ingen informasjon

Rett svar er Studentenes Landsforbund. Som studenter ved Høgskolen er de tre automatisk medlemmer av Stl, men det visste ingen av dem. Wikran og Jakobsen mener de aldri ha hørt om Studentenes Landsforbund.

– Vi har ikke fått noe informasjon om det, sier Wikran, men Jakobsen kommer plutselig på noe:

– Når vi begynte fikk vi utdelt en perm med informasjon og et ark der det stod at vi var medlem, sier hun.

Mandag 21. januar hadde Stl informasjonskampanje på Høgskolen. Den så ikke jentene noe til, de var nemlig borte den dagen.

– Det kunne nok vært gitt ut mer informasjon, mener Wikran.

Økt stipendandel

– Studentorganisasjonene må nok tenke at vi studenter ikke bryr oss om hvordan det går, tror Jenssen.

Wikran tenker at studentorganisasjonene sikkert tror studentene er sløve.

Jenssen, Wikran og Jakobsen nevner økt stipendandel og flere boplasser som viktige saker som studentorganisasjonene burde jobbe med.

De tre studentene var med på demonstrasjonen mot statsbudsjettet 19. november, men ingen av dem har vært i nærheten av å sitte i Studentrådet ved Avdeling for lærerutdanning.

Jobb og fritid

– Mange tror nok arbeid i studentorganisasjoner går ut over studier og fritid, sier Jenssen. Og noen vil sikkert bare bli ferdig med skolen.

Jakobsen tror det er avhengig av hvor mye pensum man skal gjennom.

– Så har man jo jobb i tillegg, sier hun.

Er det det det er?

I kantina i MH-bygget finner vi studentene Kari Anne Haugen, Tone Jacobsen, Frank Kaspersen og Marte Leiråmo. Hva tror de forkortelsen NSU står for?

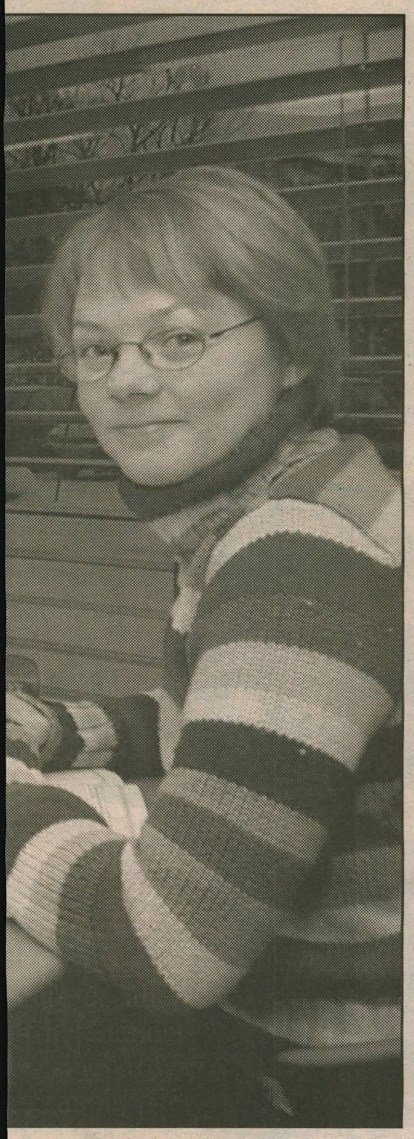
– Norsk Studentunion? Er det det det er? spør Marte Leiråmo. Faen jeg er god.

De fire studerer til å bli radiografer, en utdanning som ligger under Avdeling for helsefag ved Høgskolen. Dermed er også de medlemmer av Studentenes Landsforbund. Ingen av dem har hørt om Stl.

Billigere bøker

Mer stipend, ikke studielån, billi-

Engasjement

STL-MEDLEMMER 2: Radiografstudentene Kari Anne Haugen, Tone Jacobsen, Frank Kaspersen og Marte Leiråmo er medlemmer av Studentenes Landsforbund uten å vite om det.
Alle foto AUDUN RUNDBERG

sitt eget medlemskap

gere bøker og billigere mat i kantina er radiografstudentenes forslag til hva studentpolitikerne bør jobbe med.

– Og flere parkeringsplasser på universitetsområdet sånn at man ikke får bot, sier Kaspersen, basert på en sann historie.

Generelt synes de fire at studentene har det bra.

– Vi kan alltids få det bedre, påpeker Haugen.

Barn og samboer

De fire nevner flere grunner til at studenter ikke engasjerer seg i studentpolitikken.

– Man vet at andre folk tar seg av det, sier Kaspersen.

– De gidder ikke ta ansvar, foreslår Leiråmo.

– De tror det er for mye å gjøre, mener Kaspersen og Haugen. Vi har forelesninger, prosjekter og eksamener, sier Kaspersen, og antyder at radiografstudentene har spesielt mye å gjøre.

Haugen er imidlertid frivillig på studenthuset Driv og sitter i kafestyret der.

– Jeg har en unge så jeg er unnskyldt, sier Jacobsen.

– Og jeg har samboer, utbryter Kaspersen.

Har studentene det for bra?

– Det er tydelig at noe må gjøres, sier studentstyreleder Tor Arne Morskogen. Han tror en eventuell sammenslåing av NSU og Stl og forenkling av organisasjonsstrukturen vil bidra til å gjøre det enklere å informere studentene. – En av grunnene til at folk ikke vet er nok at studenter generelt har det bra, tror Morskogen. Hadde studentene svelta i hjel hadde situasjonen vært annerledes. Han understreker at det finnes store uoppnådde mål, og nevner kampen om stipendandelen høsten 2001 som en viktig sak.

DET HAMRES OG BANKES: Høsten 2001 var det bare et gapende hull som vitnet om at noe var i ferd med å skje på Universitetet i Tromsø. Bak Universitetsbiblioteket er man nå godt i gang med å reise Teorifagsbygget, som vil bli det nest største bygget på campus. Da studentene kom tilbake fra juleferien var to av seks hus reist, og to år fremover vil vi kunne høre lydene av maskiner og ropende bygningsarbeidere.

Foto AUDUN RUNDBERG

Nye studentbevis

I løpet av mars måned skal nye studentbevis være på plass på Universitetet. Studiedirektør Rigmor Bjørkli tror studentene vil bli kjempefornøyde.

Tekst AUDUN RUNDBERG

– Det har vært etterspørsel etter et mindre format i en årrekke, sier en entusiastisk Rigmor Bjørkli, med den ferske bestillingen i hånda.

Utstyr for produksjon av kort og forbruksmateriell er beregnet til å koste rundt 300.000.

8,5 ganger 5,4 cm

De nye kortene er av samme størrelse som andre bank- og kredittkort, og blir dermed omtrent halvparten så store som det nåværende kortet.

– Det er ønskelig at det nye kortet skal være mest mulig likt det gamle, forteller Bjørkli.

Forsiden av kortet vil derfor se ut omtrent som i dag, men i tillegg til bokmål, nynorsk og engelsk vil også kortet være tekstet på samisk. Baksiden skal ha en magnetstripe og en strekkode.

Kortet kan dermed brukes til andre formål enn identifikasjon.

Multikort

Tidligere velferdsansvarlig i Studentstyret, Elin Isaksen, sa i fjor vår at hun ønsket seg et multikort som også kunne fungere som nøkkelkort, betalingskort i kantinene

Engasjement

Gnisten gjør bed

mars

og vaskekort på Samskipnaden i Tromsøs hybler.

– Systemet gir muligheter for det, sier Bjørkli, og nevner lånekort på biblioteket som en mulig første egenskap. Teknisk avdeling har også vært med i planleggingen, slik at kortene på et senere tidspunkt kan brukes som adgangskort til Universitetets bygninger.

Studiedirektøren forventer stor pågang fra studenter som vil bytte, men understreker at det ikke er noen vits å komme før i mars.

Høgskolen til høsten

Høgskolen i Tromsø er ikke kommet like langt i sine planer. IT-direktør Kai Mathisen forteller at det jobbes med saken.

– Vi jobber nå med å legge over til et mindre format. Planen er å få det ferdig til høsten, forteller Mathisen, og sier Høgskolen vil se på den løsningen som er valgt ved Universitetet.

Også her ønsker man å bruke kortet til blant annet lånekort og adgangskort.

Tromsøstudentene kan altså se frem til tynnere pengebøker i den nære framtid. Ved Universitetet i Oslo har man hatt studentbevis i bankkortformat siden februar 1999.

MINDRE FORMAT: Studiedirektør Rigmor Bjørkli viser frem det nye studentbeviset.

Foto AUDUN RUNDBERG

Engasjement

ften din berømt

TRO PÅ SEG SELV: Emma Johansson, Linn Hustad og Lene Knutsen i Gnist Design tror de har et marked i de små og mellomstore bedriftene.

Med kvinnelig intuisjon og jobben som hobby ser fremtiden lovende ut for de tre ferdigutdannede vevsjefene fra IT-akademiet i Tromsø.

Tekst MARKUS BRUUN
Foto AUDUN RUNDBERG

Etter bare en månedstid med 100 prosent sikkerhet om at vevdesign var det rette for de tre unge kvinnene, har de allerede skaffet seg sin første kunde. Torsdag 31. januar signerte Benn Eidissen, daglig leder i Tromsø barnehagedrift, den første avtalen i Gnist Design sin historie.

– Jeg tror på det jentene gjør, de er flinke til å fortelle hva som må til for å lage en god internettside, og hvordan det bør gjøres, forteller Benn Eidissen. Jentene vet hva de snakker om og jeg tror de gjør det helt rett når de først skaffer seg kunder, og så jobber videre med forretningsideen etter hvert, forklarer Eidissen, som selv startet opp sin egen bedrift noen år tilbake.

Med hobby som jobb

De tre unge kvinnene er veldig glade i jobben sin og gleder seg hver dag til å dra på jobb.

– Jeg synes det er kjempeinteressant med vevdesign, og jeg er sikker på at dette er det jeg vil holde på med, smiler Lene Knutsen, en av de tre jentene i Gnist Design.

– Når jeg kommer hjem etter en hard arbeidsdag skal det bare en liten halvtime med TV-titting til før jeg igjen gleder meg til å stå opp å dra på jobb neste dag , forteller Knutsen.

Skreddersyr internettsider

Gnist Design vil satse på små og mellomstore bedrifter, og hjelpe dem å komme på nett eller videreutvikle gamle sider. Gnist Design opererer ikke med noen fastsatte priser, og prisen på det ferdige produktet kommer an på hvor mye som skal gjøres og hvor mye de forskjellige kundene bidrar med selv.

– Vi vil at kundene skal bidra selv, og prisen blir derfor veldig individuell slik at kunden får det produktet han er ute etter, forklarer Emma Johansson.

Liv laga

– Vi jobbet gjennom markedet i januar og vi tror det er store muligheter innenfor de små og mellomstore bedriftene, forteller Knutsen. Det er ikke mange som har gode tilbud til de små og mellomstore bedriftene, og vi tror vi kan gi disse bedriftene et godt tilbud.

– I tillegg til at mange rett og slett ikke er kommet seg på nett, ligger veldig mange gamle og dårlige sider på ute, forteller Linn Hustad.

Derfor mener Hustad at Gnist Design har en fremtid.

Engasjerte kvinner

Jentene gikk i en klasse på rundt 20 personer, og i klassen var det bare fire jenter. De tre som har startet opp Gnist fant tonen fort under studiet, og er gode venner i tillegg til arbeidspartnere. Med stor interesse for media og et stort engasjement, er sjansene store for å lykkes.

Guovvamánu 6. beaivi

Mon sihten lávlut dan viiddis duoddara; sihten lávlut báruid, vumiid, riđuid ja agálašvuođa dalvviid ja gesiid. Sihten beare lávlut mu álbmoga dovddu, váimmuid ja áimmuid, mu oappáid ja vielljáid, sihten divtogiid, dunduriid, graveniid, oarjogiid lávlut; sirbmálunttaid, unjárgg'bártniid, mohkenieiddaid, nuorttugiid gudnejahttit, sihten vánddardit iežamet jipmilvuođaid, mielaid ja sieluid čađa, čuovvulit nieidda gitta siidii ja várjalit dán moji nu guhka go Isá báitá, loktet váriid ja bossut jogaid, muohttát jagiid ja muitit sogaid nugo máttárvánhemat dolin, dolin... Sámieatnameamet árvu ja niehku...

Odne Sámeálbmoga beaivi lea, odne sámesoga hearvásvuohta čuovggada miehtá ja odne ođđa jietna riegáduvvo min čuvges Sámieatnamii. Romssastudeanttaide ihtá vejolašvuohta reidet beaivebottus agálašvuhtii, ja das mii lávlut morašlašvuođaid ja lihkolašvuođaid. Beaiveálgu vas min lusa, ja lihkku beivviin, Sámieatnama golgolaččat ja mielahisvuođa sáŋgárat!

SSSR: Váldde oktavuođa minguin! Ruvkku min! SSSR-stivra: Lisa Jåma Jensen, Sigbjørn Skåden, Kristin Nilsen ja Thomas E. Nygård. Ánne-Márjá G. Graven ii leat mielde govas.

Govva BJØRN ERGA

Sámi álbmotbeaivi 2002

0830-1530:	Romssa Musea – Savio-čájáhus
1100-1400:	Universitehta – Juho-Niillasa goahti lea rabas ja SSSR guossuha gáfe
1300-1800:	Romssa universitehta kantiinnat vuvdet sámi biepmu
1500-1800:	Polarmiljøsentret – Riemut
2200-:	Mack-geallár – Sančuarikonsearta

Slakt av UiO

Studenter og ansatte har vært med på vurderingen av Universitetet i Oslo. Lite undervisning, for få forelesere og mangelfull forskning er noen av konklusjonene. – Vi har prøvd å være ærlige. Hensikten med evalueringen er å finne ut hvor flaskehalsen er, hvor vi kan forbedre oss, sier rektor Arild Underdal til Universitas. Rapporten peker også på flere svakheter når det gjelder universitetets forskningsinnsats.

Narkoproblem ved UiB

Narkoproblemet ved Universitetet i Bergen øker sterkt, skriver Studvest. I løpet av den siste måneden har toalettene på Studentsenteret blitt risikosanert seks ganger. – Universitetsledelsen vurderer å stenge langt flere dører, og innføre et kortleser-system for at færre narkomane skal ta seg inn i Universitetets lokaler. Vi har også skjerpet vaktholdet noe, sier universitetsdirektør Kåre Rommetveit.

Unik og nyskap

Lovende forskningsresultater er oppnådd ved Norges Fiskerihøgskole i samarbeid med Fiskeriforskning.

Tekst ESKIL SLETTEN
Foto AUDUN RUNDBERG

Forskerne har funnet bioaktive forbindelser som virker hemmende på sykdomsfremkallende bakterier.

Samarbeid

Utropia besøkte forskerne Klara Stensvåg og Tor Haug ved Institutt for marin bioteknologi ved Norges Fiskerihøgskole. Disse har i samarbeid med Fiskeriforskning i Tromsø arbeidet med å finne nye typer antibiotika for bruk i fremtiden.

I følge Stensvåg er bakgrunnen for denne forskningen økt fokus på motstandsdyktige bakterier. Motstandsdyktige bakterier er bakterie som ikke lenger lar seg behandle med vanlige antibiotika. Dette har ført til et behov for å lete etter nye stoffer som kan hindre eller drepe farlige smittestoffer.

De nye regnskogene

Stensvåg forteller videre at det spesielle ved denne forskningen er at de har konsentrert seg om planter og dyr i havet. Dette har fra tidligere vært svært lite undersøkt, til tross for at mer en halvparten av verdens levende materiale befinner seg i havet.

Fra tidligere vet forskerne at dyr og planter som lever i havet er omgitt av store mengder mikroorganismer. Disse har gjennom lang tid utviklet sine egne forsvarsmekanismer mot sykdomsfremkallende smittestoffer. Mere kunnskap om dette samspillet er et viktig for å utvikle nye typer antibiotika.

Hva er de ute etter?

– Først og fremst leter vi etter bioaktive komponenter som små proteiner og andre forbindelser. Slike antimikrobielle peptider er svært utbredt i naturen og er virksomme mot et bredt spekter av ulike bakterier, forklarer Tor Haug.

For å kunne finne de aktive fraksjonene, er de avhengige av å kunne ta prøver fra ulike deler av plantene og dyrene. Disse inneholder et stort spekter av molekyler. Dette testes opp mot bioaktive komponenter. Om de hemmer eller dreper bakterier er de aktive fraksjoner.

Veien videre

Så langt har forskningsmiljøet, i følge Stensvåg og Haug, arbeidet med lett tilgjengelige og vanlige arter i det marine miljø. Dette er ulike fiskearter og krepsdyr, samt tang og tare.

Det oppsiktsvekkende med dette arbeidet er at ekstrakter fra flere av de undersøkte plante- og dyregruppene inneholder molekyler med lovende antibakterielle egenskaper. Disse små molekylene blir nå undersøkt videre.

Dette gjøres for å forstå hvilke mekanismer som aktiveres, og hva som er den direkte årsaken til at bakterier drepes. Resultatet av dette kan bidra til utvikling av nye typer antibiotika.

Resultatene er oppsiktsvekkende og mulighetene store.

KONGE: Forsker Tor Haug viser frem en Kongekrabbe, en av sjødyrene de forsker i ved NFH.

LETER: Hovedfagsstudent Guro Strandskog jobber med å lete etter antimikrobielle

Ønsker seg nordnorsk forskningsfond

Norge satser mindre på forskning enn andre land i Norden og mindre enn OECD-landene. Og i Nord-Norge satses det ekstra lite. Fylker, kommuner og næringsliv ønsker seg nå et eget nordnorsk forskningsfond.

Tekst AUDUN RUNDBERG

FOND: Prorektor Gerd Bjørhovde ved Universitetet i Trosmsø ønsker seg et eget nordnorsk forskningsfond på to milliarder. **Foto** AUDUN RUNDBERG

10,4 prosent av Norges befolkning bor i Nord-Norge, men landsdelen får under fem prosent av landets midler til forskning og utvikling. Næringslivet i Nord-Norge står får 1,4 prosent av de tilgjengelige midlene. Gerd Bjørhovde, prorektor ved Universitetet i Tromsø, er blant dem som nå jobber for et eget nordnorsk forskningsfond.

– En regional sak

– Gang på gang har man sagt at nå skal det satses på forskning, men i praksis er det ikke skjedd noe i form av penger, sier Bjørhovde.

Hun har tro på at det blir alvor av praten denne gangen. Hun ønsker seg et fond som er så stort at en får en årlig avkastning på 100 millioner kroner å forske for, og anslår størrelsen på fondet til 2 milliarder.

– Det er utrolig artig å se hvem som er enige og står sammen om dette. Dette skal ikke være en Universitetet i Tromsø-sak, men en regional sak, poengterer Bjørhovde.

Hun tror samarbeid kan skape entusiasme i stedet for mistenksomhet ovenfor hverandre.

Ikke binde seg

Tanken på å hente pengene fra oljefondet har vært lansert. Norges Forskningsråd disponerer allerede et fond opprettet med midler fra oljefondet. Også andre forslag til modeller for det nordnorske fondet har blitt lansert.

Hun tror det er viktig å ikke henge seg opp i problemene med den enkelte modell, og mener man bør løfte seg over krangelen.

– Det er viktig å ikke binde seg opp til en modell fra starten av, understreker Bjørhovde.

– Skal redde nasjonen

Wiktor Sørensen, sjef i Norut, sier forskningen i næringslivet i Nord-Norge ligger på et nivå langt under landsgjennomsnittet.

– Vi forsker for én milliard, og vi skulle ha forsket for to milliarder for å være på landsgjennomsnittet, forteller han.

I følge Sørensen står vi ovenfor en rekke nærings- og miljømessige utfordringer i fremtiden, og han mener forskning er ett av de viktigste midlene for å bygge opp landsdelen.

– Vekst i fiskerinæringen skal redde nasjonen i neste århundre, avslutter han.

ende forskning

stoffer i Kongekrabbe. I bakgrunnen forsker Klara Stensvåg.

STRATEGIIJARUÐAT JA MÁTKEDOARJJA SÁMI DUTKAMIID GUOVDDÁŠ 2002

Buot dutkit ja studeanttat Romssa universitehtas geat barget sámi ja sámi guoskevaš dutkamiin, bovdejuvvojit ohcat strategiijaruðaid dutkanprošeavttaide ja eará dutkamii guoskevaš doaimmaide. Ohcanáigemearri lea **bearjadaga njukčamánu 1. b. 2002.**

Romssa universitehta váldofága- ja doavttergrádastudeanttat, geat devdet eavttuid leat sámi jienastuslogus, sáhttet ohcat mátkedoarjaga leat lohkanbaji olgoriikka universitehtas. **Mátkedoarjjaohcamiid meannudit daðistaga go oažžut daid.**

Ohcanskovi, njuolggadusaid ja eanet dieðuid gávnnat : **www.uit.no/ssweb/indexsa.htm** dahje Sámi dutkamiid guovddážis, tel. 77 64 55 36, e-boasta: siri.johnsen@sami.uit.no

STRATEGIMIDLER OG REISESTØTTE FRA SENTER FOR SAMISKE STUDIER 2002

Alle forskere og studenter ved Universitetet i Tromsø innen samisk og samiskrelatert forskning inviteres til å søke om strategimidler til forskningsprosjekter og annen forskningsrelatert virksomhet. Søknadsfristen er **fredag 1. mars 2002.**

Hovedfags- eller doktorgradsstudenter ved Universitetet i Tromsø, som fyller kriteriene for å stå i samemanntallet, kan søke reisestøtte til ett semesters opphold ved et utenlandsk universitet. **Søknader om reisestøtte behandles fortløpende.**

Søknadsskjema, retningslinjer og nærmere opplysninger fins på: **www.uit.no/ssweb/** eller Senter for samiske studier, tlf. 77 64 55 36, e-post: siri.johnsen@sami.uit.no

---

SOKRATES

Studerer du språk og skal bli fremmedspråklærer?

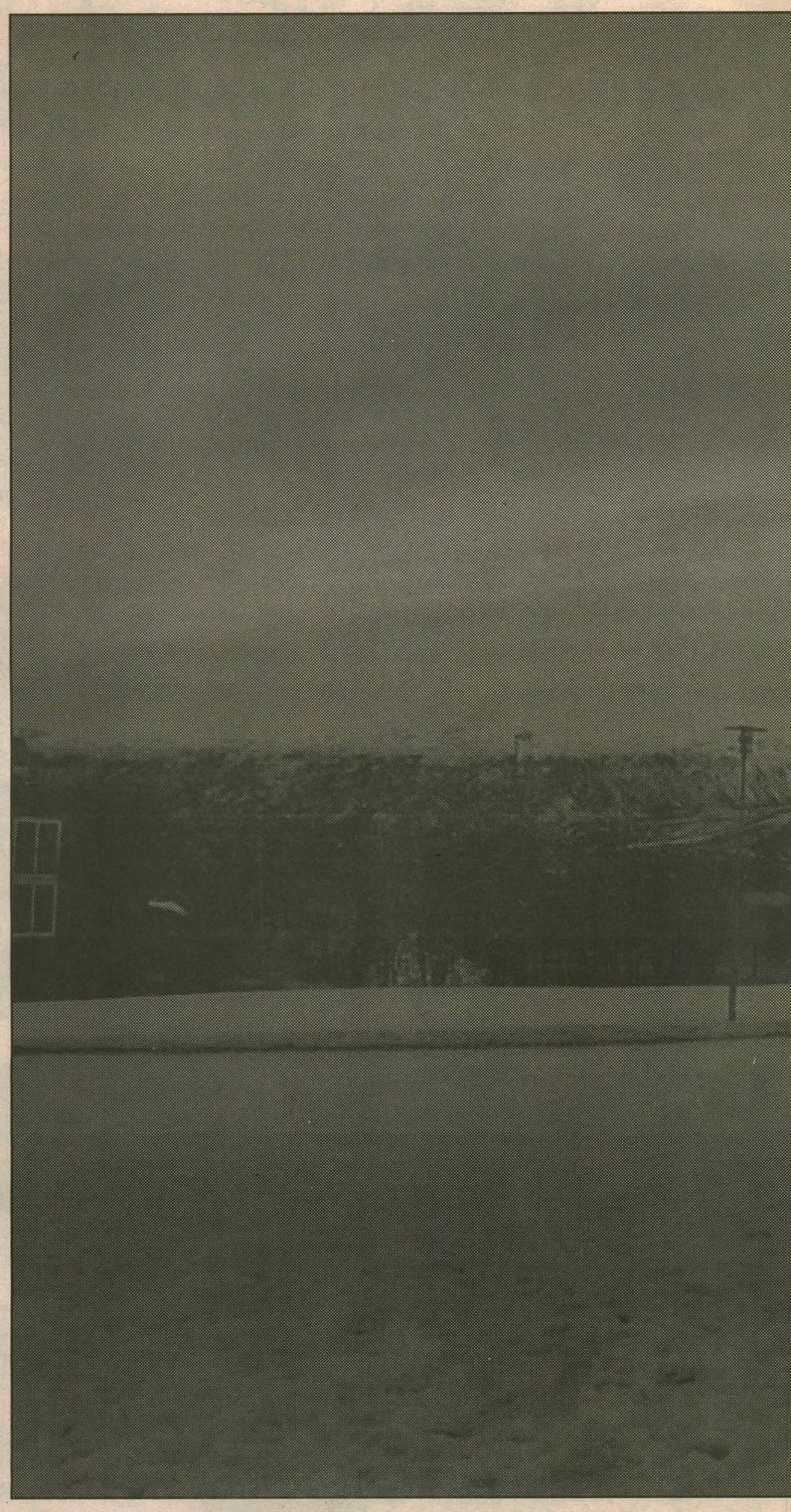
EUs utdanningsprogram SOKRATES gir støtte til språkstudenter for 3 – 8 måneders studieopphold som undervisningsassistent ved skoler i EU-land.

Søknadsfrist er 1. mars.

Informasjon og søknadsskjema finnes på *http://siu.no/comenius* under Comenius 2.2.

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET
SIU SENTER FOR INTERNASJONALT UNIVERSITETSSAMARBEID

Støtter o

STUDER i INDIA!

Sosialantropologi / Religionshistorie

Et semester med grunnfag eller mellomfag i India varer 10 uker, og foregår ved Studiesenteret på stranden utenfor vakre Pondicherry i Sør-India. Undervisningsspråket er norsk, og eksamen avlegges ved universitetene i Norge etter hjemkomst. Dyktige forelesere og seminarledere sikrer høy faglig kvalitet med personlig oppfølging. Bestill brosjyren!

Informasjonsmøte Torsdag 14. mars kl. 12.15
på SV-fak., rom B0107

www.kulturstudier.no
Tlf: 22 35 80 22

Kultur studier

o om stipendet

TRØKK: Fylkesårsmøtene til Troms Høyre, Venstre og Sosialistisk venstreparti vedtok i helgen hver sin resolusjon mot å fjerne reisestipendet. – Resolusjonene viser at det er politisk trøkk bak denne saken nå, sier studentstyreleder Tor Arne Morskogen. **Foto** AUDUN RUNDBERG

Fylkesårsmøtene til Troms Høyre, Venstre og Sosialistisk venstreparti vedtok i helgen hver sin resolusjon mot å fjerne reisestipendet. Studentstyreleder Tor Arne Morskogen synes det er gledelig.

Tekst AUDUN RUNDBERG

I statsbudsjettet for 2002 er det vedtatt at reisestipendet for studenter over 25 år skal fjernes. Samtidig settes det en grense slik at alle studenter får maksimalt 7.000 kroner i reisestipend fra høsten av. Studentstyreleder Tor Arne Morskogen, rektor Jarle Aarbakke ved Universitetet og rektor Ulf Christensen ved Høgskolen advarte for to uker siden mot følgene dette kunne få for Tromsø.

– Resolusjonene viser at det er politisk trøkk bak denne saken nå, sier Morskogen.

– Tenk dere om

De nye reglene for reisestipendet er en del av kvalitetsreformen, og kom mens Trond Giske var utdanningsminister.

I følge Morskogen trodde Trond Giske at kutt i reisestipendet ville føre til at folk søkte seg til nærmeste utdanningsinstitusjon. Dette mener Morskogen vil slå uheldig ut for Tromsø.

– Kutt i reisestipendet vil favorisere de stedene som har lave reisekostnader eller korte avstander. Sist jeg sjekka var det hverken lave reisekostnader eller korte avstander i Nord-Norge, sier han, og oppfordrer partiene til å tenke seg om.

Som et kompromiss foreslår han å gi reisestipend i seks år etter påbegynt utdanning.

Tannlegeutdanning

Troms Høyre og Venstre vedtok også hver sin resolusjon om å få en tannlegeutdanning til Tromsø.

"Mangelen på tannleger øker stadig og situasjonen i den offentlig tannhelsetjenesten i enkelte deler av landet er i ferd med å bli uakseptabel. Troms Høyre ber Regjeringen fremme forslag til etablering av en fullverdig tannlegeutdanning ved Universitetet i Tromsø", heter det blant annet i Høyres resolusjon.

Begge resolusjonene til Troms Høyre ble enstemmig vedtatt. Elisabeth Aspaker, personlig rådgiver for utdanningsminister Kristin Clemet, var en av delegatene på fylkesårsmøtet.

TANNLEGEUTDANNING I TROMSØ?: – Jeg kan si at Venstre heller mot at det er her den må være, sier Trine Skei Grande om tannlegeutdanningen i Tromsø.

Besøk fra venstre

Fredag 1. februar var Trine Skei Grande, stortingsrepresentant for Venstre, på besøk ved Universitetet i Tromsø. Universitetet og Studentstyret benyttet sjansen til å drøfte forskning, tannlegeutdanning og reisestipend.

Tekst AUDUN RUNDBERG
Foto MARKUS BRUUN

– Jeg har brukt studentene til å oppgradere meg i debatten rundt studentvelferd, forteller Grande når hun blir bedt om å fortelle hva som er blitt diskutert i løpet av dagen.

Grande sitter i Stortingets komite for kirke, utdanning og forskning. Hun fikk overlevert et notat om arbeidet med kvalitetsreformen fra Studentstyret.

Forskning

Rektor ved Universitetet i Tromsø Jarle Aarbakke og prorektor Gerd Bjørhovde lufter for tiden tanken om et eget nordnorsk forskningsfond, sammen med næringslivet, kommunene og fylkene i regionen. Norges Forskningsråd er under evaluering, og Grande stiller seg positiv til innspillene.

– Ideene som er kommet er veldig rett tenkt. Å tenke region er en måte å organisere det på, sier hun, og forteller at hun har fått noen hjemmelekser hun skal sjekke.

En av ideene er å hente pengene til forskningsfondet fra oljefondet, men Grande vil ikke si noe om hvilke ideer hun synes er best.

Tannlegeutdanningen

Universitetet i Tromsø har lenge ønsket seg en tannlegeutdanning. Undersøkelser viser at ferdigutdannede som regel finner seg jobb i nærheten av utdanningsinstitusjonen. Nord-Norge har et underskudd på tannleger.

– Jeg kan si at Venstre heller mot at det er her den må være. Det er gode argumenter for å legge den til Tromsø, sier Grande, og trekker frem dekningsgraden som et vektig argument.

Hun ser også positivt på muligheten for å bygge opp fagmiljøet på nytt, og sier Venstre vil presse på for å få en rask avklaring på hvor den skal ligge.

Reisestipendet

Fra høsten 2002 mister studenter over 25 reisestipendet. Universitetet og Høgskolen i Tromsø frykter at studenter ikke vil søke seg til Tromsø om de ikke får reisestipend. Studentflukt fra utdanningsinstitusjonene kan bety dramatiske kutt i overføringene. For to uker siden var Jarle Aarbakke, Ulf Christensen, rektor ved Høgskolen i Tromsø og studentstyreleder Tor Arne Morskogen i media og uttrykte sin bekymring.

– Det er ganske klart at Giske tok feil, sier Grande og viser til at Giske mente kuttet i reisestipendet ville holde studentene ved utdanningsinstitusjonene.

Sensor nektet sensur

Etter sensuren av en spesialoppgave i jus med tittelen Rettssikkerhetsspørsmål belyst ved voldgift ga den ene sensoren toppkarakter, den andre dårligste karakter. Den ene sensoren nektet å sensurere delere av oppgaven, som kritiserer fremtredende juristers juridiske forståelse og handlinger i voldgiftssaker. - Det svært uvanlig at sensorer nekter å sensurere en oppgave når først veilederen har godkjent opplegget for oppgaven, sier studie- og forskningsdirektør Torild Johansson ved Universitetet i Oslo til NTB.

Mer lønn til flinke lærere

85 prosent av kommunene har inngått avtaler om å gi mer lønn til gode lærere. Kriteriene og hvor mye mer en flink lærer skal få, varierer fra kommune til kommune. Noen kommuner vektlegger lærerens funksjon og ansiennitet, og velger å gi mer lønn til klasseforstandere. Andre ønsker mer subjektive kriterier. Lærerorganisasjonene mener at kriteriene skal være objektive og etterprøvbare. Lønnspålegget ligger mellom 5000 og 600 kroner i de fleste kommunene, melder Aftenposten.

Studentrabatt våren 2002

BRØDRENE JOHANNESSEN A/S
HERRE- OG UNGDOMSKLÆR
Vibrua - Tlf. 77 68 35 41 - Tromsø

Du får 10% rabatt på byens tøffeste klær, bare du handler for over 400 kroner!

Peppes Pizza
Storforget 2
Tlf: 77 61 29 30

Fra mandag til onsdag får du 20% rabatt på mat og drikke hos Peppes! (Gjelder ikke sigaretter og brennevin. Heller ikke ved levering.)

Bowling & Squash
Stakkevollvn. 51, Tlf: 77 61 97 70

Ha det gøy! 20-33% rabatt før klokka 17.00, etter klokka 22.00, samt hele lørdag og søndag!

Brillehuset

Du får 10% rabatt på komplette briller og kontaktlinser. På halvårspakke med linsevæsker får du 20% avslag!

Taras
KAFFE - TE - KRYDDER
DUFTER OG GAVEARTIKLER
Markedsplassen - Telefon 77 68 22 54

Taras gir deg 10% på kaffe og te i løsvekt

Urmester Nordlf Andersen
Storforget 3
Tlf: 77 68 28 55

Han gir deg 10% på alle varer til ordinær pris.

JERNVAREHUSET
Varehuset i Sjøgata
Sjøgata 13
Telefon 77 63 82 00

Her får du 10% rabatt på alle varer til ordinær pris.

Britt's Boutique
Storgt. 89 Telefon: 77 60 19 80
Jekta Telefon: 77 60 71 90

10% rabatt ved kjøp over kroner 50!

INTERSPORT
SPORTSHUSET A/S

Intersport gir 10% rabatt på alle varer til ord. pris! Gjelder kjøp over 300 kroner. (Gjelder ikke sykler og sykkelutstyr, spesialbestillinger og enkelte varer.)

MACK-KJELLEREN
1837
Mat & Kultur
Sjøgata 12. 9008 Tromsø
Telefon: 77 68 20 85

Studentdrikke til 45,-!
Dagens husmannskost til 69,-!

TROMSØ SKOMAKER VERKSTED OG SYSTUE

10% på alt av reparasjon av sko, ryggsekker. God pris på joggebrodden Spiky+.
Strandgt. 34, 9008 TROMSØ
vis - a - vis postkontoret
Telefon: 77 68 46 82

Sunkost SØRBYEN
Storgt. 41, 9008 TROMSØ
Telefon: 77 68 02 77

10% rabatt på alle ordinære priser. Gjelder kjøp over 200,-

NYE VINLEGGEREN A/S
Telefon: 77 65 68 70
Strandgata 34, 9008 TROMSØ
vis - a - vis postkontoret

10% rabatt på alle ordinære priser.

MADRASS HUSET AS
TROMSØ
Stakkevollveien 51, 9010 TROMSØ
Telefon: 77 65 84 00

15% rabatt på alle ordinære priser.

TROMSØ FARVEHANDEL A.S
Storgt. 79-83
Telefon: 77 68 24 51

Farvehandel: 10% på alle ordinære priser.
Parfymeri: 10% på alle ordinære priser.
5% eksklusive parfymer

TC Parfymeri

NB Nordlands Banken
Fr. Langesgt. 14, 9292 Tromsø
Telefon: 77 66 30 00
www.nordlandsbanken.no

Har gunstige betingelser for studenter!

Mestergull
Tromsø Gullsmedforretning
Storgt. 51, 9008 Tromsø
Telefon: 77683760

10% på alle ordinære priser ved kjøp over 150,-

Platekiosken Fretex
Storgt. 32, 9008 TROMSØ
Telefon: 776 10083

15% rabatt på CD'er til ordinær pris!

PLANET ICE

15% rabatt på varertil ordinær pris!

J.M.HANSEN!
www.jmhansen.no
Telefon: 77 66 55 00
expert
Din expert butikk i sentrum

Gir deg gratis hjemkjøring når du kjøper kapitalvarer!

TSI
Tromsøstudentenes Idrettslag

Tromsøstudentenes Idrettslag er ansvarlig for studentrabatten. TSI, Hovedgården, 9037 Tromsø. Telefon: 77 64 45 79. http://tsi.org.uit.no. Studentrabatten er en personlig rabatt, og gis ved visning av gyldig studentbevis og betalt semesteravgift.

Studenter har lite penger. **Godt at nyheter ikke koster noe.**

Oppdatert hverdag på www.utropia.no Utropia

Innlegg sendes til utropia@utropia.no. Vi forbeholder oss retten til å forkorte innleggene. Alle innlegg skal sendes inn med fullt navn.

Trenger disse studentene mer penger?

Utrop MATS LARSSEN, nestleder i Norsk Studentunion

En gang, for lenge, lenge siden, faktisk så lenge siden at ingen politikere husker det lengre, vedtok Stortinget at studiefinansieringen skulle følge gjennomsnitt av industriarbeiderlønnen. Slik skulle man sikre at studentene hadde akseptable levekår og ikke sultet under studiet, eller ble gjeldsslaver etter studiet.

Dessverre for studentene ble det med de gode intensjonene, og snart kom 80-tallet og tok dem. De fikk ikke mer penger å leve for, men heller mindre stipend og mer lån. Og slik var det lenge. Helt fram til de tenkte at nok er nok, og gikk på barrikadene i –93 og ropte at "Hernes må fjernes". Da var de sure, oppgitte og forbannede.

10 år etter "Hernes må fjernes", høsten 2003, skal en av de største reformene i høyere utdanning være på plass. Og allerede høsten 2002, skal den nye studiefinansieringen være på plass. Da får studentene 80 000 kr å leve for i de 10 månedene man er ment å studere.

Samtidig er størrelsen på studielånet avhengig av hvorvidt du står på eksamen eller ikke, men den debatten tas ikke opp her. Det jeg vil til å ta opp er et forsvar for at 80 000 kr er et stykke på vei til den studiefinansieringen vi krever, men ikke mer enn et stykke på vei.

Et av målene med reformen av høyere utdanning er å gjenreise heltidsstudenten. Med det menes at det skal være mulig å studere, og bare det. Det skal ikke være nødvendig å ta seg en jobb ved siden av, fordi de 80 000 kr som studentene får som studiefinansiering skal dekke livsoppholdet i 10 måneder.

I –98 ble det gjennomført en stor levekårsundersøkelse om studentene. Målsetningen med denne undersøkelsen var å definere hvor mye penger en student trenger i løpet av ett år for å ha en akseptabel levestandard. De kom fram til at 110 000 kr var det en student trengte i løpet av ett år.

Hvis en normal student skal ha en akseptabel levestandard og være heltidsstudent, er han/hun altså nødt til å tjene 30 000 kr resten av året. Dette må for en stor del gjøres om sommeren eller i andre ferieperioder. En konsekvens av dette blir at det å være heltidsstudent også betyr at du ikke har ferie.

Så studentene står igjen med to valg: enten tar du ferie, og må jobbe mens du studerer, eller så tar du ikke ferie og blir heltidsstudent.

Og derfor er 80 000 kr bare et stykke på veien mot 110 000 kr, som må være målet. Studenter har krav på ferie på lik linje med andre, norske borgere.

Norsk Studentunion mener at man skal knytte studiefinansieringen til 2 ganger folketrygdens grunnbeløp, for å sikre en jevn og forutsigbar finansiering. Vi håper at ved neste korsvei, vil politikerne se verdien av å investere i framtida.

110 000: 110 000 kroner må være målet, skriver nestleder i Norsk Studentunion Mats Larssen.

Arkivfoto AUDUN RUNDBERG

Den homofile regjeringen i det homofile Storbritannia

Utrop TERJE HÅKSTAD, Internasjonalt ansvarlig for Studentstyret ved Universitetet i Tromsø

Dette er noe av den argumentasjon president Robert Mugabe bruker når han skal bortforklare hvem som har skyld i at ting går så galt som de gjør i Zimbabwe. Etter en del bråk rundt de omstridte landreformene satt i gang for en stund siden, skyldte han altså på "den homofile regjeringen i det homofile Storbritannia". Et slikt utsagn sier veldig mye om Mugabe.

Zimbabwes strategiske og historiske plassering i regionen gjør at mange meget spent følger med på utviklingen der, både frem mot Presidentvalget i begynnelsen av mars, men også videre.

Studentenes og Akademikerenes Internasjonale Hjelpefond (SAIH) jobber blant annet opp mot Zimbabwe, og støtter studentunionen ZINASU, som kjemper for studenters rettigheter i et stadig mer udemokratisk Zimbabwe.

Rå makt mot opposisjon både innad og utad

Zimbabwe ble frigjort 1980 etter flere års frigjøringskamp fra Ian Smith-regimet som igjen hadde erklært seg selvstendig fra britene i 1965. Robert Mugabe og hans parti ZANU-PF har styrt landet mer eller mindre som en ett-parti stat siden frigjøringen.

President Robert Mugabe spillte en viktig rolle under frigjøringen av Zimbabwe, og fikk da og i årene som fulgte omfattende støtte fra omverdenen. Mugabe ble sett på som det store håp for Zimbabwe og Afrika.

Ikke alt visste hans støttespillere, og noe valgte man muligens å se gjennom fingrene med. Under frigjøringskrigen mot Smith-regimet var det en meget opprivende indre strid blant frigjøringskjemperne, og de som ikke passet inn, ble ryddet av veien på effektivt vis. Den personen som lå best an til å lede landet etter frigjøringen, Herbert Chitepo, ble drept av en bilbombe, og det mer enn antydes av mange at det var Mugabe selv som stod bak dette plottet.

Det er to store etniske grupper i Zimbabwe, der Shona-folket (som Mugabe selv hører til) utgjør over 70%, samt Ndbele-folket, som utgjør nærmere 20 %. Ndbele var sterke og i opposisjon etter frigjøringen, men de ble effektivt stoppet av Mugabe, med massakrer av denne gruppen som resultat på 80-tallet. Mugabe fikk fortsatt støtte fra omverdenen.

De første tilbakeslag for Mugabe

Det hjelper lite å være etterpåklok, la oss heller se på dagens situasjon. I 2000 fikk Mugabe sine første store tilbakeslag. Hans regjeringsparti ZANU-PF klarte kun å få et knapt flertall i parlamentsvalget mot et opposisjonsparti som var knappe 9 måneder gammelt, Movement for Democratic Change (MDC). 120 av 150 parlamentarikerne velges. ZANU-PF fikk et knapt flertall av disse 120. Men totalt i parlamentet er det 150 representanter. Presidenten plukker ut 20 representanter selv, og 10 er forbeholdt høvdinger. Dermed har ZANU-PF et dominerende flertall i parlamentet (over 90 mot knapt 60), selv om selve valget kun ga knapt flertall til ZANU-PF. Like før dette parlamentsvalget hadde folket sagt nei i en folkeavstemming til et forslag om endringer i grunnloven, som blant annet ville gitt presidenten økt makt.

I mars i år skal det være valg av president, og Morgan Tsvangirai stiller som kandidat fra opposisjonspartiet. Mugabe selv er nok klar over at hans tid kan være på hell. Men han slipper ikke embetet uten kamp. Enkelte har spekulert på om han vil provosere opposisjonen til han kan erklære unntakstilstand, og så utsette presidentvalget til han måtte finne det for godt.

Jeg bodde i Zimbabwe et halvt år i 2001 i forbindelse med studier. Jeg opplevde selv mange av de overgrep som finner sted. Min første dag i Harare, hovedstaden, ble jeg truet av demonstrasjon som støttet Mugabe og hans "fredsstyrker" i Kongo. De så meg sittende og lese på en balkong, og startet å rope "Get out! Get out!". De trodde nok jeg var engelsk, eller det holdt at jeg var hvit. Jeg trakk meg stille inn, og heldigvis fortsatte demonstrasjonen videre. De holdt noen appeller like bortenfor, og informasjonsministeren truet opposisjonsavisene. Kort tid senere ble deres største trykkeri sprengt i luften.

Senere havnet jeg midt i en studentdemonstrasjon i byen Mutare som demonstrerte mot at skolepengene var gått opp med 3000%, samt at kantinene deres var blitt privatisert, med den følge at prisene økte. Politi og opprørspoliti knuste demonstrasjonen med batonger, tåregass og geværer. Jeg var heldig som også denne gangen kom meg unna. Men mange scener fra demonstrasjonen brente seg fast på netthinnen, og ga grobunn for engasjement for Zimbabwe.

Reeducation

Noe av det folk frykter er å bli bortført til noen av ZANU-PFs kontorer og "reeducated", dvs. å bli banket opp og kanskje torturert. Du trenger ikke nødvendigvis støtte opposisjonen for at så skal skje, det holder at det er en mistanke til deg. Bare i fjor ble 85 personer drept for å ha støttet opposisjonen. Mønsteret for disse drapene er statlig militsia som angriper folk i opposisjonen. Jeg snakket i fjor høst med nestlederen i den zimbabwiske studentunionen ZINASU når han besøkte Tromsø. Han fortalte at når de stilte til valg i ZINASU, var en viktig faktor deres mot når det gjaldt å motstå press fra politiet, ikke frykte å bli arrestert osv. Alt dette gjør det meget vanskelig for folk å diskutere politikk åpent, og under mitt opphold var det ingen som ønsket å ytre seg kritisk mot regjeringen til meg i offentlighet. Spesielt det å diskutere slikt med en hvit, kan gi en et opposisjonsstempel som vil ramme hardt.

Politi og militærvesen fikk nylig 100% lønnsøkning, noe som mange tror er et forsøk på å kjøpe deres lojalitet.

Hva vil skje fremover?

I mars i år skal det avholdes presidentvalg, og dannes ny regjering. Støttespillerne til Mugabe og ZANU-PF benytter seg av trusler, trakassering og vold, og desinformerer folk om hvordan valgsystemet virker, for eksempel at de kan vite hva folk har stemt ved hemmelige valg.

Hvis Mugabe vinner, vil politiet og hæren sansynligvis fortsette å slå ned på folket i byene, der opposisjonen er sterkest. Folk på landsbygda vil få skryt for å ha motstått kolonistenes forlengede arm. Forskjellen mellom informasjonstilgang er stor mellom by og land. Mens uavhengige aviser er tilgjengelige for befolkningene i byene, er informasjonen som når landsbygda i svært stor grad knyttet til regjeringskontrollerte aviser og radio. ZANU-PF har sin hovedstøtte på landsbygda, der størstedelen av befolkningen er bosatt.

Mange tror at jordreformene til en viss grad vil bli stanset, da det ikke lenger vil være noe umiddelbart behov for å "bestikke" folk på landsbygda. Mange zimbabwere tror krigsveteranene fortsatt vil ha relativt frie tøyler, så Mugabe kan bruke dem til å holde folket i sjakk.

Opposisjonen vil sannsynligvis enten ta valgresultatet til retten, eller gå til masseopprør.

Skulle opposisjonen vinne, mener enkelte at de muligens vil sette landet i unntakstilstand, for å få bukt med krigsveteranene, som har mye makt, og hvor de som er aktive i organisasjonene deres, støtter ZANU-PF. Siden politi og militære nylig fikk 100% lønnsøkning, er det nok også faktorer her er man er usikre på. General Vitalis Zvinavashe truet 9. januar mer eller mindre med at han ikke ville støtte Morgan Tsvangirai som stiller til presidentvalg for opposisjonspartiet, hvis han vinner valget. Det vil også være en jobb å gjøre med folk på landsbygda, da ZANU-PF og krigsveteranene har fortalt skrekkhistorier om hva som vil skje hvis opposisjonen skulle vinne valget. Krigsveteranene vil nok gå til voldelige motreaksjoner, skulle opposisjonen vinne.

Håpet for Zimbabwe er at mange der er modige og står på i kampen for et demokratisk samfunn, og de har støttespillere over hele verden.

Høgskolen i nytt lys

EXAMEN: PELU3 fra Lærerhøgskolen fremførte eksamensmusikalen sin før jul.

Foto ANDRÉ BRUUN

parentes

For cirka tre år siden ble første time i praktisk estetiske fag avholdt ved lærerhøgskolen i Tromsø. Eksamen ble en musical.

Resultatet av mye "blood, sweat and tears" (slagordet til danseskolesåpa "Fame") var oppe til vurdering for alle som ville av Tromsøs befolkning med førjulsmusikalen "Café Terrible". Spørsmålet var om fjorten dagers "eksamen" ville holde til ståkarakter foran kultureliten i en liten by som er godt vant med amatørrevy.

Savner plakater

Kjelleren på lærerhøgskola er kanskje ikke det stedet jeg først ville søke etter en arne for kulturelle opplevelser, litt trangt og kanskje litt vanskelig å finne frem til, men revyen var vel først og fremst ment for elevene ved høgskola. Jeg savner litt plakatopphenging for studentene ved universitetet, det virker som det bare er høgskolebandene (Hangface og Bad Boys Club) som tør reklamere på campus (men de gjør det til gjengjeld MYE).

Smektende tango

Likevel var lokalet overraskende fullt da vaskekonene ankom Cafè Terrible akkompagnert av smektende tangorytmer. Tromsøtangoen er definitivt like fascinerende for publikum som den litt mer berømte varianten som kan oppleves ved "cafetin de Buenos Aires" i Argentina. Faktisk satt dansedelen av musikalen veldig fint sammen, en bra blanding av alle genrer, fra latinorytmer, innom moderne dans og til disco/jazz. Studentene har koreografert denne delen av musikalen på en svært profesjonell måte.

Mye ros også til "husbandet", som tacklet alle musikktypene på en prikkfri måte, det var også spesielt imponerende å legge merke til at musikerne byttet instrumenter seg i mellom hele veien.

Preget av kort tid

Selve storyen var (om ikke tynn) preget av litt knapp tid. Det er selvfølgelig begrenset hva en kan klare å diske opp med av intriger og litterær verdi på så kort tid, men det hele hang litt løst og snodig sammen. En time ble det til slutt av den obligatoriske oppgaven elevene ved PELU3 hadde å løse, og selv om det nok er siste gang vi får se akkurat disse "amatørkunstnerne" sammen igjen, anbefaler jeg alle å gi neste klasse ved Praktisk Estetiske fag et besøk, som skuespillere, dansere og musikere er det ingen tvil om at våre fremtidige lærere duger, på tross av reformen.

Tekst ANDRÉ BRUUN

Spennende fra Høgskolen

PELU3, som er et direkte resultat av krav om mer vekt på estetiske fag, er første klasse som studerer Praktisk estetiske fag ved høgskolen i Tromsø. Neste år uteksamineres for første gang et kull bestående av elever med vekt på disse fagene.

–Jeg tror vi, dansen, har fått skola til endelig å drive i riktig retning i praksis, ikke bare i teorien, mener student Hege Dahl, en av aktørene bak musikalen til PELU3.

– Det har vært mange forslag til tiltak som skal forbedre kvaliteten på lærerne og lærerutdanninga, men skolen har manglet mange ressurser, den kunne vært mye mer kreativ og inspirerende for både elever og lærere, fortsetter hun.

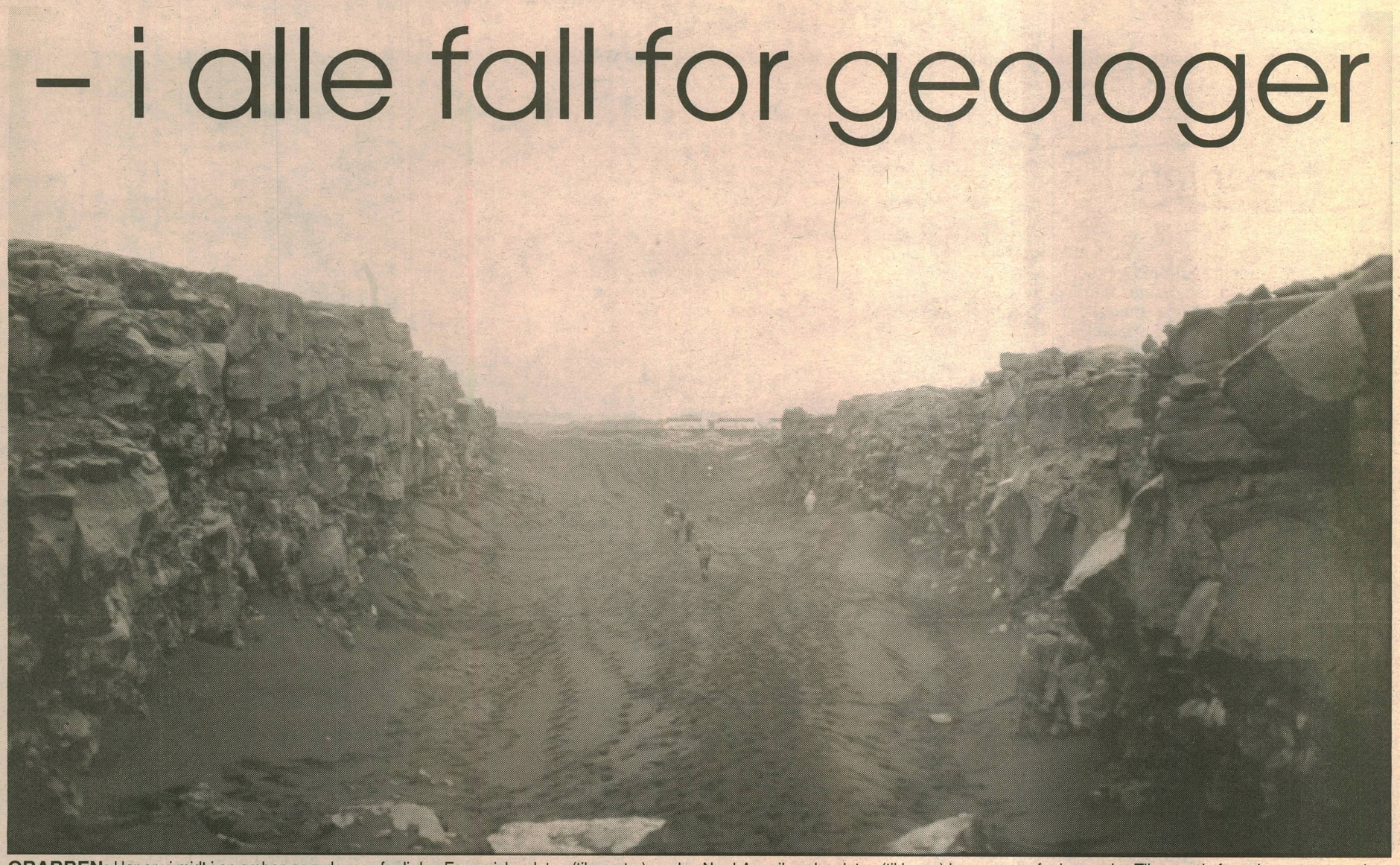
Koble teori og praksis

I løpet av denne tida, får studentene en bred praktisk estetisk utdannelse som er rettet mot det som kreves av den nye lærerplanen

– Det legges mer vekt på det kreative. Jeg mener jeg nå kan koble teori og praktiske problemer på en bedre måte, som lærer, legger Hege til.

– Vi har hatt en flott tid sammen under kursene og oppgavene, det er dette vi alle liker å holde på med, vi har hatt det veldig bra sammen og arbeidet tett sammen, derfor anbefaler jeg faget og lærerne på det sterkeste avslutter Hege.

Temptation Iceland – i alle fall for geologer

GRABBEN: Her er vi midt i en graben som dannes fordi den Europeiske platen (til venstre) og den Nord-Amerikanske platen (til høyre) beveger seg fra hverandre. Tilsvarende formelementer som vist på bildet kan faktisk finnes på havbunnen midt i Atlanterhavet på flere tusen meter dyp.

Landskapet i Island er preget av blant annet vulkankratere, geysirer, varme kilder, isbreer og store smeltevannselver. Dette var noen av fristelsene som syv studenter og ansatte fra Institutt for geologi ikke kunne motstå.

Også i Island er det ganske mørkt i januar og det ble ikke lyst før i ellevetiden selv om øya, som ligger omtrent på samme breddegrad som Trondheim (66° N), er en time etter norsk tid. Hvorfor skal man egentlig dra til Island i januar? Hovedårsaken var at det 25. Nordiske Geologiske Vintermøtet ble arrangert i Reykjavík.

Vulkanologi og glasiologi

Dette møtet arrangeres annenhvert år og de nordiske landene har hver sin tur å arrangere det. Møtet gir deltagerne en utmerket mulighet å treffe forskere fra hele Norden, samt en del andre land. Ved å holde foredrag eller lage en plakat fikk også geologistudentene fra Tromsø anledning til å presentere sine resultater foran et stort fagpublikum. Siden dette Nordiske Geologiske Vintermøtet ble arrangert i Island, lå hovedvekten av presentasjonene på vulkanologi og glasiologi.

Ild og is

Island byr på svært spennende geologi, blant annet fordi øya ligger på grensen mellom den europeiske og den amerikanske platen. Europa og Amerika driver fra hverandre med en hastighet på ca. to cm per år, noe som gjør at Atlanterhavet blir større og større.

Fordi Island ligger på denne plategrensen finnes mange vulkaner, geysirer og varme kilder på øya. I tillegg er en "hot-spot" lokalisert dypt nede i mantelen, det vil si en strøm av mantelmateriale som beveger seg opp mot overflaten og som fra tid til annen forårsaker vulkanutbrudd. Den vulkanske aktiviteten fører til at Island blir stadig større, slik som i 1963, da et vulkanutbrudd førte til dannelsen av øya Surtsey.

Geologisk sett er den vulkanske aktiviteten i Island svært ung, og de eldste bergartene er dannet for "bare" 16 millioner år siden. Til sammenligning er de eldste bergartene på Ringvassøya i hvert fall 2,8 milliarder år gamle.

Tilsvarende vulkansk aktivitet som vi i dag finner i Island har tidligere dannet utgangspunkt for de gamle bergartene på Ringvassøya, noe forskere og studenter ved Institutt for geologi forsøker å finne mer ut av.

Rester fra istiden

Per i dag er rundt 10 prosent av Island dekket av isbreer, men i følge forskere ville det med dagens klima ikke være grunnlag for dannelse av breer på øya. Dagens breer er trolig rester som har overlevd siden siste istid.

Et eksempel på en slik bre er Vatnajökull, som er like stor som alle isbreer på det europeiske fastland til sammen (mer enn 11 ganger så stor som Kvaløya). For klimaforskere er det heldigvis fortsatt breer på Island. Breene er nemlig utmerkede klimaarkiver og arkiver av vulkanutbrudd i fortiden.

Alderen av mange vulkanutbrudd er ganske nøyaktig kjent, og ved å identifisere askelag kan man finne ut av hvor gammel isen er. Ved bruk av ulike analysemetoder kan isen "fortelle" hvordan klimaet har vært, slik at det er mulig å rekonstruere fortidens klima. Et vulkanutbrudd i Island for ca. 12.000 år siden var faktisk så kraftig at forskere fra Institutt for geologi har funnet aske fra dette utbruddet i avsetninger på havbunnen i Barentshavet (på 72° N).

Mange av de samme prosessene som er knyttet til breer i Island i dag har også preget landskapet i Nord-Norge for mer enn 10.000 år siden. Forskere og studenter ved Institutt for geologi leter både på land, langs kysten og ute i havet etter fenomener som er knyttet til isen for å kunne rekonstruere brebevegelser og fortidens klima i regionen.

Mer enn bare geologi

Ved siden av det faglige opplegget ble de ca. 300 deltakerne av det Nordiske Geologiske Vintermøtet blant annet invitert til å besøke Islands største vannverk. Det interessante er at fabrikken, i likhet med Mack i Tromsø, har så rent vann at den ikke trenger å behandle vannet før det brukes til å produsere mineralvann.

Også det intense nattelivet i Reykjavík er nokså likt nattelivet i Tromsø – mange puber, fulle gater og mye liv. Likevel har uteplassene i Reykjavík et klart fortrinn foran de i Tromsø – de har nemlig åpent til klokken 0600 i helgene. Men alt har en slutt, og etter noen meget hendelsesrike dager måtte vi motvillig pakke kofferten og dra ut til Keflavik flyplass for å begi oss på hjemreisen. Likevel var konklusjonen klar: Island er en stor fristelse for geologer!

Tekst BJARNE RAFAELSEN, BJÖRN LINDBERG OG MATTHIAS FORWICK
Foto MATTHIAS FORWICK

studenten

Korleis er det eigentleg å vera student? Kva gjer ein student? Utropia presenterar ein for deg, så får du sjå om din studenttilvering er på samme måte som andre kjenner det.

Foto KJARTAN OTTERÅ

Namn: Erlend Hegnar Aaseth.
Alder: 21 år.
Fag: Filosofi grunnfag.
Jobb: Frivillig på driv.

Mi siste veke:
–Mi siste veke? Hugsar ikkje. Når var The Hives? Jo, det var vel mandag, var det ikkje? Det var kult. Og så var det filmfestival... Nei, det var vel helga før. Dessuten så er eg litt blakk for tida. Det er kjipt, men studielånet er vel snart på veg. Har heldigvis gode kompisar som låner meg penger.

Min siste dag:
–Å dæven. I dag har eg gjort vanvittig masse. Nei, kva har eg gjort i dag? Eg har betalt semesteravgifta. Det kan du skriva. Og så har eg blitt fan av det norske byråkratiet. Har også vore i butikken og sett på nye telemarkski i dag, men det er så forbanna dyrt. Så viss nokon har eit par brukte ski så er eg interessert. Alternativt så kan eg bytta med eit par nesten ubrukte isøkser.

–På ein skala frå ein til ti, kva er det gøyaste du har gjort i dag?

–10.

Min siste time:
–Har laga karrysteikte poteter med bacon i fløytesaus heima på kjøkkenet. Det var godt!

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Kontraster

PORTAL: Noen hundre meter unna universitetsområdet ligger porten til ishavet.

På dette ark skal det skrives om havna. Men, hvor er den? Sannsynligvis ved havet, nærmere enn man tror, om enn ikke så tilstede i hodet, enn så lenge.

For å komme til havna må man forbi Breivika, en masse containere, lagerbygninger og mye annet. Etterpå sitter man med en diffus følelse. Hvor har man egentlig vært?

Kontraster, er vel ordet.

Ryggen til Breivika
Hva du kan se med ryggen til Breivika... Fjell med snø, vann, hav og mer hav. Ikke så langt kunne man se, for det var tåke, eller nærmere havtåke, og dis. Og sidelengs snø, som blåste nordover. Og så der var det en måke, eller måse, for de som skulle være i tvil. Et vanvittig fint lys, med sol (!) bortenfor broen, og videre sørover... Bak broen kan man se Tromsø sentrum i det fjerne.

Ryggen til havet
Hva du kan se med ryggen til havet... Containere og lagerbygninger med navn som Lars Holm Shipping, DK-nor, Nor-Cargo, enda en Nor-Cargo, Danzas, Karlsen trelast, Maersk Sealand. Havneoppsynet og flere gaffeltrucker, lastebil, buss (?), drosje, snømåkere. En mann inni snømåkeren kaster snøen på havet.

Og et skip som ligger midt mellom. Skipet heter Norsel. Det er russiske skip her også, det ser i hvert fall sånn ut. Og lukten av fisk!

Ukjente nabo
Og der borte var fotografen. Det var kaldt, og man ville ikke være på havna mer, og derfor gikk man.

Men for all del, ta deg en tur til havna, så kan du se selv. Kontrastene, livet, stemningen, opplevelsene, inntrykkene, alt som skjer, og det som ikke skjer.

Havna. Universitetets fremmede nabo.

Tekst FREDRIKKE HORN-HANSSEN
Foto ERICA RESTOFTEN

TING OG TANG: Fremmede gjenstander for den som ikke har satt sjøbein før.

–Å synge i kor er å forlenge russetiden

SØKER GUTTER: Grethe Bynes og Roger Ugland i Fullt på Høyde mener at å synge i studentkor er som å fortsette russetiden. Mye moro legitimert av en uniform, og en veldig sosial sfære. –Det er en myte at kor er en jenteting. Vi vil veldig gjerne ha med gutter i koret vårt! **Foto** STINE BØE

–Det er vanvittig artig å synge i kor, og du har lov til å gjøre hva du vil. Det sier Grethe Bynes og Roger Ugland, henholdsvis sekretær og leder for studentkoret Fullt på Høyde.

Fullt på Høyde, som tidligere het fortsettelsen "Med det beste i utlandet", er det best blandede studentkoret. Hevder Bynes og Ugland.

– Det er en del studentkor ved universitetet og høyskolen. Men for de andre må du enten studere medisin og eller være mann for å kunne være med. Vi er et kor som tar imot alle.

Uniformen tillater alt

Studenttiden skal være mer enn å gå i forelesninger, drikke billig driv-øl, og sprenglese to uker før eksamen.

– Det er vanskelig å definere hva det å synge i kor går ut på. Ja, vi synger. Men vi har også mye moro. Det er en veldig sosial arena. Du får vite hva som har skjedd, hva som skal skje, du får nye venner som du kan planlegge ting sammen med, og vi drar på turer til andre kor, sier Roger Ugland.

– Jeg sa til en kamerat hjemme at å synge i studentkor er å forlenge russetiden, definerer Grethe Bynes. –Uniformene våre legitimerer at vi kan gjøre mye dumt, freake ut og leve fritt.

Høstbesøk

For Fullt på Høyde er kjent for sine uniformer. Røde t-skjorter, svarte vester, og luer med fløyelstopp og selskinnskant. Dessuten er selen deres maskot.

– Noen synes vi har helt rare uniformer, men da skulle dere ha sett de andre korene! ler Grethe.

Hver høst drar koret på besøk til NTNU i Trondheim eller til Ås landbruksskole, når student-UKA går av stabelen der. Så kommer korene på gjenbesøk til Tromsø på vårpartiet.

Varierte tradisjoner

– Vi har mange morsomme og stilfulle tradisjoner, forteller Roger. –Når vi er i Trondheim eller på Ås er det gallamiddag, kormatiné, dans, fest hele helgen med nachspiel og vorspiel, psillefrokost, og mye moro. Vi bor inkvartert privat hos korsangerne, og gjengjelder det når de kommer på besøk.

En annen tradisjon er å overlevere gaver til hverandre.

– Vi har fått mye rart! ler Grethe, og viser fram. På korhybelen i samfunnsgangen holder koret til når de skal være sosiale, og her har alle gavene blitt plassert. For eksempel et akvarium i en tom pc-skjerm fra NTNU, bøtter med godteri, karaokemaskin, schaffel i F (en hjemmelaget to meter høy stemmegaffel – også den fra de flinke NTNU'erne), Hjalmar – en ekte syngende hai-tech-putefisk.

Geriljasynging

Til hver av korhelgene blir det også laget buttons, som skal festes på koruniformen. Jo flere korhelger du har vært med på, jo flere buttons har du.

Andre tradisjoner Fullt på Høyde har er geriljasynging.

– Det er spontan synging på kantinene, kjøpesenter og lignende. Terrorisere litt med sangene våre, smiler Grethe og Roger.|

En annen tradisjon kaller de to for turku. Men det er en hemmelig tradisjon man bare får viten om ved å bli medlem av koret.

Kor for begge kjønn

Fullt på Høyde har satt en grense på 30. Flere sangere enn det kan de ikke ha, for da blir det vanskelig å reise på turer.

– Vi er rundt 25 i dag, fra nesten alle fakultetene på universitetet, samt fra høyskolen. Dessuten er det noen som er med å synge som er ferdig å studere, men som ikke orket å slutte i koret, forteller Grethe. Selv utenlandske studenter har vært med i koret. Om de ikke har forstått hva de har sunget, har de i hvert fall klart uttalen. Og alle sangene er jo ikke norske.

– Det vi trenger i koret er flere gutter. Det er en myte at kor er en jente-ting, mener Roger. –Det eneste jeg angrer på etter mine tre og et halvt år i koret, er at jeg ikke begynte tidligere.

Koret øver hver mandag på MH-bygget.

– Selv om vi har hatt årets opptak får selvfølgelig flere lov til å begynne. Bare ta kontakt med oss, frister Roger og Grethe.

Aktivt kor hele året

Repertoaret til koret er mildt sagt variert. Nordnorske viser, salmer, julesanger, vårsanger 17. mai-sanger, nye og gamle drikkeviser...

– For tiden øver vi inn Muppet-sangen og The Final Countdown.

I samarbeid med de andre korene har de hvert år en julekonsert, med stappfull domkirke.

– Vi er nok mest synlig rundt jul, men vi er jo kor hele året. Og vi gjør egentlig veldig mye. Vi har sunget for kronprinsen, Mikhail Sergejevitsj Gorbatsjov, ved æresdoktorat, psykologidagene. Vi har blitt innleid til bryllup, for NRK, og mange andre offentlige og private arrangement. Vi er egentlig et veldig aktivt kor.

– Og har veldig mye moro, legger Grethe til. –Vi har det veldig sosialt, med sangen i sentrum.

Tekst STINE BØE

Den store prisundersøkelsen

Vare	Rema 1000	Rimi	Mega	Eurospar
Kneipbrød	5,50	5,00	8,00	8,50
Wasa knekkebrød	12,00	12,90	13,50	13,50
1 liter skummet melk	8,00	8,27	8,00	8,20
1 liter H-melk	9,00	9,20	9,10	9,20
Brelett 550 gram	16,00	16,50	17,90	17,90
Tine jordbæryoghurt	4,00	4,50	4,90	4,40
Familieskinke	18,00	19,90	20,20	22,90
Skinkeost	17,00	18,90	19,90	19,90
1 kg. Norvegia	72,00	74,00	72,50	77,80
0,5 kg. Geitost	36,50	36,90	39,90	38,90
Nora syltetøy, 400 g	15,00	18,90	17,90	18,00
Kaviar	19,00	21,60	20,90	24,30
Nugatti, stor boks	15,00	15,80	16,50	16,90
Leverpostei, 100 g	5,50	7,00	8,50	8,00
Makrell i tomat	9,00	9,90	9,90	9,90
Corn Flakes, 375 g	17,50	21,60	21,60	21,60
6-pakning egg	9,00	15,50	13,50	16,90
2 kilo hvetemel	9,00	9,00	10,90	11,50
1 kilo farin	10,50	11,70	12,90	14,50
1 pakke gjær	1,00	1,40	1,30	1,70
Melange 500 gram	11,50	11,90	10,70	12,90
1 liter Mills soyaolje	22,50	24,90	27,00	31,50
Seltin saltbøsse	12,00	12,50	13,20	13,50
Pepper	9,00	10,90	21,60	10,90
Gastromat	13,50	13,90	14,40	16,90
Matpakkeposer	9,00	9,90	18,90	16,90
Toalettpapir	12,50	12,90	12,90	14,90
Servietter	6,50	12,90	17,50	10,90
30-pakning stearinslys	30,00	32,70	53,90	52,90
25-pakning telys	10,00	10,90	13,50	10,90
Mellomleggspapir	9,00	13,90	12,90	9,90
Bakepapir	9,00	17,90	17,50	9,90
Aluminiumsfolie	10,00	13,50	16,90	16,95
0,5 liter FUN-saft	15,00	14,90	15,90	16,20
1 liter appelsinjuice	7,00	8,50	7,90	9,90
1,5 liter cola	15,00	15,50	17,40	17,40
0,5 liter Mack	21,00	23,90	24,50	25,90
1 kilo røde epler	19,00	19,90	20,90	23,90
2,5 kilo poteter	22,00	21,90	26,90	24,90
1 kilo gulrøtter	11,50	13,90	11,90	12,90
1 kilo løk	18,00	12,90	13,50	12,90
1 kilo bananer	17,00	18,90	19,50	19,90

Vare	Rema 1000	Rimi	Mega	Eurospar
1 kilo appelsiner	17,00	18,90	19,50	19,90
1 kilo tomater	29,50	32,90	32,90	34,90
1 agurk	20,00	19,90	20,90	18,90
1 rapidsalat	15,50	15,90	16,50	16,90
1 kilo kjøttdeig	66,00	73,11	73,11	84,75
0,5 kilo spaghetti	9,00	10,80	7,50	6,20
Uncle Bens ris	23,50	25,90	27,90	27,90
Penne Rigate makaroni	11,00	9,50	12,60	13,50
Mr. Lee-nudler	6,00	7,00	7,90	7,10
Grandiosa	23,00	25,50	22,90	27,00
Casa d'Italia lasagne	20,50	22,50	28,80	22,50
Stabburet lapskaus	19,00	23,90	24,50	23,90
Toro tomatsuppepose	10,00	11,90	11,70	12,20
Hoff opphøgde pottiter	16,50	18,00	19,90	11,50
Fiskepinner	10,00	9,50	15,30	9,90
Ti lomper	7,00	10,90	6,80	9,90
Ti Gilde grillpølser	35,00	34,90	39,10	41,90
Mills potetstappepose	4,50	5,90	5,50	5,90
Idun sennep	9,00	8,90	10,30	11,50
Idun ketchup	9,50	9,80	10,50	10,90
Glass tomatpuré	5,00	6,90	5,90	6,20
Trepakning mais	13,50	13,90	19,50	16,81
Champignon,184 g	3,50	5,00	4,40	3,58
Tortilla	20,00	19,80	22,50	23,40
Sjokoladepudding	7,00	6,90	8,50	8,90
Pulverboks rød gele	9,00	8,90	10,90	10,90
200 g melkesjokolade	17,50	19,80	21,90	19,80
Smågodt, pris pr. hg.	9,00	10,75	10,75	12,90
Sanasol	31,00	31,40	35,90	34,90
Colgate karies kontroll	13,50	14,90	14,90	14,90
Lano dusjsåpe	23,00	24,90	26,50	25,90
Naturelle shampoo	27,00	29,90	32,90	31,90
Ultra Normal Always-bind	28,00	27,90	30,90	31,90
50 libresse truseinnlegg	28,00	26,90	34,90	33,90
Mach3 barberhøvel	58,00	59,90	68,90	69,50
Åttepakning fyrstikker	9,00	8,90	10,90	9,90
Comfort skyllemiddel	8,00	18,90	19,80	19,90
Omo color flytende	7,00	37,90	39,90	37,90
Zalo, liten flaske	13,00	15,00	14,50	16,90
Oppvaskbørste	5,50	11,90	6,90	9,90
2x40W lyspærer	9,50	16,90	9,90	10,90
Sum	**1375,00**	**1500,33**	**1622,36**	**1625,29**

TENKE: 250,29 kroner skilte billigst og dyrest bærekurv. Man kan tjene mange penger på å tenke over hvor man skal kjøpe de ulike varene. **Foto** STINE BØE

Er du bevisst på dine valg når du handler mat? Reklamen lover at de gjør landet billigere, at de har de beste prisene, og at ingen er bedre enn nettopp de for din lommebok. Vel, Utropia har undersøkt litt.

Fire matvarebutikker i sentrum ble plukket ut som offer til avisas lille prisundersøkelse. Et utvalg av matvarer og andre ting man kan komme til å kjøpe i en dagligvareforretning ble satt opp på en liste, og så skulle prisene sammenlignes.

83 varer, fire butikker

De fire butikkene ble Eurospar, Mega, Rema 1000 og Rimi. 83 varer de fleste før eller senere kommer til å kjøpe ble plukket ut. Hyllemetere og kjøledisker ble grundig undersøkt, for å finne hvor man kan gjøre kupp og hvor man skal holde seg unna.

Og differansen mellom billigst og dyrest handlevogn endte på hele 250,29 kroner. Det er ganske mye penger, som garantert kan øke til større summer i løpet av et år. En student bør være såpass gjerrig på sine lånepenger, at man er litt bevisst på hvor man handler.

Sjekk tabellen

Nå skal dette selvfølgelig ikke tolkes som noen oppfordring til aldri mer å handle hos den som var dyrest, og bli trofast mot vinneren.

For det første kjører butikkene mye tilbud, så om du følger med på reklamen i posten kan mer penger spares.

For det andre har mange av butikkjedene egne varer som er mye billigere. Dette er ikke blitt tatt hensyn til i denne undersøkelsen, da like varer er blitt prissjekket for å kunne være prissammenlignbare.

For det tredje er det såpass store forskjeller ute og går, at om du leser tabellen nøye kan nettopp det du trenger akkurat nå være billigere et annet sted enn hos vinneren. Det er du som må avgjøre hvor bevisst du er, og hva du har lyst til å bruke pengene på.

Og for det fjerde kan det hende at du aldri kjøpe noe av det som er med i undersøkelsen, men trenger det som ikke ble pristestet.

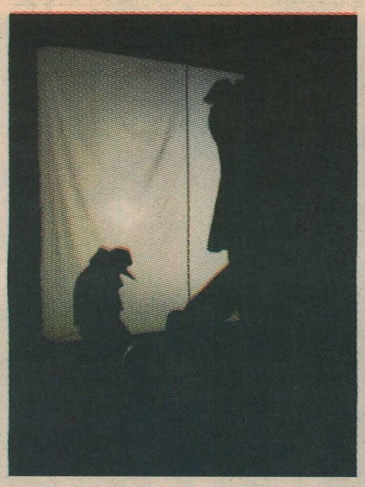
Rema 1000 slo knockout

For å kåre en uhøytidelig vinner, var det Rema 1000 som kom best ut i undersøkelsen. De vant faktisk ganske overlegent, 125,33 kroner foran nummer to; Rimi. Mega kom på tredjeplass, kun to kroner og 93 øre foran Eurospar.

I tillegg bør det legges til at enkelte varer også kan kjøpes i diverse billigbutikker, som regel til en billigere penge.

Med forbehold om mulige feil under prisundersøkelsen.

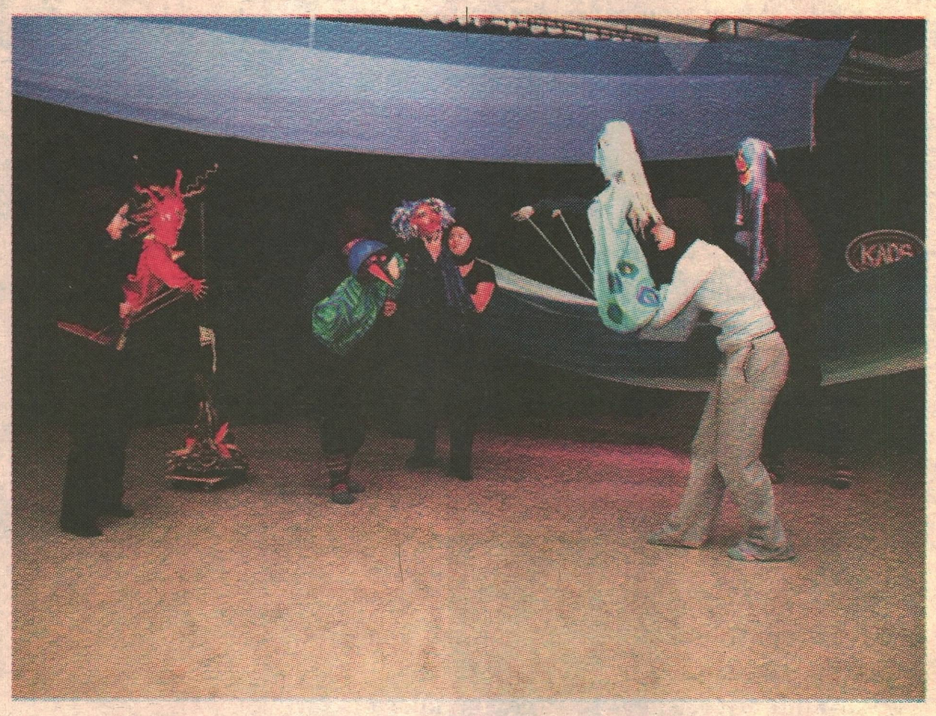
Tekst STINE BØE

MUSIKK, DANS OG DRAMA: I tillegg til dramakunstens naturlige rolle i et dukketeater har både fagområdene musikk, dans og norsk blitt inkorporert i oppsettingen.

Dukkenes praktisk-estetiske dans

Dette er en artikkel om et dukketeater. Et godt gjennomført et, som sådan. Det er også en artikkel om en interessant måte å gjennomføre eksamen på.

Som det nok vil være kjent for den mer erfarne student, kan eksamen avlegges på en rekke ulike måter. Studenters evne til å ta i bruk både pennens makt eller det talte ords kraft blir regelmessig satt på prøve innenfor universitets bygningsmasse. Dukketeater er derimot en uttrykksform som mer sjeldent tas i bruk for å vise fram ens ervervede faglige kunnskaper. Men nettopp dette har andre års elevene ved den praktisk-estetiske faglinjen ved lærehøyskolen fått anledning til å gjøre.

Praktisk-estetisk symbiose

For å gjennomføre denne eksamensbesvarelsen ble de store deler av de estetiske fagene innenfor den norske grunnskole tatt i bruk. I tillegg til dramakunstens naturlige rolle i et dukketeater har både fagområdene musikk, dans og norsk blitt inkorporert i oppsettingen. Også kunsthåndverk ble anvendt ved at materiale ble bearbeidet for å skape dukkene brukt i forestillingen. Tre uker hadde studentene på seg for å sette i stand et dukketeater som sammensveiset disse fagområdene til en forestilling som kunne sikre et ønskelig eksamensresultat.

Hender dekkes

Encyclopedia Britannica meddeler at dukketeater er en form for teater der dukker, i menneskelig, dyrisk eller abstrakt form, erstatter skuespillere. Disse beveger seg ved hjelp av snorer, staver eller en hånd som dekkes av dukkenes kostymer. Videre sies det at dukketeater tradisjonelt har vært den dominerende måten å fremføre både finere og populærkulturell musikk på i Kina. De kreative sjelene på den praktisk-estetiske faglinje hadde valgt å ta i bruk håndduker der menneskene som styrer dem i hovedsak var godt synlige. I tillegg ble en del av karakterene spilt av mennesker i masker. Som under Kinas storhetstid var musikk en svært viktig del av stykket, ved at man i hovedsak tok i bruk det musikalske uttrykk, med sparsom dialog.

Hodeløs i svømmebasseng

Forestillingen er en affære som spiller på det mystiske og skumle, da særlig i form av myter om det overnaturlige som stammer fra Tromsøområdet. Sære Tromsømyter som historien om den hodeløse tyske soldat som både klarte å stoppe konstruksjonen av et svømmebasseng ved Tromstun skole, og i tillegg spøker i denne institusjons korridorer, var inkludert i stykkets abstrakte form. Myter relatert til en av vår landsdels særegenheter, nordlyset, her representert ved et blafrende tøystykket, ble også tatt fatt i.

Sensors dom

Stykket hadde en abstrakt form, som la større vekt på formidling av stemninger og følelser, enn å fortelle en historie. Sett utfra denne synsvinkelen var det hele vel gjennomført. Gode prestasjoner fra både musikere, skuespillere og kostymemakere skapte en forestilling som var til glede for både øyet og sinnet. Spesielt gjorde hovedrolleinnehaver Christina Juntila en særdeles fortreffelig innsats med en gulrot på nesen. Så gjenstår det bare å se hva sensor har å si om saken.

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN
Foto ERICA RESTOFTEN

Kultur

Kulturkommentar

Kultur i juniorutgave

Kultur-Norge kommer til å lide i år. Årets store begivenhet blir ikke noe av. Den store happeningen da alle benker seg foran TV'n med pizza, et ukeblad som har deltakerlisten og sladdernyheter, og med telefonrøret lagt av – ingenting kan forstyrre kvelden da Melodi Grand Prix går av stabelen.

Men i år blir det jo ingen finale. Det ville i hvert fall virke dumt, siden vinneren ikke har noen adgangsbillett til den europeiske finalen. Typisk gode Norge var brått ikke gode nok. Forfjamset konstaterte vi at sisteplassen ble vår. Vi skulle jo vært i motsatt ende!

Så hva gjør vi i år da? Hva skal vi bruke den faste januar- og mailørdagskvelden til? En 32 år gammel tradisjon har fått et års opphold. Skremmende!

Bergens ukronede Grand Prix-dronning, Desirée Hafstad, tilbød seg like etter å ha summet seg etter nederlaget å arrangere en alternativ norsk finale til neste år - for hele landet. Hafstad er berømt i Bergen for sine årlige Melodi Kvasi Grand Prix-arrangement. Her blir kjente og mindre kjente melodier fra Grand Prix-verdenen framført. Og nå skulle hele landet få være med på en trøst.

Men Desirée Hafstad befinner seg i skrivende stund på Kråkeslottet, så da spørs det om bergenseren kan klare å trøste svorne grand prix-tilhengere tilstrekkelig. Selv om det på en fest i hotellet ble sunget La det swinge.

Nei, vårt strå i år blir Melodi Grand Prix *junior*. 22. februar skal ti finalister konkurrere i Oslo. Tre blir plukket ut til en nordisk finale i København i slutten av april. Barn fra åtte til 15 år konkurrerer med selvskrevne låter og melodier. Og det kan jo hende det blir bra...

I mellomtiden må vi satse på at vår kjære Bettan klarer å kvalifisere seg i den svenske finalen (stiller hun da som Andreasson eller Andreassen?). En norsk mann stiller også i den finske finalen. Norske Camilla Romstrand drømte alltid om å få være med i Melodi Grand Prix. Hun ble med i duoen Honeytrap for den britiske finalen i år, deltok med en sang andre hadde sunget tidligere – og ble diskvalifisert. Det var Norges tredje håp...

Så får vi håpe at potensielle grand prix-deltagere tok seg i nakken etter fjoråret, og har brukt tiden godt til å skrive ei låt. Om de bruker det neste året til å gjøre låta bra, kanskje det blir eurovision song contest med bedre ettersmak neste år.

Desperat fra Tikaram

Tanita Tikaram gir nå ut en "the best of"-plate. Det i seg selv virker en smule desperat, etter så mange år borte fra platemarkedet. Var det på 80-tallet dama sist frekventerte hit-listene?

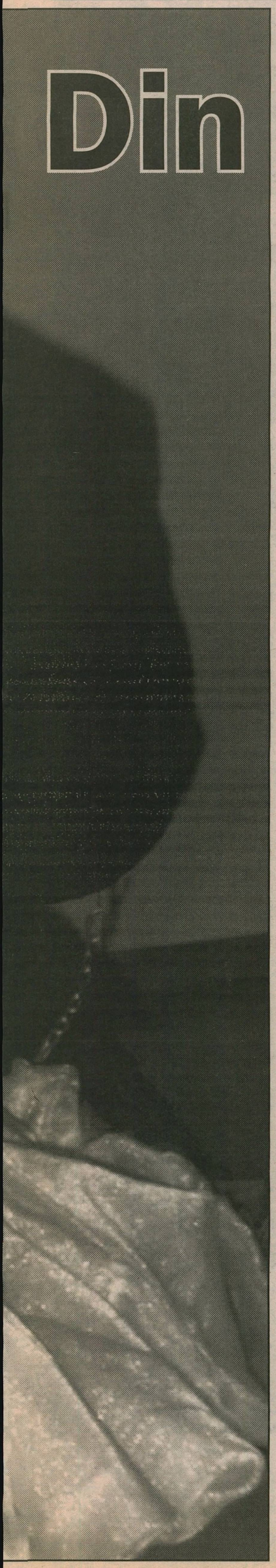
Det som virker enda snålere er at plata faktisk selger godt! Er det de som aldri har hørt om henne som ønsker seg en helt ny cd, eller er det hennes gamle fanskare som har slitt ut kassettene?

PÅ KROKEN: Kate Pendry og Håve Fjell var blant performanceartistene som gjestet Arcart 2002.

Big Brother starter 25. februar
TVNorge skal snart sende en ny runde med fjorårets omstridte seersuksess Big Brother. Mandag 25. februar rusler en ny gjeng inn i den kameramettede bunkeren på Fornebu for å kjempe om å få bli værende der i 100 dager. En av deltaker i Big Brother 2 er allerede klar, Leena, etter en uttakingsrunde i høst. Leena har dermed en fordel i forhold til de andre 11 deltakerne, ettersom hun allerede har opplevd ti dager i huset. Programleder blir som sist Arve Juritzen, men i år vil han få hjelp av fjorårsdeltaker Anette Young, melder Nettavisen.

Ny Bridget-film på trappene
Renee Zellweger spiste seg opp til rollen som Bridget Jones. Nå er hun beredt til å gjøre det samme i oppfølgeren mot Hugh Grant. Zellweger sier at hun er forberedt på å gjøre film nummer to om Helen Fieldings single romanfigur. Manusforfatter Andrew Davies er i gang med å tilpasse Helen Fieldings andre bok om Bridget Jones til filmen. Innspillingen forventes å starte i løpet av år 2002. Både Hugh Grant og Colin Firth har allerede takket ja til å gjøre oppfølgeren. Det eneste kravet Zellweger stiller, er at manuset blir bedre enn originalen, skriver Nettavisen.

Din tanke er fritért

Sjelden får man se ting man har så godt å se som dette. Med en heftig foredragsrekke krydret med performance art viste arrangørene av ArcArt2002 fram en kunstfestival i verdensklasse. Det ekstreme angår deg!

Tekst CHRISTOFFER EILIFSEN
Foto MARKUS BRUUN

Hvor langt kan man gå? Hvordan er det mulig for publikum å bearbeide kunst som trår over etiske grenser? Hvordan skiller ekstrem kunst seg fra såkalt "normal" kunstnerisk virksomhet? Kan ekstrem kunst bidra til å skape etiske diskusjoner? Dette var noen av spørsmålene som ble stilt i forkant av ArcArt. Om noen av disse spørsmålene ble besvart i løpet av helgen, får det bli opp til den enkelte å bedømme. Det ble derimot tatt opp en hel del nye problemstillinger, og både deltakere såvel som publikum kunne dra hjem med ikke mindre enn ny innsikt i kunsten, seg selv og den menneskelige tilværelse. Slå den!

Sex og sykepleieruniformer

ArcArt sin foredragsrekke kunne fremvise en utrolig spennvidde innen både tema og form. Den med tunge interesser innen det avvikende, ekstreme eller direkte perverse fant nok noe saftig å bite i, samtidig som bestemor også kunne la seg fenge av andre deler av programmet. Mens den slovenske gallerieieren Jurij V. Krpan presenterte et foredrag som blant annet inneholdt grafiske fremstillinger av seksuell tortur som performance art, omtalte Molly van der Weij i det etterfølgende foredraget nyvinninger innen bekledning i helsesektoren. I tillegg holdt foredragene jevnt over en usedvanlig høy kvalitet. Det framsto klart at de som fikk komme til orde under festivalen var håndplukket av en svært kyndig komité, med inngående kjennskap til hvem i verden som har noe hardtslående å si om sin egen og andres mer eller mindre ekstreme kunstneriske prosjekter.

Marilyn Monroe på kroken

Festivalen åpnet fredag med hvitvin og en performance av Kate Pendry og Håve Fjell, sistnevnte kjent fra smerteensemblet Pain Solution. Ved hjelp av lyset fra medbrakte lommelykter fikk publikum se Marilyn Monroe (Pendry) spent fast til sin andre ektemann Arthur Miller (Fjell) ved hjelp av fiskekroker festet i armene. Smilende i kjent positur vrikket Monroe seg rundt på scene, mens armene ble mer og mer blodig etterhvert som skjørtet ble løftet høyere. Man kan si hva man vil om denne typen kunst, men å forholde seg nøytral kan man ikke.

Bioteknologi som kunst

Bange anelser om at foredragsrekken ville få festivalen til å bli en helg badet i "artsyfartsy" kunstteori bare tilgjengelig for spesielt interesserte ble raskt avkreftet med første foredragsholder. Oron Catts fortalte om sine eskapader innen bruk av bioteknologi for å skape kunst. Catts sine inspirasjonskilder kommer både fra kunsten og vitenskapen. Tidligere er det ved hjelp av bioteknologi både blitt skapt en selvlysende kanin og en mus med et menneskeøret voksende på ryggen. Om man ikke vet det fra før, vil det være umulig å gjette seg til hvilke av disse kreasjonene som har blitt fremstilt som et vitenskapelig arbeid, og hvilke som har blitt offentliggjort som kunst. Som ansatt ved University of Western Australia i Perth opererer Catts innen dette grenselandet mellom kunst og vitenskap, der det er umulig å trekke grenser mellom hva som er hva, med kreativitet som fellesnever i alle prosjekter. Catts har ved hjelp av moderne biologisk teknologi blant annet dyrket fram vinger fra hudceller fra en gris for å vise at det umulige er mulig med den framvoksende teknologiske utvikling. Grisen er tatt i bruk for å spille på det engelske uttrykket "when pigs can fly...", som tilsvarer det urnorske ordtaket "når Dovre faller…".

Ingen virkelighet i massemedia

En sympatisk liten tysker ved navn Didi Bruckmeyer holdt et overraskende koselig foredrag om sine erfaringer med å henge kroker i brystet for å deretter hekte seg i taket fra disse. Gjerne akkompagnert av store doser LSD. Deretter holdt Universitetet i Tromsø egen deltaker, Siv Ellen Kraft, et foredrag om kroppsmodifiseringsritualer hos de moderne primitive. Senere viste den profesjonelle amerikanske mediesatiristen Joey Skaggs fram sine meritter. Skaggs har gjort en karriere på å lure massemedia med sine egenproduserte påfunn. Med opptak fra CNN og lignende mediekanaler, viste Skaggs klipp med seg selv i hovedrollen der stadig sykere påfunn ble presentert som nyheter av godtroende programledere. "The media does not always represent reality" var Skaggs sitt budskap. I tillegg fikk flere andre provoserende, underholdene og/eller intressante mennesker komme til orde, så det er bare av plasshensyn at ikke flere blir nevnt.

Kunst er etikk

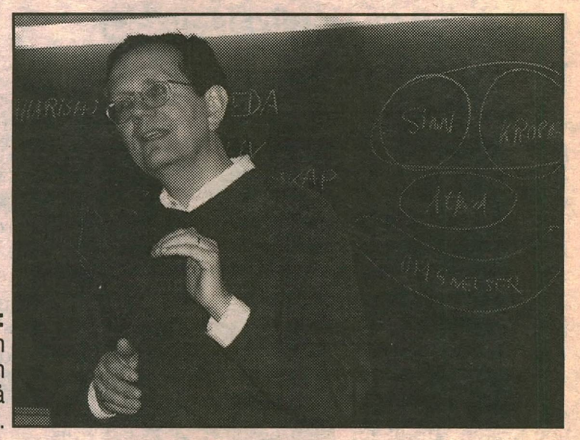
Avslutningsvis holdt filosof og president ved Humanistisk Akademi i Oslo, Einar Øverenget et foredrag som satte søkelys på festivalens og kunstens rolle i samfunnet og i det enkelte menneskeliv. Med en overbevisende runddans i begreper og filosofisk teori framla Øverenget ideen om at ondskap er produsert av det å være oppslukt i sitt eget liv, eller tankeløshet. Kunst bekjemper tankeløshet, viser oss at vi er fri til å velge og at vi derfor er ansvarlige for våre handlinger. Kunst er derfor etikk.

Bedre kan det vel ikke sies.

Tar pulsen og avslører din helse

Innen ayourveda regnes det å bli syk som en misforståelse av kroppens signaler. Lege Lars Rasmussen håper dagens medisinstudenter vil være mer åpen mot andre alternativer enn den ensidige skolemedisinen.

Tekst SILJE FRANTZEN
Foto ERICA RESTOFTEN

AYURVEDA: Lars Rasmussen holdt foredrag om indisk medisin på MH-bygget.

Rasmussen er lege ved Maharishi Ayurveda Helsesenter på Mesnali. Han kom til Tromsø for å holde foredrag om ayurveda, som har til formål å forebygge sykdom - og aller helst oppdage tegn til sykdom før det oppstår.

Alt i universet er medisin

Ayurveda er en eldgammel indisk medisinvitenskap, forteller han. Ayur betyr liv, og veda betyr kunnskap.

Maharisha ser på sinn, kropp, atferd og omgivelser samlet. –Alt i universet er medisin, medgir Rasmussen- –Men man må ha rette doser til rett tid, legger han til.

–Spiser man for eksempel for mye ved et måltid kveler man energistrømmene i kroppen, og det dannes slagstoffer. Den effektive kur i slike tilfeller er kokt vann tilsatt en mild mengde av ingefærkrydder. Men det må være i pulverform, understreker legen. Effekten er at det fungerer som tennveske til "det kvalte bålet", som han beskriver den ekstreme metthetsfølelsen.

Meditasjonsoppfordring

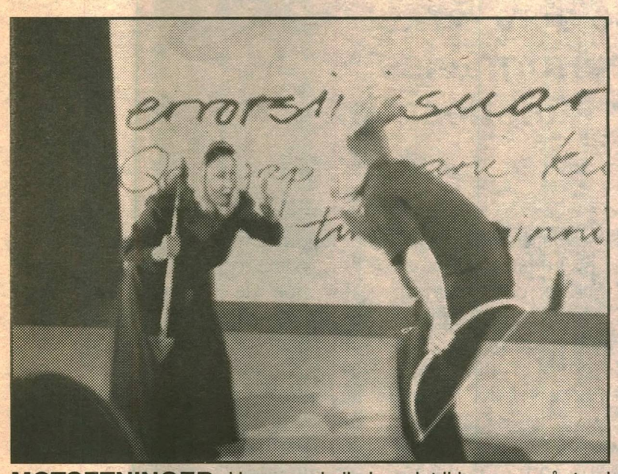
– Studenter bør pleie seg selv med meditasjon. Det har man sterkt utbytte av for å holde energien oppe. Tjue minutter daglig kan ofte være nok.

I den gamle indiske kunnskapen finner det tre vevsenergityper. Med tre fingre på pulsen kan man se det meste om hvem du er og din mentale og fysiske tilstand. De kan diagnostisere sykdommer latente i kroppen, før de motvirker de.

Disse energitypene finnes i alle personer, men sammensetningen varierer fra person til person. De ulike energitypene kan forklare hvorfor du for eksempel er veldig utadvent eller har behov for trygghet, liker at det skjer noe hele tiden, eller er veldig resultatorientert.

En kulturell perle

MOTSETNINGER: Hvor vanskelig kan det ikke være når to vidt forskjellige sivilisasjoner og kulturer møter hverandre? Inuitten Makka Kleist forteller om eskimoenes historie. Fra opprinnelsen i Mongolia, til Grønland ble dansk og opprøret det førte til på 70-tallet.

I løpet av en time rettet Makke Kleist på alle misforståelser og myter som er spunnet rundt eskimoene, og fortalte historien slik den egentlig er.

teater
Eskimohistorier
Hålogaland Teater
Kulturhuset
2. februar

Tekst STINE BØE
Foto MARCOS PORCIRES

Det kan høres ut som en historitime, eventuelt et historisk rettet foredrag. Det er ingen av delene. Det er en forestilling som går på lillescenen denne uka. Om det skal kalles teater, revy eller stand up er litt vanskelig å avgjøre. For det er litt av alt, men egentlig ikke noen av delene. Det er morsomt, samtidig som det er veldig alvorlig. Det er underholdende, samtidig som det er informativt. Det er Makka Kleists eskimohistorier.

De som spiser rått kjøtt

Ved hjelp av Gudmund Gulljord serveres en praktfull forestilling. Ved hjelp av enkle hjelpemidler, seg selv, og en imponerende bruk av lyd og lysbilder får Makka Kleist fram sitt budskap. Å fortelle sannheten om inuittene, eller eskimoene.

Alle spørsmål, alle fordommer, alle myter – alt blir oppklart, og satt i perspektiv.

Det begynte for lenge siden i Mongolia. Så måtte inuittene – som betyr menneske – flytte derfra. De kom for 5.000 år siden til Grønland.

Det var da de møtte indianerene at de fikk navnet eskimo. Det betyr opprinnelig "de som spiser rått kjøtt".

Falsk splid

Historien går sin gang, vikingene erobrer Grønland, og man lever i noenlunde fred og fordrageligheit. Inntil en tjenestepike skaper splid mellom nordmennene og inuittene gjennom sine spekulative løgner. De dreper hverandre, alle sammen.

Publikum blir presentert for tradisjoner og levesett hos inuittene. Om skapelsesberetningen, om hvordan man gjennom sangstrid fikk utløp for hat og bitterhet, om hvordan de lager nye ord, og om sommerfesttradisjonene.

Men så kom en misjonær. Han skulle egentlig gjenoppta kontakten med nordmennene. Men de var jo ikke der lenger. Så han bestemte seg for å kristne inuittene. Det var ikke noe lettere på Grønland enn det er andre steder.

Kulturell perle

Inuittene er et veldig gjestfritt folk, og når det kom vitenskapsmenn som ville utforske Grønland ble inuittene utnyttet. Forskerne "lånte" hundespann, klær og mat.

I 1933 ble det i Haag bestemt at Grønland tilhørte Danmark.

–Men spurte de oss? spør Makka Kleist retorisk, og ler inderlig.

På 70-tallet gjør inuittene politisk opprør, og vil beholde sin egen individualitet, sine egne skikker og tradisjoner.

Det er umulig å gjengi alt man får vite og alt som blir gjort i løpet av forestillingen. Det som kan sies er at man ikke bør gå glipp av muligheten til å bli litt lurere, samtidig som man blir underholdt. Det er et stykke historie som blir presentert, samtidig som det er en kulturell perle. Snart drar Kleist og Gulljord ut på turné, og forestillingen går til og med lørdag.

Festival året rundt

Så mye skjer på Kulturhuset dette halvåret, at de like godt kaller det en festival som varer ut semesteret. Det var kanskje aldri noen avslutning på Nordlysfestivalen.

Tekst STINE BØE

–Vi mener og tror at vårens program byr på mange godbiter, og at alle bør finne noe man liker. Ja, vi har hatt en fantastisk kulturell måned bak oss. Men det er mange flere måneder foran oss. Tromsøpublikummet bør glede seg! stråler kulturhussjef Kjell Magne Mælen.

Kanskje ekstra Silje

Ikke bare er det slik at det skjer noe nesten alle dager. Men det er også mange arrangement som går samtidig eller overlapper hverandre.

Mange konserter er allerede nesten eller helt utsolgt. For eksempel Silje Nergaards konsert 14. mars. Det jobbes nå intens for å få til en ekstrakonsert.

Andre godbiter som kan friste er *Eskimohistorier*, som spilles ut uka.

Mars

En konsertserie i fem deler skal gå utover til mars. Det er et samarbeid med lærerne ved musikkonservatoriet.

–Serien heter *Musikk i vinterland*, og det er fordi kjent musikk skal presenteres på nytt, forklarer Mælen.

Anton Tsjekhovs *Tre søstre* spilles fra midten av februar og ut måneden, og det stilles store forventninger til den oppsetningen.

I begynnelsen av mars blir det standup-show, med Sturla-Berg Johansen, Lisa Tønne og Edward Schultheiss. Tittel er *Skitt au - ...sjøl sola har flekker*.

Midnight Choir gjester Tromsø i løpet av vinteren, det samme gjør Hellbillies. På St. Patrick's Day skal Rebels spille sammen med den irske sekkepipespilleren Micheál O'Riabhaigh.

April

I april blir det satt opp en forestilling som enda ikke er ferdig. Kongsbakken videregående skole jobber med noe som har tittelen *Ho og Han*, og det skal bli en satire om kjønnsroller og pussigheter som kan oppstå mellom kvinne og mann.

Trio Mediæval Sextett består av Trio Mediæval og The Hilliard Ensemble, og de skal holde konsert i Ishavskatedralen.

Mai

Påtryneteaterets Finn Arve Sørbøe ser dobbelt, og kjører reprise på hans to suksessfulle en mannsshow. *Testing, testing 1-2-3* og *Påtryneteateret... ser på TV* kjøres en og samme kveld. Så får man selv velge hvor morsomt man vil ha det.

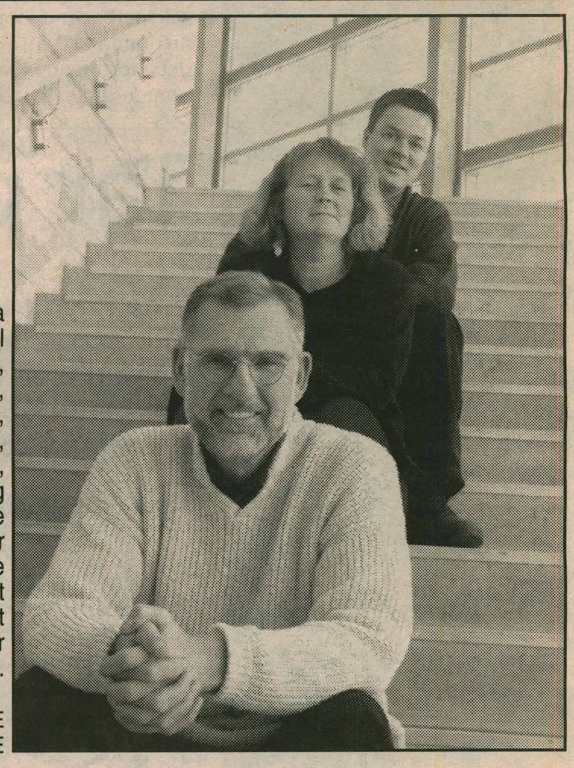
En konsert både Tromsø Jazzklubb og Kulturhuset gleder seg enormt til, er The Zawinul Syndicate som kommer i slutten av måneden.

For barn

Men Kulturhuset ønsker også å ha tilbud for barn. Særlig i mai er det mye som barna vil sette pris på. Eventurfestival, Mummitrollet og en familieforestilling som heter *Obliduttene og tonene som forsvant*.

Nå i februar kjøres *Troll*, som er et sangdrama for barn fra høyskolens førskoleavdeling.

Og i april kommer Albert Åberg til Tromsø.

GLADE: Forfra og bakover: Kjell Magne Mælen, kulturhussjef, Nora Kiil, arrangementssjef, og Nils Hald, billett- og markedsleder. De gleder seg over å kunne presentere et spekket og variert vårprogram for Kulturhuset.

Foto STINE BØE

e-pass for studenter og ungdom.
Flyreiser for deg som ikke er "rik" ennå.

braathens.no

BRAATHENS

PLATEKOMPANIET

Ny avdeling ● Markens gate 32 ● Kristiansand

ÅPNINGSSALG!

Åpningspartyet fortsetter! Tilbudene gjelder i alle avdelinger. Dette er kun et utvalg av tilbudene. Tilbudene gjelder så langt lageret rekker!

PLATEKOMPANIETS TOPP 15 — 149⁵⁰/169⁰⁰

1. TUNGTVANN / Mørketid 149⁵⁰
2. KAIZERS ORCHESTRA / Ompa til du dør 149⁵⁰
3. SHAKIRA / Laundry Service 149⁵⁰
4. TALK TALK / The Very Best Of Talk Talk 149⁵⁰
5. MORTEN ABEL / I'll Come Back And Love You Forever 149⁵⁰
6. ROBBIE WILLIAMS / Swing When You're Winning 149⁵⁰
7. CHEMICAL BROTHERS / Come With Us 149⁵⁰
8. NANCY SINATRA / The Best Of 149⁵⁰
9. TRAVIS / The Invisible Band 149⁵⁰
10. LINKIN PARK / Hybrid Theory 149⁵⁰
11. RÖYKSOPP / Melody A.M 149⁵⁰
12. ABSOLUTE ROCK (2CD) 169⁰⁰
13. SCOOTER / Push The Beat For This Jam - Best Of (2CD) 159⁰⁰
14. MONOPOT / Optipess 149⁵⁰
15. NO DOUBT / Rock Steady 149⁵⁰

GET THE PARTY STARTED! — 99⁵⁰/199⁰⁰

○ PÄRONSODA / 2 ..... 99⁵⁰
○ SILJE NERGAARD / At First Light 99⁵⁰
○ DIANA KRALL / The Look Of Love 99⁵⁰
○ THE STROKES / Is This It 99⁵⁰
○ WHITE STRIPES / White Blood Cells 99⁵⁰
○ BLACK REBEL MOTORCYCLE CLUB / B.R.M.C 99⁵⁰
○ RYAN ADAMS / Gold 99⁵⁰
○ WEEPING WILLOWS / Into The Light 99⁵⁰
○ GORILLAZ / Gorillaz 99⁵⁰
○ KINGS OF CONVENIENCE / Versus 99⁵⁰
○ MANU CHAO / Proxima Estacion Esperanza 99⁵⁰
○ COLDPLAY / Parachutes 99⁵⁰
○ SOUNDTRACK / Moulin Rouge 99⁵⁰
○ SMASHING PUMPKINS / Rotten Apples – The Greatets Hits 99⁵⁰
○ MADONNA / GHV2 ..... 99⁵⁰
○ ELVIS PRESLEY / The 50 Greatest Hits (2CD) 99⁵⁰
○ THE CURE / Greatest Hits (2CD) 99⁵⁰
○ LEIF OVE ANDSNES / A Portrait (2CD) 99⁵⁰
○ PINK FLOYD / Echoes – The Best Of Pink Floyd (2CD) 199⁰⁰

PARTY HARD! — 79⁵⁰

○ TUNGTVANN / Nord og Ned 79⁵⁰
○ THE PLAN / The Plan 79⁵⁰
○ STARSAILOR / Love Is Here 79⁵⁰
○ TRAVIS / The Man Who 79⁵⁰
○ MADONNA / Music 79⁵⁰
○ LAURYN HILL / The Miseducation Of Lauryn Hill 79⁵⁰
○ ST. GERMAIN / Tourist (2CD) 79⁵⁰
○ PÄRONSODA / A Nightclub In Tunisia 79⁵⁰
○ ANJA GARBAREK / Smiling And Waving 79⁵⁰
○ VIDAR BUSK / Venus, Texas 79⁵⁰
○ THE POGUES / The Very Best Of 79⁵⁰
○ THE SMITHS / Singles 79⁵⁰

(FIGHT FOR YOUR RIGHT) TO PARTY! — 49⁵⁰

○ JOHN LENNON / Collection 49⁵⁰
○ BOB HUND / Bob Hund Sover Aldrig 49⁵⁰
○ SEBADOH / Harmacy 49⁵⁰
○ THE WATERBOYS / The Secret Life Of The Waterboys 81-85 ..... 49⁵⁰

OSLO
Bogstadveien 40
Byporten Shopping
Grønland T-bane
Stortingsgaten 22

BERGEN
Torgallmenningen 5

KRISTIANSAND
Markens gate 32

STAVANGER
Søregata 9

TROMSØ
Nerstranda senter

TRONDHEIM
Munkegata 31

www.platekompaniet.no

Lundin Overdrive på Driv

STOR DANSKE: Fredrik Lundin Overdrive holder konsert på Driv torsdag førstkommende. Dansken regnes som en stor jazzartist.

Jazzklubben i Tromsø inviterer til nok en konsert. Torsdag 7. februar spiller Fredrik Lundin Overdrive på Driv.

Tekst STINE BØE

Fredrik Lundin Overdrive består av noen av Sverige og Danmarks fremste musikere. Instrumenter som saksofon, gitar, keyboard, bass, slagverk og trombone skal bidra til å gjøre konserten. Orkestret spiller bare originalmusikk, komponert og arrangert av Fredrik Lundin.

Blues, roots, jazz

Musikken er en blanding av blues, roots og jazz. Fredrik Lundin selv er en av Danmarks mest markante saksofonister gjenom 20 år. Musikken han skriver er inspirert av Charles Mingus. I fjor kom cd'en Choose Your boots ut, og anmelderene likte det de hørte veldig godt.

Det er umulig å ramse opp alt det Lundin har gjort og mottatt av priser. Dansken er stor, og jazzklubben anbefaler meget sterkt denne konserten.

Latinske elskere

DRIV, 13. FEBRUAR: Hector Bingert og Bart Van Lier med Latin Lover Big Band kommer til Driv 13. februar.

Driv har blitt valgt ut som scene for halvparten av Tromsø Jazzklubbs konserter. Onsdag 13. har turen kommet til Latin Lover Big Band, Hector Bingert og Bart Van Lier.

Tekst STINE BØE

Konserten blir beskrevet som en fargesprakende, rytmisk kulturkollisjon med innslag av rock'n roll, tango og cubansk musikk. Altså store sjanser for at du får lyst til å danse, og at alle vil høre et eller annet de liker.

Salsa- og jazzblanding

16 musikere skal gjøre denne Drivkvelden til noe svungende, intenst og herlig. Tromsø Jazzklubb forteller om ensemblet at deres inspirasjon kommer fra musikkstilen candombe. Den ble utviklet av etterkommere til afrikanske slaver i Hector Bingerts hjemland Uruguay. Bingert og Bart Van Lier har mixet candombe med jazz, og resultatet sies å være enestående og originalt.

For alle de som har kost seg med Ricky Martin, Enrique Iglesias, Jennifer Lopez og andre som har spilt på sine salsarøtter, vil denne konserten være passende. Dette skal være røttene til det MTV-stjernene gjør i dag.

Driv-mennesker rigger by:Larm

I forrige utgave av Utropia skrev vi at Turdus Musicus blir eneste representant fra Tromsø under by:Larm i Kristiansand. Det stemmer ikke helt, da riggere fra Driv er blitt spurt om å hjelpe til. I mars drar de til sørlandet for å hjelpe til med arrangeringen av musikkfestivalen. En fjær i hatten til Driv for den forespørselen.

Penger til musikere
Norsk Kulturråd har delt ut drøye to millioner kroner i turné- og arrangørstøtte til aktører i det norske rockemiljøet. Også nordnorske band og arrangører fikk penger. Innenlandsturneer: Bel Canto (40.000 kroner), Per Ivars Orkester (15.000) Pulp Vixen (15.000), Tungtvann (20.000), Turdus Musicus (20.000). Utenlandsturneer: Bjørn Torske (35.000). Arrangører og festivaler: Fucking North Pole (15.000) og Yellow Snow Rockklubb (30.000). Det skriver Nordlys.

Bono vil ha ny Marshall-plan
Rockesangeren og menneskerettsaktivisten Bono krever en egen Marshall-plan for Afrika. Det afrikanske kontinent må få hjelp til å redde seg selv fra en aids-katastrofe, sa U2-vokalisten. Om en måned skal USAs finansminister Paul O'Neill reise til Afrika. Bono har varslet at han kommer til å slå følge, for å overbevise den amerikanske toppolitikeren om behovet for langsiktig økonomisk støtte til afrikanerne, melder Nettavisen.

Tema: Erotikk

– Det er opp til hver enkelt hva de synes er erotisk, poengterer Solveig Bjellno. –Men vi håper å kunne spinne kalde, frosne og slitne tromsøstudenter inn i Eros' mystiske slør, fortsetter Lars Martin Bjerke.

Tekst STINE BØE

De er medisinstudenter, og det er tid for den nå tradisjonelle erotiske festen. Det er det mannlige medisinkoret Ultralyd og helsejentenes kor Cantus Cordis som arrangerer.

–Det er fjerde gang vi arrangerer den, så det har blitt en tradisjon nå. Men vi har bare kapasitet til å arrangere erotisk fest annet hvert år, fordi den krever en del arbeid og planlegging. Dessuten arrangerer vi jo en del andre ting og.

Erotisk slør

For de som lurer på hva en erotisk fest er, så er det som enhver vanlig temafest – hvor tema for denne festen slumper til å være erotikk.

– Vi tror det vil føles godt både for kropp og sjel å oppsøke varmen, innhyllet i et slør av fest og erotikk, smiler Lars Martin. –Oppleve litt menneskelig varme i en erotisk varme.

Lørdag er dagen, og dørene åpner 20.02. Billetter til 70 kroner selges på forhånd denne uka, i tillegg til i døra.

–Lysgården rommer 800 mennesker, og det var fullt i fjor.

Variert underholdning

Festen, som har 18 års grense, vil være som enhver annen fest, med DJ, alkoholsalg, masse mennesker i feststemning, og mange opplevelser.

– Vi skal ha ulike stunts og underholdning spredd utover hele kvelden, forteller Lars Martin.

– Erotiske dansere strategisk plassert utover lokalet, skyggedansing for festdeltagerne, oljemassasje, erotisk opplysningsfilm fra medisinernes seksualoplysning, erotisk kroppsmaling, erotisk matlaging... ramser Solveig opp. –Ja, også en kosekrok kalt erogen sone.

Erotisk matlaging vil si å lage erotiske motiver av frukt.

Erotiske overraskelser

Innenfor de ulike aktivitetene skal det kåres vinnere. Noen av premiene er middag for to på Blå Rock eller på Skarven, eller hotellovernatting i en suite på SAS.

– Dessuten kan vi by på noen overraskelser, forteller Lars Martin.

– Vi kan vel kalle det en erotisk overraskelse som inkluderer sexy undertøy, Lace&Leather.

Alle kroppstyper

– Mange spør oss hva de skal ha på seg, siden det er en temafest. Men det finnes ikke noe fasitsvar. Hva synes du er erotisk? spør Solveig.

– Sist gang kom noen i kaninkostyme. Når du tenker deg om er det egentlig kjempemorsomt, og de vant premien for beste kostyme, sier Lars Martin.

FEST: Medisinkoret Ultralyd og helsekoret Cantus Cordis arrangerer temafest, hvor temaet er erotikk. –Alle kan komme, og dette skal bli kjempegøy, oppfordrer Silveig Bjellno og Lars Martin Bjerke.

Foto STINE BØE

Om joggedress er erotisk for deg, så kommer du i det. Vil du komme med pisk og en partner i lenke – ja, så får du lov til det også.

– Det er viktig å si at denne festen er for alle. Vi ønsker at alle skal komme, både tykke, tynne, høye og smale, understreker han.

– Og det kommer nesten bare studenter, så man skal ikke være redd for å bli omgitt av halvgamle griser og ingen medstudenter – selv om alle er velkommen, altså!

Rammstein åpner Roskilde
27.-30. juni arrangeres årets Roskildefestival, og det er nå klart at det tyske bandet Rammstein kommer til å åpne festivalen. Arrangørene forventer et forrykende show, med den tyske tanzmetal-gruppa. For de som ikke kjenner til Rammstein, så spiller de en blanding av metal, industrial, techno og rock. Andre klarerte artister på Roskilde blir Steve Eerle & The dukes, Garbage, Red Hot Chili Peppers og Savage Rose, forteller arrangørene.

Alles barneforfatter er død
Astrid Lindgren døde 28. januar. Hun var født 14. november 1907, og ble dermed drøyt 94 år. Den svenske forfatteren har en plass i veldig manges hjerte, på grunn av alle hennes fantastiske barnebøker. Mange av oss er vokst opp med Pippi, Emil, Mio min Mio, Ronja Røverdatter, Karlsson på Taket, Vi på Saltkråkan, Kaisa Kavat, Barna i Bygdebygrenda, og mange flere.

e-pass for studenter og ungdom.

e-pass for studenter og ungdom er papirløse flybilletter for ungdom fra 18 t.o.m. 25 år og studenter inntil 32 år. Du kan velge etterbetalt enkeltreise hvor du betaler etter hver reise du har foretatt, eller du kan kjøpe et sonebasert klippekort hvor du får seks eller ti reiser til meget lave priser. Som e-pass bruker må du være Braathens Wings-medlem og Wings-kortet fungerer som billett. Når du har tegnet avtale ordnes resten på braathens.no. Du slipper å hente billetter, booker plass selv og har mulighet til å bestille helt opp til avreise. Dere som ikke er "rike" ennå, kan dessuten glede dere over at vi fjerner passasjeravgiften på klippekortene allerede nå, selv om ikke staten gjør det før 1. april. God tur!

Priser klippekort seks eller ti reiser:

Innen sør-Norge:	2720,- / 4290,-
Innen nord-Norge:	2930,- / 4540,-
Mellom sør og nord:	4510,- / 7190,-

(Må passere Trondheim. Gjelder ikke Longyearbyen)

Priseksempel etterbetalt enkeltreise:
Oslo - Trondheim en vei: 645,-

fra 2720,- for 6 flyreiser.

braathens.no

BRAATHENS

Generelle regler: Du må være eller registrere deg som Wings-medlem for å bruke e-pass. Wings-kortet blir din elektroniske billett. Legitimasjon må vises ved kjøp av avtale eller klippekort. Produktene kan brukes om hverandre. Ved etterbetalt enkeltreise er kredittkort eneste betalingsmåte. Avtaleperiode for studenter er fra 1. august til 15. mars om høsten og fra 15. januar til 15. september om våren.

Det jeg gjør, det gjør jeg helt

FORBEREDELSER: Jan Garbarek og The Hilliard Ensemble spilte i Ishavskatedralen 25. januar. **Foto** AUDUN RUNDBERG

Av og til er det vanskelig å få ordene til å strekke til. Da blir man nødt til å skrive om noe annet. Noe *helt* annet.

konsert
Jan Garbarek og The Hilliard Ensemble
Ishavskatedralen
25. januar

Tekst AUDUN RUNDBERG

Egentlig liker jeg absolutt alt i hele verden. Jeg kunne tenke meg å gjøre alt, studere alt og reise overalt. Problemet med det er at jeg neppe får tid til det.

Kabooom!

Jeg kunne for eksempel godt tenke meg å være jagerpilot. Jagerpiloter får rase rundt over hele verden og skyte på ting, de får ha på seg hjelmer på jobb og kan si ting som "Roger Silverfox, we have reached checkpoint Charlie". Selv om de ikke nødvendigvis er like kjekke som Tom Cruise (fra den filmen du vet), så kan de i alle fall være stolte av at de kan fly på ordentlig og at de fremdeles har tjangs på Nicole Kidman.

Man er dessverre nødt til å være temmelig kortvokst for å være jagerpilot, og dessuten bør man ikke ha noen motforestillinger mot det å ta livet av noen. Jeg kommer til kort på begge områder.

– Eg kjøpte ein drill

En annen ting som gutter gjerne liker er å bygge ting. Som liten lekte jeg en del med lego, både den kule Technics- og den barnslige Duplo-varianten. Jeg og kameratene mine bygde senere en del hytter i nabolaget mitt. Til nå er det nærmeste jeg har kommet å bygge en ordentlig bygning å være inne i en. Såvidt jeg vet er ingen av kameratene mine blitt bygningsarbeidere, men et par av dem har sikkert havnet i fengsel til nå.

Gode grunner til å havne i fengsel (Norge, 1940):

1. Ta livet av noen.
2. Nekte å ta livet av noen.
3. Snyte på skatten.

Alt dette tenkte jeg på under konserten med Jan Garbarek og The Hilliard Ensemble. Ikke fordi det var kjedelig eller dårlig, men jeg skriver om det fordi ethvert forsøk på å beskrive konserten ville ende opp som temmelig stykkevis og delt.

Futuristisk Miles Davis

Hva ville Miles Davis framført, om han hadde stått på en scene i dag? Det er spørsmålet Norrbotten Big Band tar utgangspunkt i.

konsert
Norrbotten Big Band
Kulturhuset
26. januar

Tekst STINE BØE

–Jaja, så får vi se hva vi har kommet til nå. Sist gang visste vi heller ikke hva vi gikk på, men vi var jo veldig fornøyd med den konserten!

Sitatet er hentet fra noen i konsertsalen på Kulturhuset minutter før Norrbotten Big Band og Tim Hagan entret scenen. Det er et veldig bra sitat, for det er slik det er å være på festival. Du vet ikke alltid hva du går til, og hva du kan forvente deg

Kick ass!

–Vi begynner med en fanfare for Miles Davis – og så skal vi kick ass! proklamerte Hagan, som ledet bandet, og spilte trompet.

Moderne dancerytmer, stor bruk av trommer og ville solo'er preget konserten. De eksperimenterte med tanken hva Miles Davis ville ha gjort i dag. På 40-tallet spilte han be-bop, funk på 70-tallet og hip-hop på 80-tallet. Hva hadde han spilt i 2002?

Fløytesolo

Norrbotten er en av Sveriges to profesjonelle big band, og kan det å spille jazz. Og Hagans tankeeksperiment er veldig spennende. For eksempel er vel kanskje ikke fløytesolo det mest jazz'ete du kan tenke deg? Men det var i Kulturhuset.

Hagan selv kalte musikken for "weird", og innrømte at du kanskje må være litt spesiell for å like den.

Fornuftig og ufornuftig sang

Lidenskapelige og inderlige kjærlighetssanger fra det italienske 1500-tallet, og andre eksperimentelle a capella-sanger. Det var menyen til Nordic Voices' "Sense and nonsence"-konsert.

konsert
Nordic Voices
Driv
27. januar

Tekst STINE BØE

Seks av landets fremste a capella-sangere utgjør Nordic Voices. De framførte blant annet italienske kjærlighetssanger fra 1500-tallet. For eksempel av komponisten Gesualdo de Venosa, som i sin samtid var kjent for å skrive for moderne og rart.

Det som preget konserten var eksperimentell og alternativ syngging. For eksempel fordelte de seks seg ut i salen, og framførte noe som på en folkelig måte kan kalles ulike lyder i ulike rekkefølger. Hvisking, skriking, plystring, og andre heller uvanlige lyder i en sang.

Det virket litt sært å høre på den gregorianske musikken i fjerde etasje på Driv. Mest sannsynlig ville man fått bedre klang og fått fram de ulike stemmene i et annet lokale. Bjelkene på Driv stjeler noe av lyden, og det var stor forskjell på om du satt foran eller bak i lokalet.

Diva-budeiene

Nordlysfestivalen ble avsluttet av en trio hvis opptreden ligger et sted mellom stand-up, revy og konsert. Moro og bra var det i hvert fall.

konsert
Fjøgl
Skarven
27. januar

Tekst STINE BØE

To hardingfeler og seg selv er hjelpemidlene til de tre som utgjør Fjøgl. De kaller seg for to feler og ei diva. Fjøgl betyr glitter, stas og fjas, og ble funnet i Ivar Aasens gamle ordbok. Jentene kommer fra Nordfjordeid, der de lager 50 millioner liter kudrit i året.

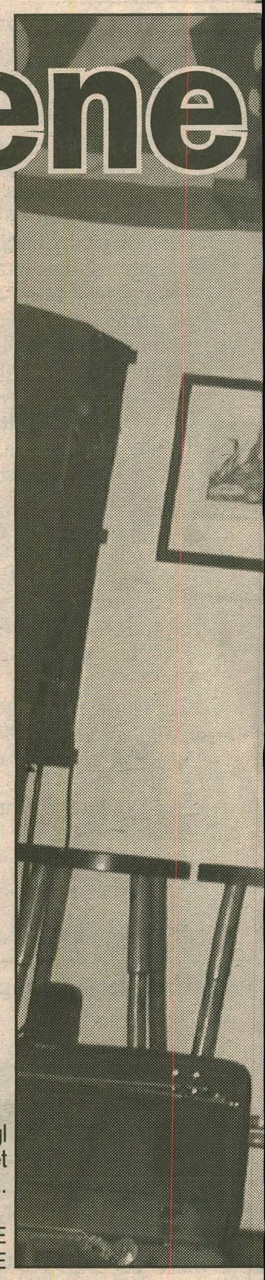
Stolte bygdejenter

Unni Løvlid, Liv Merete Kroken og Sigrid Terese Moldestad harselerer med bygdelivet, nasjonalromantikken og bygdeoriginaler. Men man skal ikke nekte for at de er stolt over Hornindalen og Breim, bygdene de kommer fra.

Vakkert fiolinspill, bruk av instrumentene som passet inn i deres stand up-show, og munnrappe jenter. Skarven var smekkfull, og ekstra løsninger som gulv og bord ble tatt i bruk for å få sitteplasser.

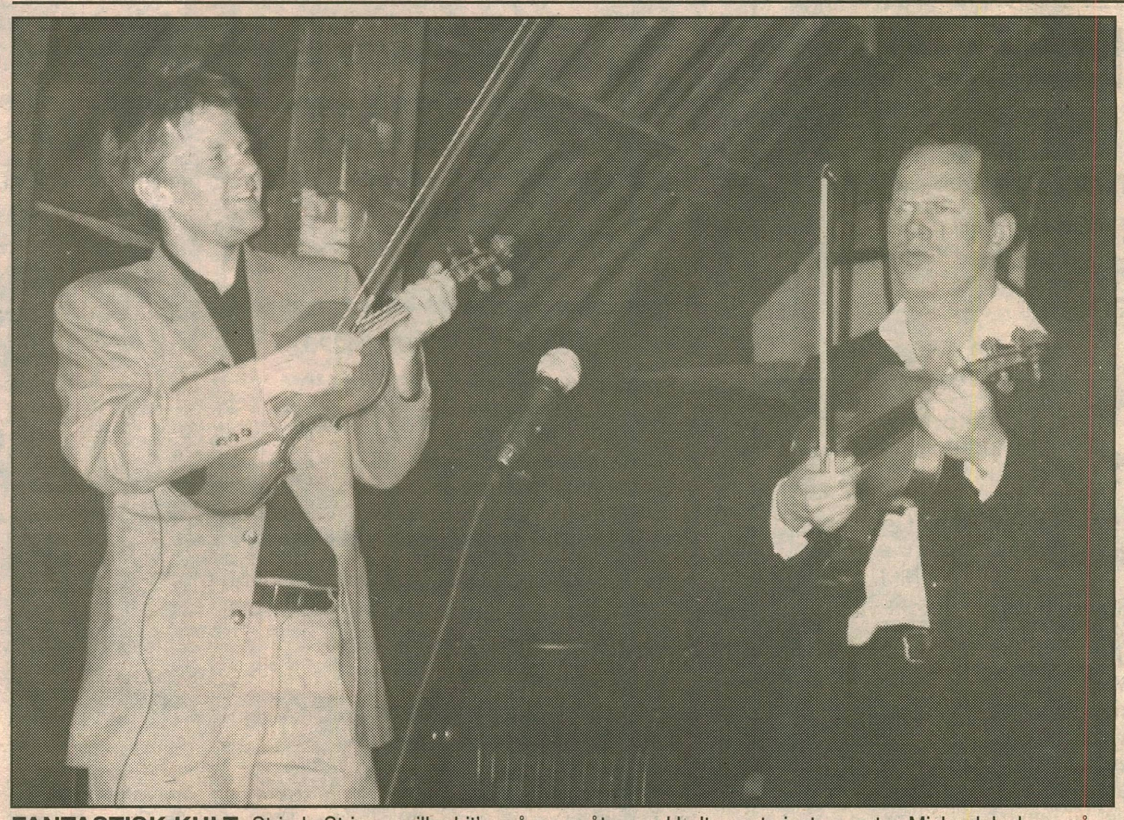
Kjærlighetens under

Jentene fabulerte litt rundt kjærligheten for to generasjoner siden. Hvordan kunne kjærligheten finne sted? Hvordan kunne bestemødrene deres få seg menn? Hva slags menn klatret i flere timer oppover fjellet på natterstid for å besøke sentra og budeier. Budeier som var ordentlige skitgriser. De sto jo under kua som tissa, jobba med møkk, hadde ikke dusj, såpe, deodorant og hårfjerningsmidler. Neglelakken måtte jo ha etset bort under slike forhold! Nei, de mennene måtte ha vært spellemenn!

FJÆR: Fjøgl avsluttet Nordlysfestivalen.

Foto STINE BØE

FANTASTISK KULT: Strinda Strings spiller hit'er på nye måter med helt uvante instrumenter. Michael Jackson på fiolin, bratsj og cello er for eksempel fantastisk kult. **Foto** STINE BØE

Italiensk eleganse

Når eit av verdas leiande barokkensembel framfører verk av historias største komponistar blir resultatet ei storslått konsertoppleving.

konsert
Il Giardino Armonico
Driv
20. januar

Tekst KJARTAN OTTERÅ

Opningskonserten på Nordlysfestivalen 2002, med det nyforelska kronprinsparet i salen, tok publikum med tilbake til 1600- og 1700-talet si pompøse og snirklete kunstverd. Det Milanobaserte ensemblet Il Giardino Armonico spelte stykker av Vivaldi, Bach, Buonamente, Castello og Pachelbel. Sekstetten besto av to fiolinistar, ein på bratsh, ein cellist og ein på kontrabass, i tillegg kom leiar og fløytist Giovanni Antonino.

Intens og ungdommelig

For å gje ei genuin og samtidsnær framføring av stykka brukte musikarane instrument tilhøyrande barokken, noko som gav eit svakare lydbilete enn det som gjerne er vanleg for slike konsertar. Men med veldanna kulturelle og kongelege på benkane fekk lyden frå dei syd-europeiske strykarane sirkulera fritt, og den italienske presisjonen og elegansen fekk koma til sin rett.

Musikarane spelte med ein intensitet og eit ungdommeleg engasjement som gjorde musikken lett tilgjengeleg, også for dei som ikkje er så bereist i den klassiske musikkverda. Men med billettprisar som opererer i si eiga velholdne verd, vert opplevingane heller tileigna dei med tjukk lommebok eller dei med spesielt stor interesse.

Hit på hit på nye strenger

Nordlysfestivalens visjoner er å presentere musikere som går nye veier. Strinda Strings går en slik ny, og fristende vei.

konsert
Strinda Strings
Driv
26. januar

Tekst STINE BØE

Somethimes it Snows in April, Killing Me Softly, Welcome to the Jungle, Englishman in New York, Kiss og Theme from Mission Impossible. Alle de er låter vi kjenner godt. Strinda Strings ga de en helt ny vri. To fioliner, en bratsj og en cello ga lyd til sangene. Og det låt fantastisk kult.

De fire guttene Tormod Tvete Vik, Øystein Imsen, Mihai Fagarasan og Øyvind Mehus er sjarmerende og morsomme, i tillegg til å være særdeles dyktige musikere. Det gjør en god konsert.

Klinekurs

For eksempel hadde Imsen et aldri så lite Strinda Strings-klinekurs. Det går som følger:

Først må du ha en du har lyst til å kline med. Det er veldig viktig. Dessverre var det ingen i salen som meldte seg frivillig, så kurset måtte gjøres manuelt. Imsens hånd ble valgt.

–Lat som om dette er verdens vakreste kvinne. For eksempel Herborg Kråkevik eller Cindy Crawford. Så må du si noe poetisk, for det liker jenter. "Herborg – æ vil klin me dæ!"

Så er det også viktig å snike inn litt tunge og vise breileppa til, sa Imhus og lagde verdens største trutmunn og stakk tunga så langt ut som mulig.

Det ble ikke gitt noen garanti for at dette ville fungere...

ÅPNING: Kronprins Haakon Magnus og kronprinsesse Mette-Marit åpnet den femtende Nordlysfestivalen, kastet snøballer på lydinstallasjonen utenfor Kulturhuset, og fikk også hørt og sett på noen av festivalinnslagene.

Startskudd med kromp og prakt

Halve Tromsø hadde møtt opp for å få et glimt av kronprinsparet, da de åpnet Nordlysfestivalen torsdag 24. januar.

Tekst STINE BØE
Foto MARCOS PORCIRES

Kjettingteaterets Skrotofoniske Orkester og annen byungdom bidro til å sette liv og lyd på åpningen. Sjonglering, for eksempel. Men orkesteret slo alt – bokstavelig talt. Det meste av nettopp skrot var tatt i bruk, og komponert sammen til musikk. Hørverdig musikk. Lyder fra vaskemaskin, stikksag, sinkbaljer og annet som ble definert som skrot var satt sammen til en komposisjon

Blant plakater som forkynte stor begeistring for kronprinsessen eller som deklamerte hvor fantastisk kronprinsparets kjærlighet her, vandret paret fra Wito til torget, hvor de med litt møye fikk åpnet festivalen.

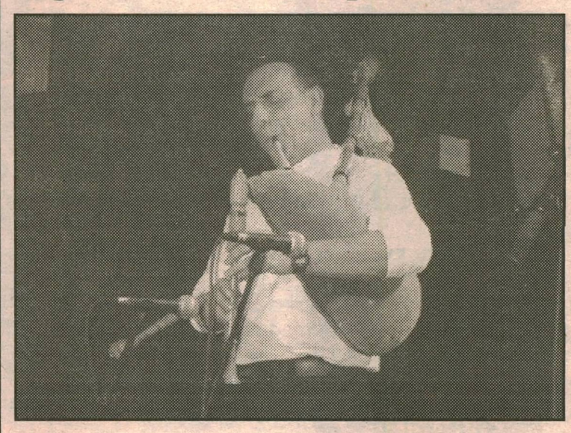
Barna elsker kronprinsessen

På rød løper vandret de så til Kulturhuset, og vinket til alle de oppmøte. Barns øyne strålte, og de hvisket at "der gikk Mette-Marit!". Kronprinsessen er elsket av Tromsø. Og kronprinsen kunne meddele at han likte Tromsø – ganske populært å høre.

Snøballer ventet på vakre fløyelsputer, og kronprinsesse Mette-Marit fikk kaste de mot lydinstallasjonen utenfor Kulturhuset. Deretter gikk det kongelige paret inn sammen med Tromsøs befolkning for å høre på festivalens åpningskonsert, Il Giardino Armonico.

Den 15. Nordlysfestivalen var i gang.

Fyrverkeri på festivalen

DANSEGLEDE: Os Cempés serverte et fyrverkeri av en konsert, og fikk fram dansegleden hos publikum. Det var tydelig at dette var en konsert som fenget.

Foto STINE BØE

Kanskje den beste konserten under Nordlysfestivalen var den som Os Cempés serverte.

konsert
Os Cempés
Driv
25. januar

Tekst STINE BØE

De er fra Spania, og spiller folkemusikk ispedd andre verdensdeler. De er fra Galicia, et sted med sterke sigøynertradisjoner. Dermed har musikken der fått input fra mange forskjellige kanter. Både katalansk og keltisk ble spilt. Levende musikk, levende musikere, og stor spilleglede. Det er oppskriften på en suksessfullt konsert.

or liten plass

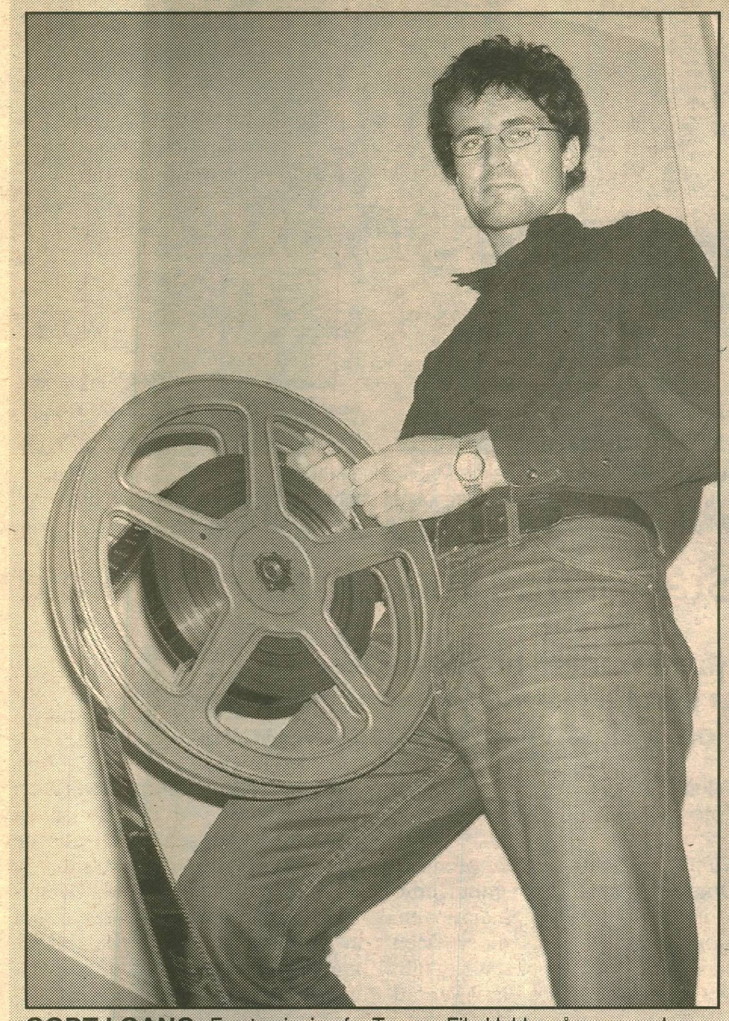
Musikerne brukte mye humor og dialog fra scenen. De sa selv at de spilte festmusikk, og ønsket at publikum skulle ha det moro og slippe seg løs. Som kan være ganske unorsk. Men etter et fem-seks sanger var dansegulvet smekkfullt. Og det var synd, for det betydde at bare fem-seks par fikk danset. Altså bør det være større plass til å danse på en slik konsert. Fjerde etasje på Driv ble altfor liten.

Middelhavsfest

Om du ser for deg en munter familie- eller bygdefest i Spania, Italia eller et av de andre varmblodige landene i Europa – da kan du kanskje se for deg noe av stemningen den livlige musikken inviterte til.

Slagverk, obo, sekkepipe, trekkspill og klarinett var instrumentene. Musikerne sjarmerte med sine litt stotrete engelske gloser, og noen norske de sikkert hadde lært på bakrommet før konserten.

Snurr film

GODT I GANG: Første visning fra Tromsø Filmklubbs vårprogram kom allerede 26. januar.

David Moen er leder av Tromsø Filmklubb. Nå er vårprogrammet klart.

Tekst SILJE FRANTZEN
Foto KAREN MARIE BERG

Vårsesongens første visning snurret allerede 26. januar med gode publikumstall. Åpningen var en eksklusiv førpremiere av filmen *From Hell* med Johnny Depp og Heather Graham i hovedrollene. Så eksklusiv at den bare snurret hos filmklubben.

Store regissører

Filmklubben er meget spent på publikumsstrømmen til vårens program. Det er mange godbiter på lur, og en spennende blanding av nyheter og eldre stoff. Blant annet er filmen *X* en film Moen ser fram til. Han mener det er en av de aller beste norske filmene som er laget.

– Den vil bli vist 16. februar med filmens regissør Oddvar Einarsson i salen.

Solaris er tittelen på russiske Andrej Tarkovskijs film som vises 9. februar. Regissøren har vært representert med en film hvert semester. Moen forteller på filmentusiastisk vis at Tarkovskij er en av de virkelig store regissører og blir satt på linje med Bergmann og Spielberg.

Forbudt i Frankrike

En annen film Moen er litt spent på er skandalefilmen *Baise – Moi*. Filmen bryter en del barrierer innen film, og ble forbudt i Frankrike.

– Den er en del av en bølge som går i Frankrike og blir sammenlignet med filmen *Romance*. Den sies også å være en type Thelma og Louise-historie. Filmen setter fokus på hva som skjer i Frankrike nå, og har satt i gang debatter om hvor grensen går for det pornografiske og voldelige i film, sier Moen.

Filmklubben snurrer film hver uke fram til sent i april.

• STOR MENY • RIMELIGE PRISER

15 prosent rabatt ved bestilling.

Telefon 77 65 65 66 • www.lillebuddha.no
Sjøgata 25, 9008 Tromsø

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

Onsdag 6

Teater
"Eskimohistorier" kan du få høre på Lillescenen på KulturHuset. De presenterer i samarbeid med Hålogaland Teater historien om Makka Kleist. Hun er vaskeekte inuitt, og får en rekke teite spørsmål fra den vestlige og siviliserte Gudmund Gulljord. Forestillingen kjøres klokken 20.00 til og med lørdag, og koster 150/100 kroner.

Foto MARCOS PORCIRES

Kollokvie
driv.inn.kollokvie arrangeres – selvfølgelig – på driv klokken 20.00.

Torsdag 7

Konsert
I samarbeid med lærerne på musikkonservatoriet presenterer KulturHuset konsertserien Musikk i vinterland. I dag spiller Malfred Hanssen, Sergei Osadchuk og Ian Rudge. De skal framføre Haydn, Schubert og Brahms. Konserten er i Sparebankens Festsal klokken 20.00, og koster 50 kroner for studenter.

Jazzklubben har invitert Fredrik Lundin, og han spiller på driv klokken 21.00. Billettene koster 100/120/150 kroner.

Tromsøbandene MIR og Latchlock debuterer på KAOS i kveld.

Impact Tour
Klokken 19.00 har den kristne dansegruppa Island Breeze et større show i Tromsøhallen, og starter med det Impact Tour.

Dans
Hver torsdag har Kom og Dans Tromsø swingkveld på LHL-huset på Storgatbakken klokken 20.00-22.30.

Internasjonalt seminar
På Mack-kjelleren klokken 20.00 er i dag temaet islam – konflikt og fiendebilder. Dette seminaret vil prøve å belyse Islam ut fra religionens forhold til krig og fiendebilder. Samtidig vil man også drøfte våre "vestlige" oppfatninger og egne fiendebilder i forhold til den islamske verden.

Onsdag 13

Teater
Premiere på Anton Tsjekhovs "Tre søstre", presentert av Hålogaland teater. Forestillingen kjøres til og med 23. februar, men ikke søndag og mandag. Du kan se den i Storsalen på KulturHuset klokken 20.00, mot at du betaler 180/130 kroner.

Konsert
Er du lei av OL, kan et godt alternativ være Latin Lover Big Band som spiller på driv klokken 21.00. De er invitert av Tromsø Jazzklubb, og for 100/120/150 kroner kan du få høre de latinske storbandelskerne.

Årsmøte
Det vil bli holdt ekstraordinært årsmøte og medlemsmøte for SSSR. Møtet vil ta sted klokken 18.00 på rom E 0105 ved Humanistisk fakultet på Universitetet. Sentrale prosjekter og fremdriftsbestemmelser vil tas opp.

Torsdag 14

Konsert
Neste konsert i serien Musikk i vinterland er med Håkon Stødle og Mari-Anne Sagland, og de skal framføre russisk, norsk og brasiliansk musikk. Du kan høre dem i Sparebankens Festsal klokken 20.00. Som student slipper du inn for en femtilapp.

Teater
Den unge, lokale teatergruppen FFwd viser EXIT på Lillescenen i KulturHuset klokken 18.00. Billetten koster deg seks tiere.

Dans
Kom og Dans Tromsø starter et linedance-kurs, som skal gå over tre torsdagskvelder klokken 18.30 på LHL-huset, Storgata 132. Instruktør er Helga Ingebrigtsen. For informasjon: kodtromso@hotmail.com

Lørdagsuniversitet
Klokken 20.00 på Mack-kjelleren tar man opp temaet Atomterror neste? Med hovedvekt på følgende punkter: Terror og trender, terrorister og masseeffektvåpen, atomterrorisme, typer og effekter, bioterror, preliminære trusselvurderinger/ sammenligninger, mottiltak og utfordringer.

Fredag 8

TV
Vinter-OL i Salt Lake City begynner i natt, og du kan følge alt sammen på NRK1. Fra 23.30 til 00.40 venter vi på OL-ilden med Karen Marie Ellefsen og Hanne Marie Brevik. Inntrykk og stemninger fra OL-byen, presentasjon av NRK1s OL-opplegg, OL-minner, og introduksjon av sendingene. Be prepared! Fra 00.40 til 02.50 (natt til lørdag) kjøres en OL-kavalkade fra Lillehammer, og klokken 02.50 kan du sammen med Jon Herwig Carlsen og Arne Scheie følge åpningsseremonien. Sendingen er over 05.15.
OL kan gjennom de 17 dagene følges på NRKs TV- og radiokanaler, andre TV-kanaler, en rekke aviser, og i det hele tatt overalt hvor du ferdes. Du slipper ikke unna.

Impact Tour
Gx Jam har show i Tromsøhallen fra klokken 19.00. Dette er en gruppe bestående av profesjonelle skatere og bladere.

Seminar
Klokken 12.15 hver fredag arrangeres psykologi forskningsseminar. På Åsgård 9, rom 263. I dag snakker Ragnhild Dybdahl om temaet "Vicarious Traumatisation in Psychotherapeutic Helpers"

Lørdag 9

TV
Ble det for tidlig/sen åpningsseremoni til vinterolympiaden i Salt Lake City, kan du se reprisen på NRK fra 14.00 til cirka 16.00. Mellom 16.15 og 19.00 er idrettsgrenene 15 km kvinner, fellesstart, fri teknikk og kombinert hopprenn, 1.omgang. Mellom 19.30 og 20.05 kan du se andre omgang i kombinert hopprenn. Fra 20.15 til 22.10 er 30 km langrenn, menn, fellesstart, fri teknikk. Fra 23.15 til midnatt er OL-studio med blant annet 5000 m skøyter for menn, utfortrening for menn, nyheter og reportasjer.

Filmklubben
Filmen Solaris blir vist av Tromsø Filmkubb på Verdensteateret klokken 14.30. Medlemskap koster 65 kroner for et semester, og billetten koster 35 kroner.

Dans
I helgen arrangerer Kom og Dans Tromsø grunnkurs i tango og rockeswing, og videregående kurs i rock'n roll på Bjerkaker skole. For informasjon bruk mailadressen kodtromso@hotmail.com

Messe
Seksuell? Eksperimentell? Erotisk? Eller bare nysgjerrig? Erotisk messe på MH-bygget i kveld. Billetter kjøpes på forhånd, til 60 kroner. Vær tidlig ute, det forventes å bli utsolgt.

Søndag 10

TV
NRK fortsetter OL-sendingene klokken 10.00, og holder på i tre timer. Du får høre siste nytt fra OL-natten og medaljeseremonier. Dessuten "Graff", Espen Graffs OL-magasin fra Park City, der sjefen over alle sjefer, Asgeir, er fast innslag. Klokken 16.00 begynner direktesendingene. 17.00: 15 km kombinert langrenn. Deretter: Hopp, K 90. Fra 20.45 til 21.40 er Sportsrevyen med OL, med bl.a. utfor, menn. 23.15 til midnatt er igjen OL-aktuelt, med blant annet snøbrett halfpipe for kvinner, 3000 m skøyter for kvinner, og utfortrening for kvinner.

Sangdrama
Høgskolens førskoleavdelingen presenterer sangdramaet "Troll", beregnet for barn. Sted er foajéen i KulturHuset, pris er 50/30 kroner, og tidspunkt er 13.00 og 15.00.

Filmklubb
Nok en filmvisning fra filmklubben. I dag er det Baise-Moi. Samme tid, sted og pris som i går.

Impact Tour
Island Breeze, Gx Jam og Team Extreme kjører et felles arrangement i Tromsøhallen klokken 17.00.

Mandag 11

TV
OL-sendingene fortsetter på NRK. Høydepunkter kan du få fra 06.00 og en time utover. Deretter er det tre timer med siste nytt fra OL-natten og medaljeseremonier. "Graff" er et daglig rituale. Blikk på dagens øvelser, OL-minner og konkurranser, samt OL-konsert fra Salt Lake City. Klokken 18.30-20.30 kan du se 15 km skiskyting, kvinner.
21.03-23.00 er 20 km skiskyting, menn. Og 23.15-01.00 sendes blant annet curling for kvinner, hvor Norge møter Storbritannia

Tirsdag 12

TV
Nok en OL-morning fra 06.00 til 07.00, hvor du blant annet kan få se curling for menn, hvor Norge møter Sveits. Fra 07.00 og påfølgende fire timer er siste nytt fra OL-natten, medaljeseremonier, "Graff", blikk på dagens øvelser, OL-minner og konkurranser, og OL-konsert fra Salt Lake City. Klokken 16.30-18.40 kan du se direkte 10 km langrenn for kvinner, klassisk. 19.30 til 21.50 sendes direkte 15 km langrenn for menn, klassisk. Klokken 23.15 til 01.00 er nok en curlingmatch for menn, denne gangen møter Norge Frankrike.

Kollokvie
Nok en gang er driv stedet og 20.00 tidspunktet når driv.inn.kollokvie arrangeres.

Fredag 15

Teater
FFwd kjører også i dag EXIT på Lillescenen i KulturHuset. Denne gang klokken 20.00. Billetten koster deg 12 femmere.

TV
OL-vekking med kvinnenes curlingkamp mot söta bror. Vanlig OL-morgen mellom 07.00 og 11.00. Mellom 16.30-18.10 vil du bli servert 5 km langrenn for kvinner, klassisk (1. del av jaktstarten). Mellom 19.25 og 20.10 går andre del av kvinnenes jaktstart; fem km. fri teknikk. Dessuten møter curlingmannfolka konkurrantene fra det yndige land sør for Kristiansand. Klokken 21.15-22.30 er 4x5 km kombinert lagkonkurranse. 23.30-02.30 er nok en OL aktuelt-sending, med en feminin curlingkamp mellom Norge og Russland, barske ishockeymenn fra Sverige møter Canada, og ellers mye OL-stoff.

Seminar
Psykologi forskningsseminar klokken 12.15 på Åsgåd 9, rom 263. I dag snakker Heidi Johansen om "Changing Minority Stereotypes in Norwegian Television Advertising

Lørdag 16

Teater
EXIT blir spilt av FFwd på Lillescenen i KulturHuset. To forestillinger, som går klokken 14.00 og 20.00, og du må betale 60 kroner for å få se FFwd i aksjon.

Filmklubb
X er en film om ensomhet og fremmedgjøring i en kald storby, noe som vises i filmens prolog.
Regissør Oddvar Einarsson kommer også til å være til stede under framvisningen, som er på Verdensteateret klokken halv tre.

Lørdagsuniversitet
Nok en gang kan kunnskap erverves på driv klokken 13.00. Dagens tema er Anskuelighet og rom i mikrokosmos, berettet av Inge Røeggen fra institutt for fysikk.

Søndag 17

TV
To timers OL-vekking på NRK, med kvinnens curlingkamp mot Japan, og ishockeykampen mellom USA og Russland. Som vanlig sendes OL-morgen mellom 10.00 og 13.00. OL i Salt Lake City 15.00-16.30. Derfra til 19.55 kan du direkte se 4x10 km langrenn for menn. Curlingmennene møter Canada. 22.00-23.00 OL-aktuelt med Sportsrevy. 23.15-02.15 møter kvinnenes landslag i curling Danmark, og du kan se ishockeykampen mellom våre naboer i øst og Tsjekkia.

Filmklubb
Filmen Etter fem år i jungelen handler om 17 år gamle Anna som er lei av å være dydig datter til en borgermesterkandidat, og rømmer til München for å bli reklamefilmskupesiller, etter en hjemmefest hvor det meste går galt. Franka Potente, som spiller Anna, har blitt til noe så sjeldent som en internasjonal tysk stjerne med Løp, Lola løp (1998). Både hun og regissøren Christian Schmid viser allerede med denne filmen hvorfor de regnes blant noen av de viktigste navn for tysk film i et nytt årtusen. Norgespremiere!

Mandag 18

TV
En times OL-vekking, med blant annet ishockey. Deretter fire timer, fram til klokken 11.00 med OL-morgen. Samme prosedyre som de tidligere dagene. 16.30-18.40 er hopp lag, stor bakke, og våre kvinner curlingmatch mot USA. 19.25-22.00 direktesending med 4x7,5 km skiskyting for kvinner, curling for kvinner mellom Norge og USA, og fristil hopp for kvinner. 23.15-02.15 OL-aktuelt, med blant annet curling for menn hvor vi møter kanskje ikke lenger fullt så söta bror, og ishockey mellom Russland og Finland, og Tsjekkia møter Canada.

Tirsdag 19

Konsert
Tredje del i serien Musikk i vinterland. Guri Oddan og Pat Manwaring presenterer sanger av Wagner som aldri har blitt sunget i Tromsø før. For Oddan er dette et jubileum, siden det er 25 år siden hennes første konsert. Årets konsert er i Sparebankens Festsal på KulturHuset, og koster 125/75 kroner, eventuelt 50 kroner om du er student.

TV
OL-vekking starter 06.00, og varer en time utover. En røff start på dagen med blant annet ishockey. Så følger fire timer med OL-morgen. Direktesending 16.03-17.55, med langrennssprint, kvalifisering. 20.15-22.30 er finaler i langrennssprint. 23.15 til midnatt er OL-aktuelt, med blant annet 1500 m skøyter for menn, nyheter, reportasjer og intervjuer.

Kollokvie
Du husker det vel? Klokken 20.00 driv.inn.kollokvie.

Jan Halvor med sin hær

VINNER: Til slutt sto han igjen som enehersker, toppstrateg og seierherre. Jan Halvor Johansen vant risk-turneringen som var i Bodegaen under debutuka.

16 troppeførere og sin hær. Fotsoldater, ryttere og kanoner. Strategier legges, planer holdes hemmelig. Den flate fargerike verdenen skal erobres. Det er risk-turnering.

Tekst STINE BØE
Foto JON TERJE EITERÅ

Risk-turneringen i Bodegaen var et ledd i debut-uke. Riktignok var det ingen debutanter i den store kampen, men de hadde i hvert fall moro de som var der.

–Vi satser på å arrangere en turnering til i løpet av semesteret, og da må det gjerne komme nye spillere til. Om man ikke kan spillet, blir reglene nøye gjennomgått før kampen om herredømmet setter i gang, forteller Julia Sempler. Hun var en av to arrangører. Arild Klokkevold var den andre.

Det første slag

To og en halv time tok det første slaget. 16 generaler fordelt på fire bord, nei unnskyld – slagmarker. Terninger kastes med bønner om at øynene vil stå deg bi. Troppeforflytninger, falne soldater, tapte land og gjenvunnede områder. Tanker rundt sitt eget mål, vurderinger av andres mål og planer.

Revansje

Etterpå går fire vinnere til en finale.

VEST MOT ØST: Oppdaterte verdenskart må til i denne ustabile tid.

Det siste slaget. Det siste, avgjørende, viktige slaget. Der ære, tapperhet, strategiske evner og andre risk-egenskaper skal avgjøres.

Det er spennende. Kanskje litt for spennende. Noen tør ikke se på, noen er fremdeles kamp- og revansjesugne. De spiller for seg selv ved andre bord.

Seierherren

Men det er bare et bord hvor det er noe viktig som skjer. Hvor man skal avgjøre det store. De andre har allerede tapt, og kan ikke gjenvinne sin ære. I hvert fall ikke denne kvelden.

Til slutt står bare Jan Halvor Johansen igjen, med sigar og diplom som forteller at han var krigens beste strateg, og ble verdenshersker.

Ab via

Ryktene forteller at det blir bar på MH-bygget i 2003 når Teorifagsbygget blir ferdig. Ab via gleder seg over at medisinstudentene i fremtiden skal betale for legespriten.

Ab via melder at Mette Marit var i byen under Nordlysfestivalen.

Studentportalen Student.no har sparket alle sine ansatte. Daglig leder Rune Kibsgaard Sjøhelle sa opp i samme slengen, og ser frem til sin nye jobb i Bokkilden.

Ab via noterer seg at Under Dusken fremdeles kaller seg en studentavis, skjønt studentbladet til stadighet kommer ut som et blad.

Ab via noterer seg også at Ab via bare så vidt klarte å gi seg selv et annet navn enn Spitposten.

Mens Studvest for tiden flagger under parolen "Noregs mest suksessfulle studentavis", og Universitas fremdeles kan kalle seg Norges største, har Ab via merket seg en tiltagende identitetskrise i liksomavisa Utropia. Tidligere Norges rødeste, nå fanget i et nett av blå slips.

Utropia før sitatsjekken:
– Hva er egentlig NSU? spør studentstyreleder Tor Arne Morskogen.

Utropia snarere enn du aner:
– Jeg skulle bare ta meg en kaffe på Driv og plutselig var studielånet borte, sier Sony Pedersen (vår ene leser). Hentet fra saken "40.000 i covercharge - garderobeavgiften det dobbelte".

Det uunngåelige spørsmålet

Tekst PER JOSEF KR. INSULÁN

Sideblikk

Alt innen sportsjournalistikk kan vel nesten kokes ned til det ene, lille spørsmålet...

OL står for døren, og atter en gang skal alle gode nordmenn sitte foran TV-en for å følge våre gullhåp, sølvhåp og de vi håper skal unngå jumboplassen. Det kunne jo hende at en nordmann skulle finne på å rote seg over målstreken før noen andre kommer på den samme lure idéen.

Da kommer avisene til å være fulle av reportasjer om hvor fort Ola og Kari OL-deltaker gikk, hva de tenkte da de var 2,3 sekunder bak etter 1,2 kilometer, men allikevel klarte å ta det inn på den neste mila... Tenk at noen fra lille Norge skulle stå frem som best i verden til å gå på ski akkurat den dagen!

Et annet "spennende" aspekt ved OL er alle de flinke(?) kommentatorene vi hører. På gode, gamle NRK har man Kjell Kristian og Jon Herwig som hele tiden prater i munnen på hverandre og nærmest slåss i bua for å få lov til å fremføre den ene dårlige limericken etter den andre. Det er nesten så man hører dem allerede: "En skiglad kar i fra Trysil...". I NRK har de også Arne som forteller oss at Norge aldri har gjort et dårligere OL i hoppbakken, og som samtidig fôrer oss med fakta om OL i 1948, og hvem som kom på sjuende plass i lagkonkurransen i 1984. Det er jo slik informasjon alle vil vite!

TV2 har Ernst og Davy som enten er totalt likegyldige til det som foregår, eller som er så engasjerte at det er umulig å skjønne hva de sier.

Selv om kommentatorene kan være litt småirriterende til tider, er det småtteri i forhold til de reportasjene man får servert etter at premiene er utdelt. Da har de utskremte kamerateamene vært hjemme hos familien til OL-deltakeren! "Slik var det hjemme hos familien Nordmann da Ole tok gull."

Eller man drar til det lokale idrettslaget der OL blir vist på storskjerm så alle kan se på vedkommende som visstnok er knyttet til idrettslaget, men som ikke har vært innom de siste fem åra.

Men det helt store er når det står en reporter inne i målområdet på stadion. Der står han og fryser mens han følger med på hva som skjer og vitser litt med "kara i bua". Alt dette for å kunne spurte mot utøverene, stikke mikrofonen opp i fjeset på dem og stille det uunngåelige spørsmålet: "Hva føler du nå?"